

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยว
บ้านบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

โดย

นายยุทธนา	หลงสมัน
นายจำปา	มังกะลู
นายชฎาพร	แดหวัน
นายทวีศักดิ์	หวังสบู
นายเต็มศักดิ์	มธมาศ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค

สัญญาเลขที่ RDG48S0008

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยว
บ้านบ่อเจ็ดลูกตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

รายงานตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมีนาคม 2548 – วันที่ 30 เดือนมิถุนายน 2550

จัดทำโดย

นายยูหนา	หลงสมัน
นายจำปา	มังกะดู
นายชฎาพร	แดหวัน
นายทวีศักดิ์	หวังสบู
นายเต็มศักดิ์	มรมาศ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สำนักงานภาค)

คำนำ

การท่องเที่ยวในรูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลักในการจัดการและมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม เป็นเจ้าภาพ การให้บริการกับแขกผู้มาเยือน นำเอาวิถีชีวิต วัฒนธรรมดั้งเดิม เรื่องราวดีๆ ของชุมชนมานำเสนอให้คนภายนอกเข้ามาเรียนรู้ผ่านรูปแบบการท่องเที่ยวนี้ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจไม่น้อยเลย เพราะเท่ากับว่าทำให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่า ความดีงาม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนนั้นๆ เป็นคุณอนันต์ยิ่งนัก ในยุคปัจจุบันการท่องเที่ยวลักษณะนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ กระจายตามพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย เป็นที่รู้จักและชื่นชอบของนักท่องเที่ยว

บ้านบ่อเจ็ดลูกก็เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่สร้างมิติใหม่แห่งการท่องเที่ยว สามารถให้ชุมชนตระหนักได้ว่า ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่รอบรอบ วิถีชีวิตที่ต้องพึ่งพาทะเล แนวปฏิบัติตามหลักศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมที่บ่มเพาะมาช้านาน นั่นคือคุณค่า ความดีงาม ความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนมาจัดการท่องเที่ยวโดยนำความรู้จากกระบวนการของงานวิจัย

งานวิจัยท้องถิ่นได้เข้ามาสร้างการเรียนรู้ สร้างปัญญาและค้นคว้าสิ่งที่มีค่าในชุมชนหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสอดคล้องกับชุมชน ได้สอนให้กับคนรุ่นใหม่รู้ว่าการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนคือการที่เรานำเสนอในสิ่งที่มีอยู่ ธรรมชาติที่เราเป็น หาใช่การปรุงแต่งเพื่อเอาใจนักท่องเที่ยว

ทีมวิจัย

มิถุนายน 2550

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
ส่วนที่ 1 สรุปเนื้อหาโครงการ	1
ส่วนที่ 2 ทบทวนงานเดิม	5
ส่วนที่ 3 กระบวนการวิจัย	8
ส่วนที่ 4 ข้อมูลการดำเนินงาน	36
ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิจัย	65
ประวัติทีมวิจัย	77

บทคัดย่อ

โครงการ“ศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก” เกิดขึ้นโดยที่แกนนำในชุมชนเห็นสภาพปัญหาที่ว่าเมื่อถึงฤดูกาลท่องเที่ยวต่างๆก็เกิดผลกระทบตามมามากมาย ด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เช่น ขยะมูลฝอย ปะการังหาย ก้อนหินหาย พรรณไม้สูญเสียดังกล่อแหลม เสียงดังเอะอะ รบรากัน ลักเล็กขโมยน้อย เมื่อยามเสพของมีนเมาเข้าไป ที่ผ่านมามีได้ถูกแก้ไขบ้างเหมือนกันแต่เฉพาะบางจุด ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่มาจากคนข้างนอกทั้งหมด หากแต่คนในชุมชนเองก็มีบ้าง จึงได้เกิดโครงการวิจัยขึ้นโดยที่มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ ทู่น ทรัพยากร ในชุมชนนำไปใช้ในการจัดการท่องเที่ยว (2) เพื่อให้คนในชุมชนได้รู้คุณค่าของ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน (3) เพื่อจัดการดูแลแหล่งท่องเที่ยวและพัฒนารูปแบบ วิธีการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนแบบมีส่วนร่วม

วิธีการศึกษา ก่อนเริ่มกิจกรรมศึกษาทีมวิจัยได้เปิดเวทีชาวบ้านบอกเล่ากับพี่น้องและหน่วยงานต่างๆจะทำอะไรกัน ทำกันอย่างไรบ้าง ช่วงที่หนึ่งเป็นการเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน ประวัติแหล่งท่องเที่ยว ภูมิปัญญาชาวบ้านกับผู้รู้ คนเฒ่าคนแก่ และสำรวจแหล่งท่องเที่ยวแหล่งทรัพยากร ในและรอบๆชุมชน ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการในและนอกชุมชน จัดเวทีชาวบ้านช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด

ช่วงที่สองเป็นการศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้ไปศึกษาดูงาน ณ แม่กลองหลวง แม่กำปอง จ.เชียงใหม่ นำองค์ความรู้จากข้างในและข้างนอกถ่ายทอดสู่ชุมชนโดยที่จัดเวทีชาวบ้านเพื่อให้ได้รับรู้ข้อมูลพร้อมๆกันและหากจะจัดการท่องเที่ยวจะทำกันอย่างไร ทดลองจัดการท่องเที่ยวซึ่งได้รวมกลุ่มที่สนใจสร้างศูนย์ข้อมูลพร้อมห้องประชุม ที่พัก และการบริหารจัดการ

ช่วงที่สามทดลองปฏิบัติ หลังจากที่มีศูนย์ข้อมูล ที่พัก การบริหารจัดการ ก็ได้ทดลองนำเที่ยวอย่างเป็นทางการ ซึ่งได้เชิญหน่วยงานต่างๆเข้าร่วมกิจกรรม กำหนดกฎระเบียบกับชุมชนร่วมกับผู้นำในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่ อบต. ผู้นำศาสนา ชาวบ้าน และเวทีสรุปผลโครงการวิจัยเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะถึงการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก

ผลการดำเนินงานทำให้พบว่าชุมชนยังมีของดีอีกหลายๆที่ที่คนในชุมชนเองยังไม่เคยสัมผัสมาก่อน เช่น ถ้ำทองที่มีหินย้อย หินงอกสวยงาม บ่อน้ำจืด เป็นบ่อน้ำมหัศจรรย์อยู่ใต้ท้องทะเลเมื่อยามน้ำขึ้นเต็มก็อยู่ใต้น้ำเมื่อใดที่น้ำลดก็จะปรากฏเป็นสายน้ำไหลเชี่ยวออกจากซอกหิน

ชาวประมงใช้อุปโลกและบริโลก นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวขึ้นชื่ออื่นๆ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ เช่น จาก มีดังนี้ การเย็บใบจากเพื่อบูมหลังคา การทำ หมวกจากใบจากเรียกว่า ตุคง ทำที่รองหม้อจากก้านจาก เรียกว่ารากัน ใบเตย นำมาสานเสื่อ ของ ไล่ของ แกกัน ดอกไม้ และการปลูกแต่งโมโนแบบฉบับของคนบ่อเจ็ดลูก

ยังค้นพบอีกว่าการจัดเวทีชาวบ้านหลายๆครั้งทำให้ชุมชนเริ่มตระหนักถึงความสำคัญ ของทรัพยากรทางธรรมชาติและเข้าใจถึงคุณค่าอย่างแท้จริง ซึ่งดูจากการมีส่วนร่วม ร่วมคิดหา แนวทาง ร่วมทำ ในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

คุณค่า ความหมายที่สำคัญของงานวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อคนกลุ่มหนึ่ง ในชุมชนที่สามารถทำให้ชุมชนและคนภายนอกตระหนักได้ว่าการจัดการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ วิถีชีวิตชุมชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเพณี วัฒนธรรมอิสลาม การประกอบอาชีพประมงที่รวมถึงการ จัดการทรัพยากร การจัดการระบบให้คนเข้ามาเรียนรู้ในสิ่งที่เรานั้นมีความภาคภูมิใจ คือเอกลักษณ์ของคนบ่อเจ็ดลูกอย่างแท้จริง

ส่วนที่ 1

สรุปเนื้อหาโครงการ

โครงการศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหา

บ้านบ่อเจ็ดลูกตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล เป็นพื้นที่ติดกับชายทะเล และลำคลอง สภาพทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะเล็กๆในตำบลปากน้ำคนสมัยก่อนเรียกว่าตาลากาสุโหย๊ะ คนในชุมชนนับถือศาสนาอิสลาม มีประชากรประมาณ 788 คน จาก 179 ครัวเรือน ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และในช่วงเว้นว่างจากการทำประมง จะมีช่วงฤดูการปลูกแตงโม ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของชุมชนที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน ในการติดต่อ คมนาคมกับชุมชนภายนอก เมื่อประมาณ 15 ปีที่ผ่านมาใช้เส้นทางเรือเป็นพาหนะในการเดินทางผ่านทางลำคลอง ป่าชายเลน ขึ้นฝั่งปากบารา ต่อมามีถนนตัดผ่านเพื่อไปยังบ้านบ่อเจ็ดลูก และเขตตำบลแหลมสน การเดินทางก็สะดวกขึ้น

ด้านทัศนียภาพของพื้นที่บ่อเจ็ดลูก ล้อมรอบไปด้วยน้ำทะเลสีเขียว มีชายหาด ถ้ำต่างๆ หน้าผา แหล่งปะการัง แหล่งหอยตะเกียบเป็นที่ขึ้นชื่อสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในปีหนึ่งจำนวนไม่น้อย มีโบราณสถานบ่อ 7 ลูก มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานถือเป็นต้นกำเนิดของชุมชนแห่งนี้ เมื่อคนเริ่มรู้จักมากขึ้นมีนายทุนจากภายนอกมาเช่าที่ดินของชาวบ้านเพื่อทำรีสอร์ท บ้านบ่อเจ็ดลูกเริ่มถูกบอกเล่าจากปากต่อปาก ขยายสู่สังคมกว้าง ซึ่งรับนักท่องเที่ยวมากขึ้นจากหลายพื้นที่ไปทั่วยังบ่อเจ็ดลูก ทั้งที่เป็นคนไทย และชาวต่างประเทศ อีกทั้งมีการเช่าเรือของชาวบ้านในพื้นที่ไปเที่ยวเกาะ คกปลา จนเป็นอาชีพเสริมของคนในชุมชนอีกอาชีพหนึ่ง จนถึงปัจจุบัน

บ้านบ่อเจ็ดลูกเป็นแหล่งท่องเที่ยวรองจากเกาะต่างๆที่มีอยู่ในจังหวัดสตูลนี้ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยทางเรือก็ได้ ทางรถก็ได้ ไปมาง่าย รวดเร็ว สะดวก และบรรยากาศเหมือนอยู่บนเกาะ ซึ่งพบว่าในช่วงฤดูการท่องเที่ยว เดือนพฤศจิกายน – เมษายน และเทศกาลต่างๆ เช่น สาริรายอ สงกรานต์ ปีใหม่ บรรดานักท่องเที่ยวจะมากขึ้นเยอะมาก จากกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน มีทั้งดีและไม่ดีเกิดขึ้นมากมาย ในส่วนที่ดีเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับชาวประมงที่มีเรือสามารถพานักท่องเที่ยวไปดำน้ำ คกปลา และ

แม้คำ พ่อขาย มีรายได้ดีในช่วงเทศกาลต่างๆ แต่ในด้านลบยังมีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่นำเครื่องดื่ม ผสมแอลกอฮอล์ไปกินบริเวณชายหาด ซึ่งเป็นปัญหาต่อชุมชนในด้านวัฒนธรรม เป็นการกระทำ ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม และการแต่งกายที่ล่อแหลมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ เล่นน้ำชายหาด หลายๆอย่างเป็นสิ่งที่น่าห่วงต่อบุตรหลานในชุมชนที่จะนำมาเป็นแบบอย่างได้ และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ คนในชุมชนเองยังไม่สามารถบอกเล่าได้เหมือนกันว่าสถานที่ ต่างๆที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีประวัติความเป็นมาอย่างไร โบราณสถานบ่อเจ็ดลูกซึ่งคนในชุมชนก็ เล่าไม่ตรงกัน บางทีมีไกด์นำเที่ยวจากภายนอกชุมชนนำนักท่องเที่ยว แล้วให้ข้อมูลแบบผิดเพี้ยน ไป

จากสภาพปัญหาปัจจุบันดังที่กล่าวมาจึงมีการคิดว่าชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกต้องมาช่วยกัน จัดการท่องเที่ยวที่ไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นมากมายในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นอยู่ของพื น้องในชีวิตประจำวัน แต่ก่อนอื่นเราต้องรู้ว่าศักยภาพ ข้อมูลต่างๆของสถานที่ หรือแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชน มีความเป็นมาอย่างไร มีคุณค่าต่อคนในชุมชนแบบไหน การจัดระบบ ระเบียบอย่างไร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเพื่อจัดการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน เป็น ทางเลือกหนึ่งในการประกอบอาชีพ และเป็นแนวทางในการสร้างเกราะป้องกันไม่ให้วัฒนธรรม ภายนอกเข้ามาครอบคลุมน ครอบครอง วิถีชีวิตของชุมชนอิสลาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน/ ทุนชุมชน /ทรัพยากร เพื่อไป ใช้ในการท่องเที่ยวและจัดการท่องเที่ยว
2. พัฒนารูปแบบ และวิธีการการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ชุมชนแบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อให้คนในชุมชนได้รู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และร่วมกันจัดการดูแล แหล่งท่องเที่ยว

คำถามวิจัย

1. แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมีอะไรบ้าง
2. ประวัติความเป็นมาของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไร
3. ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นอย่างไร
4. มีใครบ้างในชุมชนที่มีข้อมูลมีความรู้
5. สภาพการท่องเที่ยวปัจจุบันเป็นอย่างไร

6. สามารถพัฒนารูปแบบ และวิธีการ การท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนได้อย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ใช้แบบสอบถาม
2. นั่งพูดคุยกลุ่มย่อย
3. สัมภาษณ์จริง
4. เวที ประชุม (รวบรวม นำเสนอ)
5. การจดบันทึก ใช้เทปอัดเสียง

กิจกรรมดำเนินงาน

- กิจกรรมที่ 1 เวทีนำเสนอ โครงการวิจัยต่อชาวบ้านในชุมชน
- กิจกรรมที่ 2 การสัมภาษณ์ข้อมูลภาคสนาม
- กิจกรรมที่ 3 สัมภาษณ์แหล่งท่องเที่ยว
- กิจกรรมที่ 4 เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวภายนอกชุมชน
- กิจกรรมที่ 5 เวทีสรุป/วิเคราะห์ข้อมูล
- กิจกรรมที่ 6 สรุปรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1
- กิจกรรมที่ 7 การศึกษาดูงาน
- กิจกรรมที่ 8 ประชุมขอร่างการจัดการท่องเที่ยว
- กิจกรรมที่ 9 เวทีเสนอนำร่างการจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กิจกรรมที่ 10 ทดลองจัดการท่องเที่ยว
- กิจกรรมที่ 11 การทำสื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
- กิจกรรมที่ 12 ทดลองนำเที่ยว
- กิจกรรมที่ 13 เวทีร่างกฎระเบียบชุมชน
- กิจกรรมที่ 14 เวทีนำเสนอผลงานวิจัยต่อสาธารณะ

ระยะเวลาดำเนินการ

2 ปี 2 เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน ทนุชุมชน ทรัพยากร ในการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยว
2. ได้รูปแบบ และวิธีการ การจัดการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนแบบมีส่วนร่วม
3. คนในชุมชนได้รู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน
4. สามารถนำมาเป็นอาชีพเสริมของชาวบ้าน

ส่วนที่ 2

บททวนงานเดิม

ชุมชนบ่อเจ็ดลูกได้ร่วมกระบวนการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งอ่าวละงู มาตั้งแต่ปลายปี 2540 ให้ปลอดจากเครื่องมือทำลายล้าง โดยเข้าร่วมกระบวนการกับเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล โดยชุมชนได้กระทำอย่างต่อเนื่อง สร้างจิตสำนึกในชุมชนให้หวงแหนทรัพยากร โดยมีกิจกรรมดังนี้

- ขอร้องห้ามปรามเครื่องมือทำลาย เช่น อวนรุน อวนลาก ยาเบื่อ เรือปั่นไฟปลา กะตัก เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน
- ปล่องพันธุ์สัตว์น้ำ เพิ่มปริมาณลงสู่ชายฝั่งทะเล โดยการประสานศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสตูล ชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล เช่น พันธุ์กุ้ง แห้วขาว พันธุ์ปลากะพง เริ่มดำเนินการตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2542 ถึงปัจจุบัน ปีละ 1-2 ครั้ง หรือวันสำคัญต่างๆ
- วางระเบียบ ควบคุมการเก็บหอย เช่น หอยตะเกา ห้ามใช้เครื่องดำน้ำประกอบ เครื่องออกซิเจน(เครื่องลม) เพราะมันจะหาได้มากตัวเล็กๆก็จะเอาหมด ซึ่งการทำตามธรรมชาติ คือการดำน้ำหาในช่วงน้ำขึ้น และในเวลาที่น้ำแห้งก็จะเดินหา หอยปะ ห้ามลากกับเรือเครื่อง เริ่มเมื่อ พ.ศ.2546 ถึงปัจจุบัน
- คูแล่ป่าชายเลนในรูปแบบป่าชายเลนชุมชน โดยร่วมลงชื่อของคนในชุมชน 70 % เพื่อเสนอต่อหน่วยงานรัฐ นอกนี้ยังมีการปลูกป่า จัดทำป้ายอนุรักษ์ร่วมกับ โรงเรียน สถานีอนามัย หน่วยงานของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน เริ่มเมื่อ ปี 2544 - ปัจจุบัน
- สำรวจแหล่งทรัพยากร เช่น ดอนหอย แหล่งหญ้าทะเล แหล่งปะการัง และความหลากหลายทางชีวภาพของป่าชายเลนอย่างต่อเนื่อง
- ให้ความรู้ ข้อมูลกับนักศึกษาและนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกชุมชน เกี่ยวกับทรัพยากรที่มีในชุมชน

ยังมีกิจกรรมการพึ่งตนเองของชุมชนด้วยการ จัดทำกองทุนชาวเรือ โดยการเก็บจากชาวประมงลำละ 20 บาท/ต่อเดือน/ลำ เพื่อเป็นทุนให้แก่นำได้แลกเปลี่ยนความรู้กับหมู่บ้านในเครือข่ายและประสานกับภาครัฐ ทำเมื่อ ปี2541-2542

ต่อมาพัฒนาเป็นกลุ่มออมทรัพย์สัจจะประมงพื้นบ้านบ่อเจ็ดลูก โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ให้คนในชุมชนรู้จักออมและเป็นกองทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และร่วมกันจัดการทรัพยากรให้เกิดความยั่งยืน มีสมาชิกมาออมเงินเป็นจำนวนหุ้นๆละ 20 บาท/คน ไม่เกิน 5 หุ้น โดยให้สมาชิกยืมไปประกอบอาชีพ คิดค่านำรุงกลุ่ม 10 % จากยอดเงินที่ยืมไป ในส่วนกำไรที่ได้มาใน 1 ปีจะมีการปันผล ใน 100 % แบ่งเป็นดังนี้ คืนสมาชิก สวัสดิการ พัฒนากลุ่ม พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มออมทรัพย์จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2542 สมาชิกเริ่มก่อตั้ง 94 คน เงินทุน 2,040 บาท ปัจจุบันมีสมาชิก 242 คน มีเงินในกลุ่มทั้งหมด 350,000 บาท

ในปี 2543 บ้านบ่อเจ็ดลูกร่วมโครงการการจัดสวัสดิการเร่งด่วนเพื่อผู้ยากลำบาก (เมนู 5) ในเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดสตูล โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อสังคม (SIF) ในการสนับสนุนครั้งนี้มีสองกองทุน คือ กองทุนสวัสดิการ(ให้เปล่า) แก่ผู้ด้อยโอกาส เช่น คนพิการ คนชรา เด็กกำพร้า ผู้ป่วยเรื้อรัง ทุนการศึกษานักเรียนที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียน (ประกอบอาชีพ) โดยให้คนในชุมชนยืมไปประกอบอาชีพ มีบทเรียนสำคัญคือ สมาชิกจำนวนหนึ่งขาดการผ่อนชำระทุนหมุนเวียน ระยะแรกกรรมการกลุ่มมีการติดตาม ด้วยการยึดเรือและเครื่องยนต์บ้าง แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปก็ไม่มีผล ทางชมรมฯมีมติให้ทำเรื่องดำเนินตามกฎหมาย แต่เกิดคลื่นยักษ์สึนามิจึงได้ยุติไว้

26 ธันวาคม 2547 เหตุการณ์คลื่นสึนามิ ส่งผลให้ชุมชนได้รับความเสียหายมากที่สุด ในจังหวัดสตูล มีผู้เสียชีวิต 1 ราย ได้รับความบาดเจ็บ 6 ราย สำหรับความเสียหายที่เกิดกับบ้านเรือน และทรัพย์สิน มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด 119 ราย โดยแบ่งได้ดังนี้ บ้านเรือน 16 หลัง เรือ 50 ลำ เครื่องยนต์ 58 ลูก อุปกรณ์ประมง 38 ราย โป๊ะน้ำตื้น 12 ราย รถยนต์ 2 คัน รถจักรยานยนต์ 5 คัน เครื่องใช้ในบ้าน 14 ราย และไร่นา 65 ราย สัตว์เลี้ยง 14 ตัว

การช่วยเหลือตนเองและคนในชุมชนระดับหนึ่ง คือ ช่วยกันสำรวจความเสียหาย จัดทำเอกสารเพื่อประสานงานกับ ประมง เกษตร ผู้ว่าราชการ แก่นาในหมู่บ้านได้รับการแต่งตั้งช่วยประสานกับองค์กรในเครือข่ายช่วยเหลือแนวทางแก้ไข นอกจากนั้นกลุ่มกองทุนในหมู่บ้านได้ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นดังนี้ กลุ่มแม่บ้านเกษตรเพื่อการผลิตบ้านบ่อเจ็ดลูก และกลุ่มออมทรัพย์ สัจจะประมงพื้นบ้านบ่อเจ็ดลูก ได้ให้สมาชิกยืมเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ประมง รายละ 3,000 บาท จำนวน 67 ราย

การช่วยเหลือจากภายนอก เบื้องต้นได้รับความช่วยเหลือจาก ประมงจังหวัด ช่วยเหลือเป็นค่าชดเชยเรือ+เครื่องยนต์+เครื่องมือประมงตามความเสียหาย กะชั่งรายละ 20,000 บาทจำนวน 25 ราย จำนวนเงิน 500,000 บาท สำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นค่าเสียหายไร่นา 65 ราย ไร่ละ 2,000 บาท จำนวน 130,000 บาท ปศุสัตว์ชดเชยวัวตัวละ 10,000 บาท จำนวน 14

ตัว เป็นเงิน 140,000 บาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูลให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน 106 คนๆ ละ 15,000 บาท 1,590,000 บาท ได้รับบริจาคปุ๋ย ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช จาก FAO และมูลนิธิชัยพัฒนา ให้ปุ๋ยมาและจัดทำเป็นกองทุนหมุนเวียน ในจำนวนเงิน 488,250 บาท แต่ในช่วงที่ได้ปุ๋ยมาซึ่งเลย ฤดูกาลปลูกแล้วไปแล้ว ทำให้ปุ๋ยไม่ได้ถูกนำมาใช้ต้องรอปีถัดไป ซึ่งจัดแบ่งไปให้ชาวบ้านจำนวน 90 ราย คิดเป็นเงินรายละ 5,425 บาท โดยที่มิมติดตกลงกันว่าให้ผ่อนชำระคืนเมื่อได้ขายผลผลิตแล้ว ซึ่งจะชำระหมดทีเดียว และจะนำเงินมาเป็นทุนหมุนเวียนซื้อปุ๋ยต่อไป

ได้รับการสนับสนุนจากชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล โครงการความร่วมมือฟื้นฟู ชุมชนชายฝั่งอันดามัน(SAN สตูล) และมูลนิธิซิเมนต์ไทย ซ่อมสร้างเรือ 50 ลำ เป็นเงิน 1,045,214 บาท ซื้อเครื่องยนต์ใหม่ 9 เครื่อง เป็นเงิน 390,000 บาท เครื่องมือประมง 43 ราย.จำนวน 295,679 บาท โดยจัดทำเป็นกองทุนหมุนเวียนฟื้นฟูชุมชนชายฝั่ง จัดทำอุปกรณ์ที่พร้อมเครื่องมือช่าง 161,717 บาท ให้บริการกับพี่น้องใน ต.ปากน้ำและ ต.แหลมสน ซ่อมแซมบ้าน 4 หลัง เป็นเงิน 45,870 บาท

ส่วนที่ 3

กระบวนการวิจัย

ก่อนเริ่มงานวิจัย

ด้วยกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกระทบทางลบต่อการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกหลายอย่างด้วยกัน ทางด้านวัฒนธรรมชุมชน เช่น การนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เหล้า-เบียร์) เข้ามามากในบริเวณที่ชายหาด การแต่งกายที่ล่อแหลมของนักท่องเที่ยวเดินตามชายหาด บางครั้งนักท่องเที่ยวที่มาได้ขโมยทรัพย์สินของชาวบ้านคิดมือไปด้วย ด้านการจัดการทรัพยากรได้นำพันธุ์ไม้ออกจากชุมชน ทอดสมอเรือบนแนวปะการัง แต่ที่สำคัญเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาแล้วคนในชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกไม่ได้รับอะไรเลยจากนักท่องเที่ยว ทุกคนได้แต่เฝ้ามองนักท่องเที่ยวเข้ามาแล้วก็จากไปทิ้งเอาไว้คือขยะและขวดเหล้า

แกนนำในชุมชนได้มองเห็นสภาพปัญหาการท่องเที่ยวที่มีอยู่ซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างความเดือดร้อนให้กับคนในชุมชน จึงเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจให้กับแกนนำได้มีโอกาสพูดคุยเพื่อหาทางออกให้กับชุมชนบ่อเจ็ดลูก ได้นั่งคุยกันอยู่บ่อย ๆ ประกอบกับแกนนำได้มีโอกาสรวมตัวกันเป็นองค์กรชาวบ้านได้เรียนรู้กระบวนการกลุ่มทำงานเป็นทีมมาหลายปีกับเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล

ในปี 2544 ชุมชนได้มีโอกาสรู้ว่าม้งงานวิจัยท้องถิ่น ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถพัฒนาชุมชน ตอนนั้นมีคุณวิระ ทองพงษ์ ซึ่งเป็นผู้ประสานงานวิจัยท้องถิ่น จ.สตูล ได้ให้ความรู้และได้ร่วมเสนอโครงการโดยมีประเด็น“การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”โดยที่ขณะนั้นได้เสนอโครงการร่วมกับชุมชนอื่นๆที่อยู่ในเครือข่ายชมรมฯ จ.สตูล มี 40 กว่าโครงการ

สำหรับการรวมทีมในตอนนั้นมีทั้งแกนนำผู้ชาย กลุ่มแม่บ้านอีกหลายคน แต่ทว่าชุมชนยังไม่คุ้นชินกับเรื่องการจัดทำเอกสารที่เป็นข้อมูลต่างๆ เมื่อข้อเสนอโครงการถูกนักวิชาการที่คุณวิระได้เชิญมาช่วยดูเอกสารให้ซึ่งก็หลายครั้ง ทำให้ทีมต้องคอยต่อการปรับปรุงเอกสาร หายไปทีละคนสองคนจนเหลือแค่ไม่กี่คน จนทำให้หมดกำลังใจที่เดินจะต่อ ต้องหยุดพักก่อน แต่ใจยังอยากอยู่

ปลายปี 2547 เริ่มคุยกันใหม่ถึงการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ในขณะที่กระแสการท่องเที่ยวก็พุ่งกระชูดกลุ่มคนทะเลาะกันยังบ่อเจ็ดลูกมากมาย ยิ่งนับวันยิ่งมากขึ้นๆ แกนนำชุดเดิมที่มีเพียงไม่กี่คนก็เข้ามาคุยกับหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอีกครั้ง

ในการรวมทีมครั้งนี้จะแตกต่างจากครั้งก่อนก็คือ ครั้งก่อนคือรุ่นคุณแม่ ครั้งนี้เป็นรุ่นของคุณลูก (เพราะผ่านมา 4 ปี แม่แก่แล้ว ลูกจึงมารับช่วง) จนกระทั่งโครงการอนุมัติในเดือนมีนาคม 2548 แต่ก่อนที่โครงการจะอนุมัติ 26 ธันวาคม 2547 ก็ได้เกิดสึนามิ เหตุการณ์ครั้งนี้ชุมชนออกสันทัดช่วยเหลือไปตามๆกันเกือบจะล้มเลิกงานวิจัยไปแล้วเหมือนกันเพราะความกลัวก็คงจะไม่มีใครมีกะจิตกะใจจะมาคิดเรื่องการท่องเที่ยวกันหรอก แต่เมื่อรอให้ความมั่นใจผ่านไปความกลัวก็ค่อยเบาบางจนกลับมาตั้งสติคิดถึงเรื่องที่จะทำวันนี้กันต่อ

หลังจากที่โครงการได้รับอนุมัติโครงการศึกษาศักยภาพชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านบ่อเจ็ดลูก ทีมวิจัยมียูหนา บังโศด หนาน บังจำปา น้อยบาวดิน ซึ่งเป็นคนที่มีอายุน้อยที่สุดในทีม ทำหน้าที่บันทึก เมื่อโครงการอนุมัติสิ่งที่เราทำกันอย่างแรก คือ ทำความเข้าใจกับทีมวิจัยเพราะว่าทีม

เปลี่ยนอีกแล้วจากเดิมตามข้อเสนอโครงการมี 5 คน ลด 2 คน เหลืออีก 3 คน สรุปว่าเพิ่มทีมอีก 2 คน ให้เท่ากับจำนวนเดิม ทีนี้ก็ต้องทำความเข้าใจโครงการอย่างคร่าวๆกับคนใหม่ พร้อมกันนี้ก็มีหนังสือสัญญา เอกสารการเงินรวมทั้งแบบสอบถามภาระหน้าที่หลักในการดำเนินงาน และร่วมวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมแรก คือเวทีนำเสนอโครงการ โดยมีการวางแผนแบบนี้

1. นายยูหนา หลงสมัน หัวหน้าโครงการทำหน้าที่การเงิน และในวันนำเสนอโครงการทำหน้าที่นำเสนอ
2. นายทวีศักดิ์ หวังสุข วิทยากรกระบวนการเวที
3. นายจำปา มั่งกะดู ทำหน้าที่ ผู้ประสานงานและนำเสนอในเวทีประชุม
4. นายเดิมศักดิ์ มรมาศ ทำหน้าที่ ธุรการ และลงทะเบียน
5. นายชฎาพร แดหวัน ทำหน้าที่ เลขาคู่มือ จัดบันทึกการประชุม และบันทึกข้อมูลโดยทั่วไป

กิจกรรมตามแผนงาน

กิจกรรมที่ 1 เวทีนำเสนอโครงการวิจัยต่อชาวบ้านในชุมชน

ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 เวลา 13.00 น. ทีมวิจัยได้จัดให้เวทีนำเสนอโครงการวิจัยต่อชาวบ้านบ่อเจ็ดลูก เพื่อบอกกล่าวที่มาที่ไปของโครงการ และเพื่อขอความร่วมมือจากพี่น้องชาวบ้าน ในการร่วมกิจกรรมในโอกาสต่อไป โดยจัด ณ สถานิอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูก เวทีนี้เป็นเวทีแรกของโครงการ มีผู้เข้าร่วมทั้งหมดจำนวน 50 คน (ทีมวิจัย 5 คน สกว.สตูล 4 คน จากใต้ล่าง 1 คน, นายกอบต.1 คน, จนท.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา 2 คน, ผู้จัดการ.รทส. 1 คน . ชาวบ้าน 36 คน)

ความคาดหวังในการจัดเวทีในครั้งนี้ คือต้องการให้คนในหมู่บ้านเข้าร่วมฟังและรับรู้ ร่วมมือในกิจกรรมที่ทีมวิจัยจะทำงานในวันข้างหน้า

การวางแผนก่อนการจัดเวทีพวกเราจะนั่งประชุมกันหลายครั้ง เนื่องจากพวกเราคิดว่า การท่องเที่ยวกระแสหลักในขณะนี้ เป็นด้านลบต่อชุมชนมากเท่าที่ควร ดังนั้นการที่เราจะทำให้ให้ชุมชนร่วมตระหนักด้วยว่าทำอะไรให้ทุกคนหันมานึกทบทวน นำสิ่งที่ดีงาม ที่มีอยู่ในชุมชน ออกมาเสนอเพื่อประกาศศักยภาพของตนเอง ดังนั้นเราจำเป็นต้องหวังพึ่งหน่วยงานข้างนอกเข้ามาช่วยในเวทีนอกเหนือจากแผนงานที่วางไว้เพื่อทำให้กระบวนการในเวทีมีความหมายมากขึ้น และเพื่อใช้เป็นสะพานประสานงานด้านต่างๆในโอกาสต่อไปด้วย

ผู้เข้าร่วมยังให้ข้อเสนอแนะต่างๆด้วยเช่นกัน ตั้งแต่ผู้จัดการ รทส.ท่านบอกว่าหน่วยงานของท่านจะเน้นเรื่องของเศรษฐกิจชุมชน ถ้าหากทำงานวิจัยนี้แล้วเกิดผลประโยชน์กับคนในชุมชน เกิดรายได้และได้กระจายในชุมชนก็จะสามารถขอสนับสนุนทุนได้มากมาย

ท่านนายกอบต.ปากน้ำ บอกว่าอยากให้ทีมมีความพร้อมให้มากที่สุด จะเป็นกระบอกเสียงให้กับชุมชนช่วยสนับสนุนอีกแรงหนึ่ง

เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เสนอว่าให้ทีมทำความเข้าใจกับวิถีชุมชน ศึกษาให้รู้จักตัวเองแล้วจะทำงานได้ง่ายขึ้น

เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ให้กำลังใจถึงแนวทางในอนาคตที่ทีมกำลังฝันถึง “การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน” จะเป็นไปได้เราต้องมีข้อมูล มีของดี อย่างเกาะลังกาวิโดงดังในขณะนี้เพราะอะไร สิ่งที่ดีทีมคิดจะทำดีที่สุดแล้วที่ไม่ล้มวัฒนธรรม วิถีบ้านเอง และช่วยสานต่อให้อยู่คู่กับลูกหลานสืบไป

จากเวทีนี้ขอให้ความร่วมมือเกินความคาดหมาย ชาวบ้านให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุม ฟัง และให้ความสำคัญต่องานวิจัยที่กำลังจะเกิดขึ้น จากที่เราตั้งกลุ่มเป้าหมายไว้ 50 คน มีผู้เข้าร่วม 58 คน ทีมวิจัยพอใจกับชาวบ้านที่ให้ความร่วมมือ เข้าร่วมประชุม มีกำลังใจที่จะทำงานมากขึ้นกว่าเดิม เพราะชาวบ้านเป็นแรงจูงใจในการขับเคลื่อนงาน

หลังจากนั้นอีกสัปดาห์ได้นัดหมายมานั่งร่วมร่างจัดทำแบบสอบถาม เพื่อจะได้ลงไป
สัมภาษณ์คนในชุมชน ในวันที่ 14 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2548 ทีมวิจัย 5 คน เจ้าหน้าที่ สกว.สตูล
1 คน ได้ร่วมกันร่างแบบสอบถาม ที่สำนักงาน สกว.สตูล เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลในชุมชน ทีม
วิจัยร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 ข้อมูลประวัติชุมชน ซึ่งจะมีตั้งแต่ประวัติบ้านบ่อเจ็ดลูก การประกอบอาชีพ ภูมิ
ปัญญา และข้อมูลทั่วไปของชุมชน

ชุดที่ 2 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยว ชื่อประวัติความเป็นมา
ความสำคัญ อยู่บริเวณไหน ระยะทางเท่าไร เดินทางอย่างไร และการท่องเที่ยวปัจจุบันเป็น
อย่างไร

กิจกรรมที่ 2 การสัมภาษณ์ข้อมูลภาคสนาม

ก่อนที่ทีมวิจัยจะลงไปเก็บข้อมูลพวกผมมีการวางแผนโดยจัดทำแบบสอบถามและแบ่ง
งานกันการเก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชน พวกผมวางแผนกลุ่มเป้าหมายที่จะไปเก็บข้อมูลหลังจากที่
ได้รายชื่อของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ทีมวิจัยก็ได้ออกเดินทางไปเก็บข้อมูล ข้อมูลที่พวกผมได้ค้นพบ
ได้จากการพูดคุย สัมภาษณ์ ได้ถามแบบลูกแบบหลานเป็นไปตามธรรมชาติ ทำให้คนที่ให้
ข้อมูลมีความสุขที่ได้เล่าประวัติศาสตร์ ตำนานชุมชนให้กับลูกหลานได้สืบทอดต่อไป จากคำบอก
เล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ประจำท้องถิ่น

สำหรับการเสาะหาข้อมูลทีมได้แบ่งกันออกไปเป็นทีม ดังนี้

แบ่งโซนคนทำงานออกสำรวจสอบถาม สัมภาษณ์ผู้รู้ตามบ้านเรือนในชุมชนทั้งหมด 2
โซนๆละ 2 คนที่เหลือ 1 คนเป็นผู้เรียบเรียง โดยนายยูหนา หลงสมัน กับนายชญาพร แดหวัน
ออกสำรวจทางด้านทิศเหนือของหมู่บ้าน ส่วนนายจำปา กับนายเดิมศักดิ์ มรมาศ ออกสำรวจ
ทางด้านทิศใต้ของหมู่บ้าน ส่วนนายทวีศักดิ์ เป็นผู้เรียบเรียง

การเก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชน ข้อมูลการประกอบอาชีพ ข้อมูลภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ทีมได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโดยมุ่งไปที่บุคคลที่มีข้อมูล หรือผู้เชี่ยวชาญใน
ด้านต่าง ๆ เช่น แหล่งหอยต้องสอบถามกับคนที่หาหอยเป็นประจำ ส่วนสถานที่ตกปลาสอบถาม
กับผู้ที่ทำเครื่องมือประมงตกปลา หรือนำท่องเที่ยวตกปลา อย่างนี้เป็นต้น

ในการเก็บข้อมูลมีการแลกเปลี่ยนที่ใช้เวลานานมาก เนื่องจากทีมวิจัยเป็นผู้ประกอบอาชีพ
ประมงโดยพื้นฐานมีข้อมูลบางส่วนอยู่แล้ว จึงมีการแลกเปลี่ยนที่ลงรายละเอียดมากขึ้น ใช้เวลา
ศึกษาข้อมูล เป็นระยะเวลา 1 เดือน ทีมได้นำข้อมูลมารวบรวมเรียบเรียงเป็นระยะ

สิ่งที่ทีมวิจัยได้เรียนรู้จากการเก็บข้อมูลชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

- คือการเรียนรู้สิ่งที่ไม่เคยรู้ในชุมชน เช่น ประวัติศาสตร์ของหมู่บ้านและตำนานแหล่งท่องเที่ยว ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม
- ได้รู้ว่าบ้านบ่อเจ็ดลูกยังมีของดีที่ชุมชนยังไม่ได้ค้นพบ เช่น ถ้ำ ชายหาด ปะการัง บ่อน้ำใต้บาดาล จุดชมวิว
- ผู้เฒ่าผู้แก่ภูมิใจที่ถูกหลานให้เกียรติมาคุยด้วย ได้เล่าในสิ่งที่เขารู้ . มีคนอาสา พาไปดูถ้ำ และให้ข้อมูลเรื่องถ้ำ
- คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากพอสมควร
- ร่วมแลกเปลี่ยนถึงหลังจากการทำวิจัยการท่องเที่ยวสามารถทำให้คนในชุมชนมีรายได้เสริมจากการพานักท่องเที่ยวไปชมและสามารถร่วมกับชุมชนจัดการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นระบบ
- เกิดการเรียนรู้วิถีชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก สะท้อนให้เห็นความรู้สึที่ดื่มด่ำกับธรรมชาติ ไม่ใช่มองเห็นแค่ทรัพยากรอย่างเดียวแต่อยากให้คนที่มาเที่ยวได้เกิดความรู้สึก ห่วงแหน อยากอนุรักษ์ทรัพยากร และการพึ่งพาทรัพยากรของคนในชุมชน

กิจกรรมที่ 3 สำรวจแหล่งท่องเที่ยว

หลังจากที่ทีมวิจัยได้ศึกษาข้อมูลเรื่องแหล่งท่องเที่ยวของบ้านบ่อเจ็ดลูกจากคนในชุมชนแล้ว ได้ทราบข้อมูลบริเวณที่อยู่ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ถ้ำ เกาะ แหล่งหอย ทีมวิจัยจึงได้นัดวันทำการลงสำรวจของจริง ก่อนลงสำรวจแหล่งท่องเที่ยว ทีมมีการแบ่งโซนสำรวจออกเป็น 3 โซน ลงสำรวจทั้งหมด 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 25 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2548 ศึกษาถ้ำทางทะเล ผู้เข้าร่วม ทีมวิจัย 4 คน ทีมสกว.สตูล 3 คน และชาวบ้านที่อาสาพาทาง 1 คน

มีการเตรียมอุปกรณ์ เช่น ไฟฉาย มีด และเสบียงอาหาร เมื่อทุกคนพร้อมแล้วก็ลงเรือเพื่อเดินทางไปสำรวจถ้ำในทะเล เริ่มออกเดินทางเวลา 13.30 น. โดยใช้เรือของบังยูหนา หลงแก้ว เป็นพาหนะในการเดินทาง บริเวณทางผ่านสองฝั่งคลองเป็นภูเขาและล้อมรอบด้วยป่าชายเลน ใช้เวลานั่งเรือประมาณ 10 นาที ก็ถึงถ้ำค้างคาว เมื่อไปถึงปากถ้ำทีมต้องใช้เวลาานพอสมควรเพื่อค้นหาปากถ้ำ เพราะช่วงที่ลงสำรวจเป็นช่วงที่น้ำทะเลขึ้นสูงปิดปากถ้ำ แต่ทีมก็ยังไม่ท้อไปตัดไม้ไผ่มาหนึ่งต้นเพื่อใช้เป็นสะพานข้าม ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ หาปากถ้ำไม่เจอ ในที่สุดก็ล้มเลิกความตั้งใจ แต่ก็ยังโชคดีที่บริเวณใกล้ๆถ้ำค้างคาวยังมีถ้ำอีกลูกหนึ่ง ทีมสำรวจก็เลยเข้าไปสำรวจถ้ำดังกล่าวแทน สำรวจอยู่ได้สักครู่หนึ่ง ทีมก็ได้เจอกับงูเห่าเผือกทำให้ต้องวิ่งหนีออกมา

อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นก็เดินทางไปสำรวจแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆต่อ เช่น พื้นที่อ่าว ผาใช้หนี้ ป่าพรุ ป่าชายเลน แหล่งหอยล่อกัน หอยสังข์หวาน หาดหิน

นอกจากทีมได้รู้ได้เห็นของจริง จากที่ได้สำรวจ เช่น บริเวณที่ถ้ำค้างคาวอยู่ พื้นที่อ่าว ผาใช้หนี้ ป่าพรุ ป่าชายเลน แหล่งหอยล่อกัน หอยสังข์หวาน หาดหิน นอกจากนั้นยังพบร่องรอยของคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมามีอีกด้วย เนื่องจากมีซากขยะ เช่น โฟม เศษของพลาสติก เกือบกลาดบริเวณบนเขาสูงทางที่ทีมสำรวจเดินผ่าน คาดกันว่าคลื่นน่าจะสูงประมาณ 11 เมตร

ครั้งที่ 2 วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 สำรวจถ้ำบริเวณภูเขาพื้นที่บนบก ผู้เข้าร่วม 13 คน ทีมวิจัย 5 คน ทีม สกว.สตูล 3 คน ชาวบ้าน 4 คน

ก่อนลงพื้นที่ที่วางแผนการลงสำรวจ ถ้ำมีที่แห่ง ที่ไหนบ้าง เราจะเริ่มลงสำรวจถ้ำบริเวณใดก่อน และไม่ลืมเตรียมเสบียงอาหาร น้ำดื่ม ออกเดินทางพร้อมกันจากบ้านคุณจำปา โดยรถยนต์

ผลที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ได้รับบริเวณที่ตั้งของถ้ำแต่ละแห่งว่าอยู่ที่ไหนบ้าง มีชื่อว่าอะไร ทีมได้ค้นพบถ้ำใหม่ๆ ขึ้นหลายถ้ำ ซึ่งถ้ำเหล่านี้ยังไม่ได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เมื่อก่อนทีมรู้แต่เพียงตำนาน แต่เมื่อลงสำรวจ ได้รู้ว่าถ้ำต่างๆ มีจริง ทีมได้ลงสำรวจถ้ำ ทั้งหมด 4 ถ้ำ คือ ถ้ำฤๅษี ซึ่งอยู่บริเวณเขาช้างหมอบ หน้าบ้านบังยูหนา หลงสมัน เป็นถ้ำที่ไม่สูงมากนัก ภายในถ้ำเป็นอุโมงค์กว้าง มีซากหอยทากกองอยู่เป็นจำนวนมาก ทีมวิจัยบอกว่าการพบหอยมาติดกับหิน เพื่อให้เปลือกหอยแตก แล้วนำมากินเป็นอาหาร ถ้ำที่ 2 ถ้ำนมสาวนมาย อยู่ใกล้กับหาดกาสิง บริเวณหนึ่งถ้ำมีทราบของระดับน้ำทะเลที่เข้าไปเมื่อตอนเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ เห็นได้ชัดเจน สูงประมาณ 2 เมตร ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย แฉ่ววาวคล้ายเพชร ถ้ำที่ 3 ถ้ำทอง (1) อยู่บริเวณหลังโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ทางผ่านเป็นห้วยน้ำจืดต้องเดินลุยน้ำเข้าไป เมื่อเข้าไปสุดทางภายในถ้ำสามารถมองเห็นปลาดุกจำนวนมาก ถ้ำที่ 4 ถ้ำทอง(2) อยู่บริเวณหลังโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ภายในถ้ำเป็นทางคดเคี้ยว เพดานถ้ำเปิดโล่ง มีแสงสว่างส่องเข้ามาภายในถ้ำ มีน้ำจืดขังตลอดทางเดิน น้ำใสสะอาด สามารถมองเห็นปลาดุกที่ว่ายน้ำไปมา บริเวณผนังถ้ำมีซากของเปลือกหอยนางรมเกาะอยู่ สันนิษฐานว่าบริเวณดังกล่าวอาจเคยเป็นทะเลมาก่อน มีทางเข้า - ออก 3 ทาง เมื่อสำรวจถ้ำเสร็จแล้วทีมสำรวจก็กลับมานั่งชมภาพที่ได้ถ่ายไว้ในขณะเดินสำรวจ และนั่งดื่มกาแฟ ที่บ้านบังจำปา

ครั้งที่ 3 วันที่ 26 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 สำรวจแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะเขาใหญ่

โตโยตาคันงานวิ่งเข้ามาช้า ๆ จอดที่หน้าบ้านบังจำปาคนที่กำลังลงมาจากรถคันนั้นไม่ใช่ใครที่โหน คือพี่เลี้ยงที่น่ารัก บังพงษ์ น้องเนตร ทีมวิจัยกำลังคอยอยู่แล้วที่จะออกไปสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

ผู้เข้าร่วมสำรวจ 10 คน ทีมวิจัย 5 คน ทีมสกว.สตูล 3 คน เด็กๆ ที่อยากไปเที่ยวด้วย 3 คน ก่อนออกเดินทางแม่บ้านของทีมวิจัยได้ หุงข้าว ทำกับข้าว เตรียมข้าวห่อเพื่อให้พวกเราไว้กินกันที่เกาะเขาใหญ่ เรือออกจากบ้านบังจำปา เวลา 12.25 น. เรือวิ่งผ่านหน้าผาใช้หนี้ หินดาหินยาย หน้าผาขาว คลองราโง สู่ทะเลใหญ่ มุ่งหน้าไปยังเกาะเขาใหญ่ เมื่อเรือวิ่งไปถึงอ่าวหญาภา ก็ลงพักรับประทานอาหาร กับข้าวมีเนื้อ มีแกงส้ม ปลาเค็มทอด และที่ขาดไม่ได้ คือเสตอกกับน้ำพริก ล้อมวงกินข้าวกันด้วยบรรยากาศริมชายหาดของอ่าวหญาภา หลังจากที่ได้รับประทานอาหาร พักผ่อนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็เดินทางสำรวจพื้นที่บริเวณด้านหลังของอ่าว ห่างจากชายหาดประมาณ 200 เมตร เห็นโขดหินตั้งตระหง่านอยู่ข้างหน้า ได้ยินเสียงคลื่นซัดกระทบกับหินมาแต่ไกล เมื่อขึ้นอยู่บริเวณจุดชมวิวสามารถมองเห็นเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะเกตุรา เกาะตรูเตา เกาะราวี เกาะอาดัง ฯลฯ ทีมงานที่ไปสำรวจถ่ายรูปเก็บความประทับใจกลับมาฝากคนที่ไม่ได้ไปด้วย อ่าวหญาภาสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และสามารถให้นักท่องเที่ยวนั่งตกปลาได้ หลังจากเดินทางกลับ ได้ผ่านอ่าวมะขาม แหล่งน้ำจืดของหินขลาด ซึ่งไหลมาจากชอกหิน อ่าวตะโละดาหล้า ปราสาทหินยอดเขาหินเขียน และแวะพักชมปลาที่ศูนย์วิจัยพัฒนาประมงชายฝั่งสตูล ได้เห็นปลาที่เขาเลี้ยงมากมาย เช่น ปลามง ปลาช่อนทะเล และเดินทางกลับเข้าสู่ฝั่ง

สถานที่ต่างๆ ที่ลงไปสำรวจ ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว สามารถทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ได้ในอนาคต

กิจกรรมที่ 4 เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวภายนอกชุมชน

ในวันที่ 31 สิงหาคม 2548 ทีมวิจัยนัดประชุมทีมเพื่อตกลงกันว่าจะให้ใครไปเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวภายนอกชุมชน ในที่ประชุมตกลงให้ นายยูหนา และนายชฎาพร ไปเก็บข้อมูล เมื่อทีมวิจัยทั้ง 2 คน เดินทางไปเก็บข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยวจากบริษัทการท่องเที่ยวอาดังซีทัวร์ ที่ปากบารา เพราะว่าเป็นสถานที่ที่บรรดานักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการในการท่องเที่ยวในท้องทะเลได้ กับบริษัททัวร์ซึ่งมีมากกว่า 5 แห่ง และทีมวิจัยยังขอแผ่นพับมาเป็นข้อมูลด้วย และได้เดินทางไปหาถามต่อจากอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตุรา อ.ละงู เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ของสถานที่แหล่งเที่ยวต่างๆ เช่น เกาะตรูเตา เกาะอาดัง เกาะถิธิ เกาะบุโหลน ทางเจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างเต็มใจ ยังให้แผ่นพับกับทีมวิจัยกลับมาดูอีกด้วยเหมือนกัน

กิจกรรมที่ 5 เวทีสรุป/วิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ประวัติชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว จากชาวบ้านในชุมชน เมื่อทีมวิจัยได้ข้อมูล แต่ละคนจึงมาช่วยกันสรุปเรียบเรียงเป็นเอกสารออกมาเป็นชุด ใช้เวลาในการสรุปข้อมูลภายในทีมวิจัยทั้งหมด จำนวน 6 ครั้ง เพื่อช่วยกันเติมเต็มข้อมูลที่ได้ จากการลงพื้นที่ ไปจัดเก็บมา ซึ่งข้อมูลในขณะนั้นยังไม่สมบูรณ์ หลังจากนั้นมาสรุปเรียบเรียงข้อมูลที่สำคัญงาน สกว. สตุล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ชัดเจนขึ้น หลังจากนั้นจะมีการจัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอให้พี่น้องชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกทราบร่วมกัน เพื่อมาเติมเต็มในส่วนข้อมูลที่ขาดเหลือหรือบกพร่อง

ทีมวิจัยได้จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับพี่น้องชาวบ้าน บ้านบ่อเจ็ดลูก ในวันที่ 29 เดือนกันยายน พ.ศ. 2548 ณ สถานีอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูก มีผู้เข้าร่วม 48 คน เป็นชาวบ้าน 37 คน ทีมวิจัย 4 คน ทีม สกว.สตุล 2 คน เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูก 2 คน คณะครูบ้านบ่อเจ็ดลูก 2 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เปิดเวทีประชุมโดยนายยูหนา หลงสมัน หัวหน้าทีมวิจัย โดยเริ่มเล่าตั้งแต่กระบวนการทำงานวิจัย ลงสำรวจข้อมูล เก็บข้อมูล ตลอดจนบรรยากาศในการสำรวจข้อมูลประวัติชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ของบ้านบ่อเจ็ดลูก พร้อมกันนั้นได้นำเสนอ Powerpoint และภาพถ่ายสถานที่แหล่งท่องเที่ยวของบ้านบ่อเจ็ดลูกให้ผู้เข้าประชุมดู

หลังจากนั้นให้ชาวบ้านที่เข้าร่วมประชุม ได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกรับผิดชอบประวัติชุมชน และกลุ่มที่ 2 รับผิดชอบสถานที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในชุมชน และให้ทีมวิจัย 4 คนรับผิดชอบกลุ่มละ 2 คน โดยทีมวิจัยเป็นผู้อ่านประวัติชุมชน และสถานที่แหล่งท่องเที่ยวให้ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบข้อมูลให้สมาชิกร่วมกันดู ตรงไหนต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ตรงไหนเสริม ตรงไหนตัดออก เพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ ต่อจากนั้นชาวบ้านและทีมวิจัยได้ร่วมกันรับประทานอาหารว่างร่วมกัน และนายยูหนา หลงสมัน หัวหน้าทีมวิจัยได้กล่าวขอบคุณชาวบ้านที่มาร่วมประชุม

จากเวทีประชุมชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกให้ความร่วมมือ สนใจเข้าร่วมการประชุม และช่วยกันตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง มีผู้เฒ่าผู้แก่ ในชุมชนเข้ามาให้ข้อมูล ช่วยกันตรวจสอบหลายคน เพราะต้องการให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งข้อมูลที่มีการแก้ไข ในวันนั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

กิจกรรมที่ 6 สรุปรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1

จากการที่เริ่มกิจกรรมแรกเข้าไปสองเดือนทำให้กิจกรรมอื่นก็ร่อนลงไปที่อีกจนทำให้ต้องขอเลื่อนส่งรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ไปเดือนตุลาคม 2548 ซึ่งจากเดิม คือเดือนกันยายน 2548

กิจกรรมที่ 7 การศึกษาดูงาน

ความคาดหวังสำหรับกิจกรรมนี้ให้ได้ข้อมูลในเรื่องของการท่องเที่ยว รูปแบบ การวางระเบียบ ระบบการวางแผนผัง การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนว่าเขาทำกันอย่างไร ไปศึกษาดูวิถีชุมชนของเขาว่าอยู่อย่างไร

มีการเตรียมก่อนไปศึกษาดูงาน คัดสรรคนที่จะไป ว่ามีแนวความคิดเหมือนกันหรือไม่ และเมื่อไปแล้วสามารถกลับมาบอกเล่าหรือถ่ายทอดให้กับคนอื่นและเป็นแกนนำคนอื่นได้ด้วย ดูว่าเขาว่างพอที่จะร่วมงานได้หรือเปล่า โดยการคัดเลือกข้อได้ 14 คน โดยให้ทีมวิจัย 4 คนไป ทาบทาม ที่ตกลงมี 12 คน จึงได้หาสมทบอีก 2 คน มีรายชื่อดังนี้ บัญหนา บังคิน บังจำปา บังดี บังหมาด บังจุน บังอรุณ บังชาย จะนะ เต๊ะจิ่ง เปียะ กะจัน ทีมวิจัยหนึ่งคน คือ นาย ทวีศักดิ์ (บังโบด) ติดธุระเดินทางไปศึกษาดูงานไม่ได้

กำหนดนัดวัน เวลา เดินทาง สรุปว่าเดินทางวันที่ 13 มกราคม - 18 มกราคม 2549 โปรแกรมที่ไปมีสองที่ คือ บ้านแม่กำปอง กับบ้านแม่กลางหลวง จ.เชียงใหม่ รายละเอียดการเดินทางมีดังนี้

- 13 มกราคม 2549 เวลา 13.30 น. ออกเดินทางจากจุดเริ่มต้นสถานีอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยรถตู้ปรับอากาศ นั่งได้ 10 คนมีบังคน เป็นคนขับรถและรถยนต์ ของบังพงศ์ นั่งได้ 4 คนรวมทั้งคนขับ เวลา 17.00 น. ทีมวิจัยและคณะได้แวะรับประทานอาหารค่ำที่จังหวัดนครศรีธรรมราชหลังจากนั้นได้เดินทางต่อจนถึงจังหวัดลำปาง

- 14 มกราคม 2549 ได้รับประทานอาหารเที่ยงที่ร้านฟารีดาในตัวเมืองจังหวัดลำปาง และได้เดินทางต่อเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ ไปถึงคอยอินทนนท์ เวลา 16.00 น. พบกับสภาพอากาศที่หนาวมากแต่ทีมงานรู้สึกสบายขึ้นคลายความเมื่อยล้าจากการนั่งรถมานาน จากนั้นก็มุ่งสู่จุดสูงสุดของแดนสยามชมพระเจดีย์มหาธาตุ สัมผัสอากาศหนาว เดินทางกลับเข้าสู่ที่พักบ้านแม่กลางหลวง เวลา 17.30 น. เจ้าของพื้นที่ให้การต้อนรับอย่างเป็นกันเอง มื้อเย็นทางคณะทีมวิจัยได้นำปลาสด ๆ ให้แม่ครัวทำอาหาร เช่น ทอด ต้ม ย่าง และส่วนก็เป็นอาหารของทีมต้อนรับ มีแกงเผ็ด ไข่ทอด ผักต้ม น้ำพริกตาแดง โดยมี พี่สมศักดิ์ ลูกดำ ผู้ใหญ่บ้านและเจ้าที่ สกว. เครือข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (น้องจุ่ม) ร่วมรับประทานอาหารค่ำด้วย เสร็จจากการรับประทานอาหารคณะทีมวิจัยและคณะต้อนรับได้ลงมานั่งล้อมวงรอบกองไฟ คณะทีมวิจัยที่ไปดูงานได้แนะนำตัวเป็นรายบุคคลจนครบทุกคนทางคณะต้อนรับหรือเจ้าบ้านก็ได้แนะนำตัวให้รู้จัก จากนั้นพ่อหลวง (ผู้ใหญ่บ้าน) ได้เล่าความเป็นมาของหมู่บ้าน ในเรื่องอาชีพและการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวแม่กลางหลวง ท่านได้บอกว่าสมัยก่อนคนภายนอกมองว่าพวกเขาเป็นคนทำลายป่า จึงได้คิดและจัดทำโครงการวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ชุมชนแม่กลางหลวงขึ้น

โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดการป่าต้นน้ำและแนวกันไฟฟ้า เสร็จอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน หลังจากการทำวิจัยผ่านไป คนภายนอกได้ยอมรับ เวลา 02.00 น. แยกย้ายกันเข้าที่พัก (นอน)

- 15 มกราคม 2549 เวลา 07.30 น. คณะทีมงานเดินเท้าเข้าในหมู่บ้าน โดยมี พี่สมศักดิ์เป็นไกด์ พาไปดูการปลูกผักปลอดสารพิษ ไปดูการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ ชมสวนไม้ดอกและสวนกาแฟชาวบ้านได้ช่วยกันเก็บเมล็ดกาแฟ ทางคณะได้เข้าไปที่กลุ่มทำกาแฟสดและคั่วกาแฟ ได้รู้ถึงขั้นตอนการผลิตกาแฟของชาวบ้าน โดยการเก็บเมล็ดกาแฟมาตากแดดแล้วคั่วเอาเปลือกออก นำไปคั่วจนเมล็ดดำกริยมาแล้วคั่วให้ละเอียดเป็นผง ทางคณะเดินทางได้ลองคั่วกาแฟและบด พี่สมศักดิ์ได้ให้ทดลองชิมกาแฟสด รู้ว่ารสชาติดีมาก เวลา 10.30 น. เดินทางเข้าสู่ที่พัก ได้มีนักศึกษาจากในเมืองเชียงใหม่มาทำกิจกรรมวันเด็กจึงได้เข้าทำกิจกรรมวันเด็กโดยมีชุมชนร่วมด้วย เวลา 12.00 น. พี่สมศักดิ์ ลุงดำ ผู้ใหญ่บ้านได้ร่วมรับประทานอาหารเที่ยง เสร็จจากการรับประทานอาหารเที่ยง ผู้ใหญ่บ้านได้กล่าวขอบคุณ ในการมาเยี่ยม ถ้ามีโอกาสจะเดินทางไปเยี่ยมที่จังหวัดสุโขทัย และทางคณะโดยมีนายยูหนา หลงสมัน ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมวิจัยได้กล่าวขอบคุณและอำลา ผู้ใหญ่บ้านและพี่น้องชาวบ้านแม่กลางหลวง

เวลา 01.35 น. ออกเดินทางโดยมีคุณจุมเป็นไกด์ แวะชมน้ำตก วชิรธารและเดินทางต่อไปยังชุมชนบ้านถวาย เวลา 15.00 น. เดินทางชมการแกะสลักไม้และวาดรูป ฯลฯ เวลา 19.30 น. เดินทางถึงบ้านแม่กำปองและพักรับประทานอาหาร เวลา 20.00 น. ได้ร่วมพูดคุยกับผู้ใหญ่บ้าน(พ่อหลวงพรหมมินทร์) และแกนนำชาวบ้าน เรื่องการจัดการท่องเที่ยวบ้านแม่กำปอง พ่อหลวง ได้พูดถึงการทำท่องเที่ยวว่าทำก่อนการทำวิจัย เมื่อก่อนได้มีกลุ่มผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ ต่อมาได้พบกับ สกว. ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม การจัดการท่องเที่ยวโดยชาวบ้าน เกิดองค์ความรู้ การแก้ปัญหาาร่วมกัน การจัดการทรัพยากร เช่น ป่าต้นน้ำ แนวกันไฟ ได้เผยแพร่ภูมิปัญญา วัฒนธรรม อาชีพ โดยยึดแนวพระราชดำรัสแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายบริหารเป็นสหกรณ์ คณะทีมวิจัยผู้ไปเยือนก็ได้ช่วยกันเล่าเรื่องหมู่บ้านของตนเอง ที่มีทะเล มีภูมิปัญญา มีทรัพยากรที่หลากหลาย ทางคณะได้ความรู้และเข้าใจ ในเรื่องการบริหารจัดการโดยองค์กรชาวบ้านและการแก้ปัญหาาร่วมกัน เวลา 11.30 น. แยกย้ายกันเข้าที่พัก อากาศหนาวมาก อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

- 16 มกราคม 2549 เวลา 09.00 น. คณะทีมและไกด์ในหมู่บ้าน จำนวน 2 คน ได้เดินสำรวจรอบ ๆ หมู่บ้าน ซึ่งมีทรัพยากรที่หลากหลาย เช่น น้ำตก ป่าต้นน้ำ และการทำเหมือง ในการเดินทางไปกับไกด์ ซึ่งเป็นทีมวิจัยของหมู่บ้าน ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนและหาข้อมูลซึ่งกันและกันเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ เวลา 10.30 น. คณะเดินทางกลับที่พักร่วมกันรับประทานอาหารกับชาวบ้านหลังจากรับประทานอาหารเสร็จ ร่วมกันสรุปสิ่งที่ในการศึกษาดูงาน ประชุมวางแผน โดยมีบังพงษ์ เป็นพี่เลี้ยงคอยเป็นที่ปรึกษาและนำแนะ สถานที่ประชุม บ้านผู้ใหญ่บ้านพรหมมิ

นทร์ สิ่งที่ได้เห็นได้รับรู้ และจากการพูดคุย ได้ข้อสรุปว่า ต้องมีการสร้างความเข้าใจในชุมชน การแก้ปัญหาชุมชน การมีจิตสำนึกสิ่งที่คณะทีมวิจัยมีความประทับใจในการศึกษาดูงานในครั้งนี้ คือการต้อนรับที่ดี การแก้ปัญหาาร่วมกัน ไม่กลัวปัญหาที่เกิดขึ้น มีสามัคคีกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และทางคณะศึกษาดูงานจำนำประสบการณ์เหล่านี้กลับไปปฏิบัติในงานกลุ่มของตนเอง

เวลา 14.00 น. ทีมศึกษาดูงาน ได้มารวมตัวกันอีกครั้งและมีทีมงานของแม่คำปองและทีมวิจัยของเขา ผู้ใหญ่บ้านแม่คำปองและหัวหน้าทีมวิจัยที่ไปศึกษาดูงาน ได้กล่าวขอบคุณและกล่าวอำลาซึ่งกันและกัน โดยผู้ใหญ่ได้กล่าวขอบคุณที่ทางทีมวิจัยของเราไปเยือนและได้ให้โอวาทว่า การรวมตัวกันจะทำให้เกิดสิ่งที่ดี ๆ ไม่ต้องกลัวปัญหาและเมื่อมีปัญหาช่วยกันคิดแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบในงานที่ทำแล้วจะนำไปสู่ความสำเร็จ ทางหัวหน้าทีมงานศึกษาดูงาน นายยูหนา หลงสมัน ก็กล่าวถึงความประทับใจในการต้อนรับที่ดีเป็นกันเองของผู้นำและชาวบ้านที่นี่และขอขอบคุณ เวลา 14.30 น. คณะได้เดินทางออกจากบ้านแม่คำปองมุ่งสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ เวลา 16.00 น. ขึ้นดอยสุเทพชมทิวทัศน์เมืองเชียงใหม่จากจุดชมวิว และทุกคนพักผ่อนตามอัธยาศัยเป็นเวลา 2 ชั่วโมง เวลา 18.00 น. ลงจากดอยสุเทพเข้าเมืองเชียงใหม่อีกครั้งเข้าพักที่โรงแรมแกรนด์พาเลส

- 17 มกราคม 2549 เวลา 08.30 น. เดินทางกลับถึงจังหวัดสตูล

กิจกรรมที่ 8 ประชุมยกร่างการจัดการท่องเที่ยว

หลังจากที่กลับจากศึกษาดูงานที่ จ.เชียงใหม่ ทีมทั้ง 14 คน ได้มานั่งคุยกันถึงการจัดการบ้านของเราว่าเราจะจัดการอย่างไรกันดี ได้ประชุมกันหลายครั้งด้วยกันดังนี้

19 / ม.ค. / 2549 เปิดประชุม 20.30 น. ณ บ้านเต๊ะจ๊ะ(นางเสียะ สาห์ลั้ง) ซึ่งเป็นทีมที่ไปศึกษาดูงาน ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน เช่น การจัดหาและกำหนดสถานที่,การกำหนดหุ้นให้กับสมาชิก,การวางแผนการก่อสร้าง

ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 11 คน

ผลจากการประชุมมีว่า เรื่องการจัดหาสถานที่ ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ กับ ที่ดินของ นายแท่น หลงสมัน (บริเวณหาดกาสิง) มีเนื้อที่ 3 ไร่ 2 งาน 61 ตารางวา โดยทำสัญญาเช่าเป็นเวลา 5 ปี 8 เดือน ปีละ 10,000 บาท โดยเจ้าของที่ดินให้ทดลองทำเป็นระยะ 8 เดือน เริ่มคิดค่าเช่า วันที่ 1 มกราคม 2550

การกำหนดหุ้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2549 - 18 กุมภาพันธ์ 2549 โดยกำหนดให้สมาชิกหุ้นละ 100 บาท สมาชิกหนึ่งครอบครัวถือได้ไม่เกิน 200 หุ้น สมาชิกสามารถผ่อนได้

เป็นงวด ๆ ซึ่งสมาชิกที่ถือหุ้น 200 หุ้น ผ่อนได้ 20 เดือน ๆ ละ 1,000 บาท สมาชิกที่ถือหุ้น 100 หุ้นสามารถผ่อนได้เดือนละ 500 บาท

การวางแผนการก่อสร้าง มีสถานที่ชัดเจนแล้วก็มาร่วมกำหนดการก่อสร้างและกำหนดแผนผังของโรงเรียน สำหรับคำคืนนี้ก็ได้รายละเอียดเพียงแค่นี้ ปิดประชุม เวลา 12.30 น.

25 / ม.ก. / 2549 เปิดประชุม เวลา 20.30 น. ณ บ้านบึงหอด(นายยุทธ หวังสนุ) ผู้เข้าร่วมประชุม 16 คน ในคืนนี้มีบังพงษ์และจะบุหลันมาร่วมด้วย บังพงษ์ ให้พวกเราลองมานึกทบทวนกันว่าสิ่งที่เราได้จากการไปศึกษาดูงานมีอะไรบ้าง และถ้าหากเราก็คงจะจัดการท่องเที่ยวที่บ้านของเราเราต้องคิดถึงอะไรก่อนหลัง และต้องมามองถึงเรื่องใดบ้าง ในที่ประชุมได้ข้อสรุปว่าต้องมาวางแผนเป้าหมายกันก่อนว่าเราอยากให้เป็นแบบใด

สรุปว่าการท่องเที่ยวของเราต้องไม่ทำลายทรัพยากร ชนบธรรมชาติ ประเพณีต้องอยู่คู่กับชุมชน สามารถเสริมสร้างอาชีพ รายได้ให้คนในชุมชนด้วย สร้างการเรียนรู้และเผยแพร่วิถีชีวิตของชุมชนให้คนที่มาเรียนรู้ และต้องสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน นำไปสู่การพัฒนาชุมชนร่วมกัน เมื่อมีเป้าหมายที่แน่ชัดแล้วก็คิดกันต่อว่าแล้วการท่องเที่ยว บ้านบ่อเจ็ดลูกต้องทำอะไรต่อ ช่วยกันระดมอยู่พักใหญ่ก็มีว่า ต้องมีที่พัก, ต้องมีความปลอดภัย, ต้องมีกฎกติการะเบียบ, มีโปรแกรมการท่องเที่ยว, และที่สำคัญต้องมีศูนย์ข้อมูลเพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวและข้อมูลต่างๆของชุมชน

ต่อจากนั้นพวกเราก็มาลงรายละเอียดเรื่องของที่พักว่าต้องมีอะไรบ้าง จนเลยเที่ยงคืน จึงปิดประชุมเวลา 01.45 น. เราสัญญากันว่าจะมาคุยกันต่อในหัวข้ออื่นวันหลัง

29 / ม.ก. / 2549 เริ่มประชุมเวลา 20.00น. ณ บ้านบึงยูหนา มีการวางแผนต่อเรื่องการที่พัก ระเบียบการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ระเบียบที่พัก

2 / ก.พ. / 2549 เริ่มประชุมเวลา 20.00น. ณ บ้านนายรสตัน ห้วยอัน ได้มีการจัดทำโปรแกรมนำเที่ยวตามสถานที่ต่างๆและช่วงเวลาที่เหมาะสมในฤดูกาลท่องเที่ยว

6 / ก.พ. / 2549 เปิดการประชุม เวลา 20.00 น. ณ บ้านบึงดี(นายอาดี หลงสมัน) ในการคิดเรื่องโปรแกรมการท่องเที่ยวทำให้หลายคนนึกว่าเราต้องมีเรือนำเที่ยวด้วย เพราะว่าขณะนี้ทางรีสอร์ทในชุมชนที่มีแห่งเดียวได้มาติดต่อเรื่อของพวกเรายู่เป็นประจำ เพื่อพานักท่องเที่ยวไปในทะเลตงนั้นเรือนำเที่ยวจึงเป็นหัวข้อในการพูดคุย จากการคุยกันสรุปว่า ดังนี้ คนที่สามารถพานักท่องเที่ยวได้ ต้อง

❖ ต้องเป็นสมาชิก

❖ เรือต้องมีความพร้อมในการให้บริการ

❖ ต้องมีการจัดคิวของเรือนำเที่ยว

❖ เจ้าของเรือต้องให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว

❖ ให้สมาชิกยี่กระเป๋ยบที่คณะกรรมการกำหนด

❖ มีการประเมินความพอใจในการให้บริการกับนักท่องเที่ยว

หลังจากนั้นมาคิดกันต่อว่าจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของคน เช่น อบรมให้ความรู้แก่สมาชิก เรื่องการต้อนรับ,การจัดที่พักและอาหาร,อบรมให้ข้อมูลช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว,และต้องพัฒนา สถานที่ท่องเที่ยวด้วย ขึ้นนี้เปิดประชุมเวลา 24.00 น.

20 / ก.พ. / 2549 ประชุมเวลา 20.30น. ณ บ้านนายอาดี หลงสมัน จำนวน 18 คน ประชุม เพื่เติมรายละเอียดแผนการจัดการท่องเที่ยวรวมทั้งประชุมวางแผนรับเจ้าหน้าที่ สกว.ได้ มาอบรมการ เขียนบทความ - เนื่องจากว่าทางกลุ่มต้องมีการทำอาหารเพื่อต้อนรับแขกที่มาเที่ยวในอนาคตอันใกล้ ดังนั้นเพื่อเป็นการชิมลางทางคุณสมบัติเสนอว่าทางกลุ่มน่าจะลองรับทำอาหาร และนำเที่ยวตาม สถานที่ต่างๆเพื่อเป็นการเรียนรู้ไปพลางๆ ซึ่งกลุ่มเองก็ยินดี

24 / ก.พ. / 2549 เปิดประชุมเวลา 20.30 น. ณ บ้านบังจุน จำนวน 5 คน ประชุมทีมงาน เพื่อวางแผนรายละเอียดในเรื่องของโรงเรียน เช่น งบประมาณในการก่อสร้างที่พัก โรงอาหาร ศูนย์ ข้อมูล ใช้งบประมาณ 220,510 บาท (ไม่รวมค่าตกแต่ง)

ปิดการประชุม เวลา 01.30 น.

กิจกรรมที่ 9 เวทีเสนอนำร่างการจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก

ก่อนถึงวันงานทีมวิจัยและคณะทำงานได้ร่วมเตรียมเวทีกัน ดังนี้

10 / ก.พ. / 2549 เปิดประชุม เวลา 20.30 น. ณ บ้านบังดี จำนวน 18 คน ประชุมวางแผน เพื่อเตรียมเปิดเวทีชาวบ้าน ชวนกันคุยว่าในการจัดเวทีครั้งนี้เราต้องการอะไรบ้าง และสิ่งที่จะบอกเล่ามี เรื่องใดบ้างและต้องทำอะไร ผลการคุยมีดังนี้

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้พี่น้องชาวบ้านรับรู้ในงานที่ทำ
- เพื่อให้คนในชุมชนมาร่วมกำหนด กฎเกณฑ์ ระเบียบและวิธีการทำงาน
- เพื่อให้องค์กรต่างๆ ได้มารับรู้
- เพื่อให้คนในชุมชนร่วมหุ้นและร่วมทำกิจกรรม

เนื้อหาในการนำเสนอ

- ประวัติความเป็นมาของงานวิจัย
- นำเสนอร่างการจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก
- ให้พี่น้องในชุมชนร่วมกันเสนอความคิดเห็นและร่วมกำหนดกฎเกณฑ์

- กำหนดขั้นตอนการทำงานขั้นตอนต่อไปโดยมีคนรับผิดชอบที่ชัดเจน
หาวิธีการว่าทำอะไรที่จะให้พี่น้องในชุมชนเข้าใจง่ายที่สุดในการนำเสนอข้อมูล

- แจกเอกสารประกอบการประชุม
- บอกเล่า
- นำเสนอด้วย power point
- แบ่งกลุ่มย่อย
- กลุ่มใหญ่กำหนดขั้นตอนการทำงาน
- กำหนดคนเข้าร่วมประชุม
- นัดประชุม วัน เวลา สถานที่ สรุปว่าจัดในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549
- งบประมาณในการจัดเวทีค่าขนม,กาแฟ,น้ำหวาน,ค่าสถานที่
- ร่างหนังสือเชิญประชุม

ปิดประชุม เวลา 01.45 น. แต่การเตรียมงานยังไม่เสร็จจึงนัดคุยกันต่อในวันที่ 17 ก.พ.2549
เปิดประชุม เวลา 20.40 น. ณ บ้านบังดี (เนื้อหาต่อจากวันที่ 10 / ก.พ. / 2549) ผู้เข้าร่วมประชุม
จำนวน 15 คน มาทบทวนกันว่าในวันงานใครพูดบ้างก่อนหลังอย่างไร

- บอกเล่าวัตถุประสงค์การจัดเวที	บังโบท(นายทวีศักดิ์ หวังสนู)	ผู้รับผิดชอบ
- ความเป็นมาของงานวิจัย	บังจำปา(นายจำปา มั่งกะลู)	ผู้รับผิดชอบ
- นำเสนอร่าง	บังยูหนา(นายยูหนา ลงสมัน)	ผู้รับผิดชอบ

ในเวทีมีการแบ่งกลุ่มย่อย เป็น 3 กลุ่ม และมีผู้รับผิดชอบภายในกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่พัก มี บังจุน บังอาดี้ เต๊ะฉิ่ง จ๊ะน๊ะ
- โปรแกรมการท่องเที่ยว มี บังยูหนา บังหมาน น้องชาย
- กลุ่มการดำเนินงาน มี บังจำปา เปียะ บังโบค บังโสบ

ในเวทีเสนอว่าเราน่าจะมีการจัดบอร์ดนิทรรศการ เพื่อให้คนในเวทีได้เห็นแหล่งท่องเที่ยวด้วย
ภาพสวยๆ เลยสรุปว่านัดกันว่า มีแผนที่ด้วย และขึ้นไปทำที่สำนักงาน สกว.สตูล โดยมีพี่เลี้ยงช่วยทำ ปิด
การประชุม เวลา 23.00 น.

25 / ก.พ. / 2549 ณ สำนักงาน ผู้เข้าร่วมประชุม 8 คน ออกแบบนิทรรศการ มีพี่เลี้ยงช่วย
เขียนแผนที่บ้านบ่อเจ็ดลูกทีมวิจัยใช้เวลา 3 ชั่วโมง ก็ยังเขียนไม่สำเร็จ จึงได้ไปรับ บังจุน(นายรสตัน
ห่วยอ้น) ที่บ่อเจ็ดลูกซึ่งอยู่ที่บ้านให้มาช่วยเขียน จนถึงเที่ยงคืน งานยังไม่เสร็จต้องเลิก มาทำกันต่อวัน
ต่อไป ปิดประชุมเวลา 24.30 น.

ในเวทีวันที่ 27 ก.พ.2549 เริ่มเวลา 13.00 น. ณ สถานีอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูก บังโบค เป็น
ผู้ดำเนินการประชุม พูดเรื่อง การจัดตั้งเรื่องของงานวิจัย ได้เล่าขั้นตอนการทำงานระหว่างทีมและ
คนในชุมชน การจัดเก็บข้อมูล การเดินทางไปศึกษาดูงานหลายสถานที่โดยมีภาพประกอบในการ
นำเสนอ

บังจำปา พูดถึงประวัติของหมู่บ้านบ่อเจ็ดลูก บังยูหนา ได้นำเสนอด้วย power point
เล่าเรื่องการไปดูงานที่เชียงใหม่ พูดถึงกระบวนการ การทำงานของชุมชนแม่กำปองและแม่กลาง
หลวง พูดถึงการร่วมมือของคนในชุมชน แล้วตั้งปัญหาถามว่าจะทำอย่างไรให้คนในชุมชนของ
เราก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ชุมชนรวมกลุ่มกันได้ ช่วยกันมาวิเคราะห์เพิ่มเติมสิ่งที่
ขาด สิ่งที่ไม่ดี การวางแผนการคิด การเรียบให้กับชุมชน

ในวันนี้มีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ โต๊ะอิหม่าม คอเต็บ บิลาล พ.ท.ท. พิชัย จันทรเกษร
สารวัดปราบปราม. ละงู นายสหรัฐ ยาหยามัน เจ้าหน้าที่อุทยานหมู่เกาะเกดรา เจ้าหน้าที่
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล
หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านบ่อเจ็ดลูกและพี่น้องชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกและใกล้เคียงรวม 71 คน

จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมเสนอ โต๊ะอิหม่าม ได้กล่าวชมขณะทำงานและเห็นดี
ด้วยและได้เสนอแนะว่าต้องเปลี่ยนจากคำว่าลาคาตูโฮยะ ภาษามลายู แปลว่าบ่อเจ็ดลูก ให้เป็นลา
ลาคาตูโฮยะจะดีกว่า เนื่องมาจากคำว่า ลาคา มีความหมายว่า เป็นลักษณะของคนไม่ดี แต่ถ้ามีคำว่า
ดาลาคา ก็จะแปลว่า บ่อ แต่เวลาพูดชาวบ้านจะพูดหัวๆพูดไม่หมดตัดเอาเฉพาะบางประโยค

กิจกรรมที่ 10 ทดลองจัดการท่องเที่ยว

หลังจากที่ผ่านเวทีนำเสนอร่างการจัดการท่องเที่ยวแล้ว มีเสียงตอบรับจากชาวบ้าน
มากมายในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวอย่างที่ทีมวิจัยคิดจะทำ จึงเป็นที่มาของการเปิดรับสมาชิก
เพื่อระดมทุนในการสร้างศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว การเปิดรับสมาชิกพวกเราได้จัดทำใบปลิว
ติดตามบ้านเรือนและแจกให้แก่พี่น้อง และพูดในมัสยิดหลังละหมาดวันศุกร์ ในการระดมทุนมี
ข้อตกลงร่วมกันว่าหนึ่งครัวเรือนสามารถลงได้ไม่เกิน 200 หุ่นๆละ 100 บาท เท่ากับจำนวนเงิน
20,000 บาท และไม่ต่ำกว่า 100 หุ่น เท่ากับจำนวนเงิน 10,000 บาท พวกเราในฐานะชาวบ้านหาเข้า
กินถ้าไม่มีเงินก่อนที่จะมาระดมทุนได้ ดังนั้นจึงได้ตกลงว่าใช้วิธีการผ่อนชำระให้หมดภายใน 20
เดือน โดยเริ่มตั้งแต่ วันที่ 15 เดือนมีนาคม 2549 ถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2550 และมีเงื่อนไขว่าคนที่
มาเป็นสมาชิกต้องมาร่วมทำด้วย มาทั้งแรงและเงิน

• ก่อสร้างที่พัก และศูนย์ข้อมูลบริการนักท่องเที่ยว

จากความคิดสู่กระบวนการทดลองโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นสะพานในการจัดการ

เรื่องราวของชุมชน ได้มีการรับสมัครสมาชิก มีสมาชิกเริ่มแรกทั้งหมด 22 คน ได้เงินมา 44,100 บาท รวมค่าตอบแทนทีมวิจัย จำนวนเงิน 30,000 บาท ซึ่งรวมแล้วมีเงินทุนทั้งหมด 74,100 บาท ในการจัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยว เพื่อเป็นศูนย์กลางของชุมชน ที่ประชุม ที่บริการอาหาร และที่พัก ผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม 2549 จนถึงปัจจุบัน ได้ทำทางเข้ามายังตัว ศูนย์บริการโดยการฝังท่อระบายน้ำ ทำสะพานข้ามคลองขนาดความยาว 30 เมตร และตัวอาคาร ศูนย์บริการฯ ขนาดความกว้าง 9 เมตร ความยาว 9 เมตร ซึ่งได้เพียงมุงหลังคาและลาดพื้น พร้อม กับห้องน้ำ ขนาดความกว้าง 3.6 เมตร ความยาว 2.5 เมตร ยังไม่ได้มุงหลังคาและห้องพักรวม ขนาดความกว้าง 5 เมตร ความยาว 12 เมตร ได้ขึ้นโครงสร้างอาคาร โดยที่สมาชิกมาร่วมกันทำ และจัดหาวัสดุที่มีในชุมชน เช่น ไม้ จาก สำหรับงบประมาณที่ได้นำมาซื้อวัสดุ เช่น ปูน อิฐ ตะปู ฯลฯ

กิจกรรมที่ 11 การทำสื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยว

ซีดีและแผ่นพับ

6 / เม.ย. / 2549 เปิดประชุมเวลา 20.30 น. ณ บ้านเค็งจิ่ง ในการทำซีดีและแผ่นพับ ทีมวิจัยและพี่เลี้ยงร่วมกันวิเคราะห์ว่าการทำแผ่นพับเรามีข้อมูลอยู่แล้วเพียงแต่นำมารวบรวมแล้ว ให้อ่านจัดทำให้ ในส่วนของซีดีต้องเก็บภาพโดยกล้องวิดีโอ แบ่งข้อมูลเป็น 2 ประเภท คือ ทางบก และทางทะเล

- ทางบก สิ่งที่ต้องทำ คือ เก็บภาพภูมิทัศน์ ประวัติ โบราณสถาน จุดชมวิว ถ้ำเสือสัน ทรายถ้ำถายี แหล่งต้นกล้วยไม้ป่า การเกษตร วัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา

- ทางทะเล ล่องเรือสี่ดำนาน คัมคำธรรมชาติวิถีชีวิตชาวประมง คอนหอยปะ เขาใหญ่ หินตา-หินยาย ศูนย์เพาะพันธุ์ปลา ปราสาทหินพันยอด อ่าวมะขาม จุดชมวิว เกาะแก่งต่างๆ ประเด็นบอกเรื่องราวในชุมชน ประวัติชุมชน ศาสนา วัฒนธรรม อาชีพและภูมิปัญญา เมนูการท่องเที่ยว และที่สำคัญต้องเขียนสรุปบรรยายแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในการเขียนบท บรรยายพี่เลี้ยงเป็นผู้ช่วย พร้อมทั้งนำข้อมูลมารวบรวมทำแผ่นพับ ก่อนปิดการประชุมนัดวันเวลา ถ่ายภาพปิดประชุม เวลา 23.30 น.

13 / เม.ย. / 2549 เวลา 07.30 น. ทีมวิจัยและพี่เลี้ยง บังหมาด(นายวิมาท หมาดสา) เริ่มเก็บภาพจากร้านน้ำชาท่าเรือที่ชาวประมงจะออกทะเล นั่งเรือไปเก็บภาพการวางอวนกุ้ง (กุ้ง แซบวีย) ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วเดินทางต่อไปปราสาทหินพันยอด ไปศูนย์เพาะเลี้ยงปลา ไปอ่าวกำปูลู อ่าวมะขามและจุดชมวิว เดินทางกลับบ้านบ่อเจ็ดลูก เวลา 14.00 น.

14 / เม.ย. / 2549 เวลา 14.00 น. ทำจิตต์ออกจากวันที่ 13 เม.ย. 2549 เดินทางจากบ่อเจ็ดลูกเพื่อไปเก็บภาพคอนฮอยปะ การเก็บหอยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง เดินทางกลับบ้านบ่อเจ็ดลูก และเก็บถ่ายภาพจุดชมวิวที่เขาหาดนุ้ย

15 / เม.ย. / 2549 เวลา 14.00 น. ทีมวิจัยได้พาทั้งหมดที่เลี้ยงซึ่งเป็นดักล้องไปถ่ายภาพถ้ำเสือสันลาย เขาช้างหมอบ ถ้ำทอง ถ้ำฉาน การเกษตร ปศุสัตว์และแหล่งกล้วยไม้ป่า และเดินทางกลับบ้าน

กิจกรรมที่ 12 ทดลองนำเที่ยว

การดำเนินกิจกรรมแบ่งเป็นสามช่วง หนึ่งเป็นการศึกษาและสำรวจข้อมูลในและรอบชุมชน ถึงศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยว สองศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชนนอกพื้นที่ และนำองค์ความรู้ทั้งข้างในและข้างนอกมาหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

ตามการทดลองปฏิบัติการจัดการท่องเที่ยว เช่น ร่วมลงทุน จัดทำระเบียบชุมชน การนำเที่ยว ขณะนี้ขั้นตอนนี้มาถึงการทดลองการนำเที่ยวของกลุ่ม ซึ่งการจัดกิจกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักๆ คือ เพื่อแนะนำการจัดการท่องเที่ยว การเตรียมความพร้อมของกลุ่ม และที่สำคัญเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะมาปรับใช้ ซึ่งหวังว่ารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนสามารถแก้ปัญหาผลกระทบที่เป็นอยู่ การดูแลรักษาทรัพยากร และสร้างการเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยววิถีชีวิตของชาวบ้านที่ผูกพัน อันเป็นคุณค่า ความดีงาม ของชุมชนสืบไป

29 ตุลาคม 2549 ทีมวิจัยประชุมวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมทดลอง ณ ที่พักนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยองค์กรชุมชนผู้เข้าร่วมจำนวน 15 คน เพื่อแบ่งภาระงานที่รับผิดชอบแต่ละอย่าง ดังนี้ งานประสานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกชุมชน, งานเอกสารต่าง ๆ, งานในครัว, งานด้านบริการทั่วไป / ด้านอาหาร, งานจัดการที่พัก, งานความปลอดภัย, งานด้านข้อมูลความเป็นมาประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนและนอกชุมชน, งานด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญา เช่น การเย็บปัก, การสาธิตการทำกะปิ การสาธิตการทำหมวกจากใบจาก / การทำเครื่องจักรสาน, ภาระงานที่ทุกท่านต้องรับผิดชอบร่วมกัน และได้มีข้อสรุปกันว่าจัดกิจกรรมในวันที่ 7-8 พฤศจิกายน 2549

ค่าของวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 ทีมวิจัยและคณะทำงานกลุ่มที่พักได้รับทีมงานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชนภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ นำทีมโดยพี่จุ่มกับน้องแหววาว ซึ่งเป็นคณะแรกที่ได้เดินทางเข้ามาเพื่อร่วมในกิจกรรมทัวร์นำร่อง (กิจกรรมทดลองนำเที่ยว)

เช้าวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 แยกที่ได้รับเชิญก็ทยอยกันมา หลังจากนั้น เวลา 12.30 น. ได้ร่วมกันรับประทานอาหารเช้า เมื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จทีมวิจัยได้นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวทั้ง 2 วันให้กับผู้เข้าร่วมทั้งหมดได้รับรู้ร่วมกัน

ในวันแรก ชมแหล่งท่องเที่ยว บ่อเจ็ดลูก ฝายห้วยหินตาหินยาย ศูนย์เพาะพันธุ์ จุฑชมวิว อ่าวมะขาม 2 ปราสาทหินพันยอด หาดหอยปะ ช่วงกลางคืน ร่วมกิจกรรม ลากปลา ย่างปลา โละแมงดา / ผักผ่อนตามอัธยาศัย

ในวันที่สอง ช่วงเช้าหาหอยตะเกา เรียนรู้ภูมิปัญญาการปลูกแดงโม การทำกะปิ ฝึกทำหัตถกรรมพื้นบ้าน กิจกรรมสุดท้ายให้ผู้เข้าร่วมประเมินกิจกรรมกลุ่ม/ให้ข้อเสนอแนะ ก่อนจะเดินทางกลับบ้าน

หลังจากนั้นทีมได้เสนอความเป็นมาของโครงการการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน บ้านบ่อเจ็ดลูกและแนะนำชุมชนให้กับผู้เข้าร่วมฟัง แลกเปลี่ยนกันพอสมควร

ทีมได้เริ่มแนะนำกิจกรรมแรกคือกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบชุมชน เช่น เขาใหญ่ มีทั้งชายหาด จุฑชมวิว ปราสาทหินพันยอด บ่อน้ำใต้บาดาล และศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์ น้ำชายฝั่งจังหวัดสตูลตลอดจนถึงหอยปะเพื่อไปเก็บหอยปะหรือหอยขาว หอยเสียบ หอยราก ฯลฯ เมื่อบอกถึงแหล่งท่องเที่ยวเสร็จแล้วทางทีมก็ได้นำผู้เข้าร่วมกิจกรรมไปยังท่าเทียบเรือนบ้านบ่อเจ็ดลูกซึ่งอยู่ในหมู่บ้าน พอไปถึงหัวสะพานก่อนลงเรือทีมวิทยากรก็ได้แจกเสื้อชูชีพและแนะนำในการสวมใส่เสื้อชูชีพและการนั่งเรือยังจำปากบอกว่าต้องใส่เสื้อแล้วใช้เข็มขัดล็อกให้แน่นแล้วบอกว่าการนั่งเรือไม่ควรนั่งทางฝั่งเดียวกันเพราะจะทำให้เรือจะแคงได้ และไม่ต้องนั่งแบบเกร็งๆ ให้นั่งแบบสบายๆ กล่าวจบก็แบ่งกันลงเรือ 4 ลำ ลำแรกเรือยังหาด ลำที่สองนายชวน ลำที่สามนายยา ลำที่สี่น้องชาย

ลำแรกเรือยังหาดมีบังอาดีเป็นไกด์ บังอาดีบอกว่าการท่องเที่ยวทางทะเลต้องไม่เหมือนท่องเที่ยวทางบกจะไปตอนไหนก็ได้ จุดแรกบังอาดีได้นำขบวนไปที่หินตา-หินยาย ศูนย์เพาะปลา ฯลฯ เมื่อน้ำเต็มจะดูไม่เห็นพอน้ำลดจะโผล่ขึ้นมา บังอาดีบอกว่าเมื่อก่อนมีชาวเลที่มาอยู่บริเวณนี้ก็จะเอาปูนซีเมนต์มาก่อที่ตาน้ำใช้เวลา 20 นาทีได้เดินทางต่อไปยังปราสาทหินพันยอดเป็นลักษณะของหินที่ดูด้วยจินตนาการได้เป็นรูปร่างๆ นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางขึ้นไปได้ จากนั้นได้เดินทางไปหอยปะโดยใช้เวลา 45 นาที (โดยประมาณ) บริเวณของหอยปะน้ำจะกร่อย ทีมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ลงเก็บหอยได้โดยไม่ต้องลงน้ำเพราะเป็นช่วงน้ำนิ่ง ใช้เวลาประมาณ 35 นาที จากนั้นทีมและคณะได้ขึ้นเรือและเรือทั้งสี่ลำได้เดินทางมุ่งหน้ากลับสู่ที่พักเป็นเวลาเย็นพอดีเวลา ทุกคนได้พักผ่อนตามอัธยาศัยเพื่อรอการรับประทานอาหารเย็น

เวลา 19.00 น. ทุกคนได้ร่วมรับประทานอาหารกันอย่างเอร็ดอร่อย อิ่มหนำสำราญกันเสร็จ ทุกคนต่างเตรียมตัวเพื่อรอทำกิจกรรมการลากอวนไปตามชายหาดเป็นวิถีชุมชน (เป็นวิถีของผู้ชาย) มีบั้งยูหนาและน้องบ่าวดินเป็นคนนำทีมพาอวนลงไปในทะเลเพื่อลากปลาครั้งแรกได้ประมาณ 3 กก. พาได้ปลาแม่พาได้ปลาแม่แบ่งคนขึ้นมายังศาลาเพื่อติดไฟย่างปลาที่สด ๆ เป็น ๆ อยู่ ส่วนทีมที่ลากอวนก็ได้ลงเป็นครั้งที่สอง ได้มาอีก 5 กก. และลงเป็นครั้งที่สามได้มาอีก 3 กก. ถึงที่ได้มามีทั้งปลากระบอก กุ้ง ปูดำ ปูขาว และปลากระเบน ฯลฯ เมื่อเห็นว่าได้มาพอที่จะย่างแล้วก็ชวนกันขึ้นมายังศาลาเพื่อนำปลามาย่างกับไฟที่เตรียมไว้ ย่างไปพลางกินไปพลางนั่งคุยกันไป

อาจารย์ฉลวยวัลย์บอกว่าย่างปลากันไป กินปลาด้วยกันไป คุยกันได้ทั้งคืน มีบั้งจำปาเป็นตัวชูโรงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคริส คริสเป็นนักท่องเที่ยวยาวออสเตรเลีย ได้มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ด้วย คริสและบั้งจำปาได้แลกเปลี่ยนกันสอนภาษาอังกฤษและภาษาไทยให้แก่กันถึงคนไม่ได้คุ้นเคยกันแต่เมื่อมาร่วมกิจกรรมกันแล้วทุกคนก็สนุกสนานกันได้เต็มที่แบบเป็นกันเองแลกเปลี่ยนจนถึงตี 3. เมื่อเห็นว่าเป็นเวลาพอสมควรต่างคนก็แยกย้ายกันไปพักผ่อน

ในวันที่สองกิจกรรมแรกที่ทางกลุ่มจัดให้กับผู้เข้าร่วมได้ เรียนรู้เรื่องของภูมิปัญญาในการปลูกแตงโม แตงกวา บวบ ฟักเขียว วิทยากรก็มีกลุ่มแม่บ้าน มี เต๊ะนึ่ง ก๊ะจันทร์ และน้องแกน เต๊ะนึ่งบอกถึงการเตรียมดิน การเลือกพันธุ์ การใช้ปุ๋ย วิธีเพาะต้นกล้า การดูแลรักษาก่อนติดลูก และระยะเวลาการเก็บเกี่ยวและการตลาดเป็นต้น

ได้เดินทางต่อเพื่อดูการเห็บจากซึ่งมีหวาฉ๊ะ ภูมิปัญญาชาวบ้านได้สาธิตให้ดูและได้บอกวิธีการเห็บจาก ก๊ะจันทร์บอกว่าทุกส่วนของต้นจากสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ยอดของต้นจากนำมาลวกเป็นใบจากที่นำมาดูดกันเป็นที่ต้องการของคนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง ก้านของใบจากนำมาทำเสวียนหม้อ (ที่รองหม้อ) ใบของต้นจากนำมาทำจากเพื่อมุงหลังคา ทำหมวกทำแห ทำที่เพาะต้นกล้าต่าง ๆ ลูกของต้นจากใช้ทำของหวาน และดอกของต้นจากใช้ทำน้ำเนื้หร่า (น้ำตาลจาก)

น้องยุศครูจากวิทยาลัยชุมชนสตูลได้ร่วมทดลองเห็บจากกับหวาฉ๊ะซึ่งเป็นผู้เฒ่าที่สร้างสมประสบการณ์มานในการเห็บจากได้ถ่ายทอดวิธีเห็บจากให้กับ จากนั้นได้เดินทางเพื่อนำชมกิจกรรมต่อไป ระหว่างทางทีมวิทยากรได้ให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ลองชิมรสชาติของลูกจากและบอกถึงวิธีการดูแลรักษาสีของลูกจากเมื่อมันสุกแล้วและวิธีผ่าลูกจาก ทุกคนได้ทดลองชิมแล้วได้เดินทางต่อไปยังบ้านของนางมีะ ผู้เฒ่าที่สร้างสมประสบการณ์มายาวนานในการทำเสวียนหม้อ (ระกันหม้อ) หมวกจากใบจาก ตะกร้าใส่ของข้าววย กระเจงจากใบเตย เสื่อ กำแปด ผู้ร่วมกิจกรรม

ได้ทดลองทำหมวกกับใบจาก บังใบทอดิบายถึงการเตรียมอุปกรณ์ว่าต้องเอาใบจากที่แก่เต็มที่เพื่อ
ใช้ได้นานทนทานกับแดดและฝน เจ็บสำหรับเย็บใบจากทำให้ทนทานจากนั้นก็ต้องทาวานิช บัง
ใบดกล้าวเสร็จ พี่น้องคนหนึ่งได้ทดลองทำและได้ขอซื้อของที่นางมีจะทำเสร็จก่อนในราคา 50
บาท เขาบอกว่าทำไมราคาถูกจังและได้ซื้อ รากันหม้ออีกสองอันด้วย เสร็จแล้วก็ได้เดินทางออก
จากบ้านนางมีไปยังบ้านโตะหยันเพื่อไปดูการสาธิตทำกะปิกุ้ง โตะหยันได้บอกว่าการทำกะปิ
ต้องเอากุ้งสดมาตากพอแห้งหมาด ๆ แล้วเอามาตำในครกไม้ ใส่ส่วนผสม เช่น เกลือ แล้วตำให้
ละเอียด (ใช้เวลาประมาณ 25 นาที) ตำเสร็จโตะหยันได้ให้ทุกคนได้ชิมรสชาติของกะปิที่ได้ทำกัน
ในครั้งนั้น หลังจากที่ได้ทำกะปิเสร็จแล้ว อ้อ ลืมบอกไปว่าจากที่ทีมวิทยากรและผู้เข้าร่วม
กิจกรรมได้เดินทางมาจากบ้านของนางมีมาถึงบ้านของโตะหยัน โตะหยันได้ต้อนรับคณะของ
ทีมวิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยน้ำมะพร้าว น้ำหอมของโตะหยันเอง โตะหยันบอกว่าให้ลืม
คนละลูกเลย และโตะหยันได้เลี้ยงของหวานอีก เช่น ขนมใบจาก ซึ่งโตะหยันและทีมเข้าร่วม
กิจกรรมได้ทำขนมด้วย คุณครูมะลิวัลย์ได้ทำขนมใบจากด้วยตนเอง หนึ่งในนั้นคือยังจำปากบอก
กับคริส ซึ่งเป็นฝรั่งมาจากมูลนิธิ บัณฑิตอาสาที่นี่คือขนมลูกก็บายบาย คริสไม่เข้าใจยังจำปากอ
ธิบายว่าลูกก็คือขนม บายบาย คือจาก คริสดูถูกใจมาก ๆ ประบมือให้ยังจำปา หลังจากทีทุกคนก็
ขนมลูกก็บายบายกันเป็นอันเสร็จแล้ว ทีมวิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมจึงขอลาโตะหยันกลับเข้า
สู่ที่พัก

9/11/49 หลายคนตื่นนอนตอนเช้าตรู่เพื่อรับแสงอรุณยามเช้าออกกำลังกายได้ลงไป
ชายหาดเพื่อวิ่งออกกำลังกาย

เวลา 7.00 น. ได้ร่วมรับประทานอาหารเช้า มีกาแฟ ขนม ข้าวผัดกุ้งที่ทีมแม่ครัวเตรียม
ไว้ให้

หลังจากที่ทีมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้กลับมาจากท่องเที่ยวทางทะเลแล้วก็ได้มาถอด
บทเรียนให้กับกลุ่มเพื่อปรับปรุงแก้ไขภาพรวมทั้งหมดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เสนอข้อคิดและติชม
เพิ่มเติมเพื่อแก้ไขให้เหมาะสมและดีขึ้น เช่น การตั้งโปรแกรมของการท่องเที่ยวที่ชัดเจน การ
ให้บริการแต่ละจุด การให้ความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยว การจัดทีมวิทยากรให้ชัดเจนแต่ละจุด
เพื่อนำมาเสนอแก่นักท่องเที่ยว การให้ข้อมูลในเรื่องแต่ละลำ จากนั้นให้เสนอแนะที่ละคน

ทีละออกจากศูนย์ท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดสตูล เสนอเวลาการตั้งโปรแกรมต้อง
ให้ชัดเจน ต้องมีทีมงานคอยรับแขก ต้องมีความปลอดภัยกับแขกให้มากเมื่อลงไปชายหาดที่
เขาใหญ่ (อ่าวมะขาม 1) เพราะมีหินและเปลือกหอยที่คมมากทำให้แขกบาดเจ็บในวันนั้นต้องให้มี
คนบอกกับนักท่องเที่ยวว่าตรงนี้มีหิน ตรงนี้ไม่มีหิน ต้องให้เดินทางนี้ไม่เดินไปทางนั้น ต้อง
คำนึงว่างานที่ให้บริการกับนักท่องเที่ยววันนี้ต้องมีผลต่อเนื่อง และยังบอกกับทีมงานว่าการที่นำ

นักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่ต้องให้ไปทางเดียวกันไม่ใช่ว่าลำหนึ่งไปทางโน้นอีกลำหนึ่งไปทางนี้ ทางคนขับเรือต้องประสานงานกันให้ดีต้องตกลงกันว่าจะไปจุดไหนก่อนหรือหลัง

แนวทางเสนอแนะของทางสื่อมวลชลโดย ดิเจ 90.25 ละงู ได้แนะนำว่าในห้องที่ควรมี มีราวตากผ้าและไฟฟ้าให้มากกว่านี้เพื่อมีแสงสว่างเพียงพอ

พัฒนาการอำเภอกล่าวเสนอแนะว่าการเดินทางควรมีป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อได้กำหนดการเดินทางได้ถูกต้องและได้แนะนำกับการต้อนรับเกี่ยวกับพนักงาน ต้องมีลักษณะของคณะทำงาน

การนำเที่ยวทางทะเลควรมีคนรับผิดชอบ อาหาร น้ำดื่มควรมีในเรื่องทุกลำและเรื่องความสะดวกภายในลำเรือ การจัดความพร้อมของบ้านที่จะไป จัดกิจกรรม(วิถีชุมชน) เช่น บ้านที่ทำกะปิ จักรสานควรมีเป็นส่วน ให้ง่ายในการจัดกิจกรรมนั้น ๆ เรื่องของถนนและโบว์ซัวร์และประสาธสัมพันธ์ให้ทั่วถึง อนาคตข้างหน้าเรื่องของเรือนำเที่ยวควรมีหลังคา มีม้านั่งของเรือ และควรมีกล่องแสดงความคิดเห็น

ครูอาสาของ ก.ศ.น.สตูล ได้กล่าวว่าเรื่องของวิทยากรต้องมีการอบรมและเรื่องของการติดต่อประสานงานในการอบรมทาง ก.ศ.น.จะติดต่อให้

น้องๆจากวิทยาลัยชุมชนกล่าวว่าโปรแกรมท่องเที่ยวควรมีให้กับนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์และอบรมเพื่อให้เป็นไกด์และประกอบอาชีพได้

พี่โก ยาพิณ สุวรรณ วรรคกแต่งสถานที่พักควรมีท่าสี ควรมีน้ำเพียงพอและได้พูดถึงเรื่องน้ำเที่ยว เครื่องยนต์อย่าให้มีเสียงดังมาก ๆ และทุกสิ่งให้ทำเหมือนที่ทำอยู่แล้ว

อาจารย์ฉลวยวัลย์บอกว่า (ชม) บอกว่าการเตรียมที่พร้อม หลังจากชมเสร็จบอกว่าอย่าให้ทรัพยากรอยู่ชุมชน พูดถึงการทำกะปิขั้นตอนการทำกะปิและการให้ข้อมูลการทำกะปิให้ชัดเจน และยังพูดถึงการเกษตรในการปลูกแตงไม่ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และสถานที่ของการทำสาธิตควรมีคนสาธิตสำรอง

เจ้าหน้าที่สุกนิมิตแนะนำควรมีร้านขายของชำเล็ก ๆ เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว เสนอแนะห้องพักควรมีผ้าขนหนูเล็ก ๆ ควรมีไกด์แนะนำนักท่องเที่ยว

ส.ภ.อ.ละงู กล่าวชมความตั้งใจของทีมงานและยังให้กำลังใจพูดถึงเรื่องเอกสารควรมีเพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ผลที่ได้รับเพื่อให้เห็นเอกสารที่สมบูรณ์แบบและได้ชมว่าการประทับใจในอาหาร การเสิร์ฟ (พนักงาน) ได้พูดถึงธรรมชาติท่านบอกว่าธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความเป็นนามธรรม ที่มีค่าชมและพูดถึงความพร้อมเปรียบเหมือนเด็กที่เพิ่งเกิด

คริสกล่าวว่าเรื่องของกิจกรรมลากปลาเขาบอกว่าประทับใจมากและจะกลับไปบอกเพื่อน ๆ และกลับมาเที่ยวที่รีสอร์ทชุมชนอีก

ผอ.สุธรรม จากศูนย์ท่องเที่ยวบอกว่า การเข้มแข็งของชุมชนและพยายามเสริมสร้างไปตามขั้นตอนทางช่วยประสานและความพยายามสร้างต่อไป

สกว.เชียงใหม่ โดยเพื่อเสนอแนะเรื่องที่พักควรมีราคาที่เหมาะสมให้ผู้เข้าร่วมได้เสนอราคาที่เหมาะสมมี 500 บาท 600 บาท และ 300 บาท 380 บาท สุดท้าย 400 บาท และได้ราคาที่เหมาะสมได้ตกลงที่ราคา 380 บาท และรวม 1,000 บาท หลังจากตกลงราคาที่พักได้แล้วก็ได้จบกิจกรรมทดลองนำเที่ยวเป็นเวลา 16.30 น.

หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมทดลองนำเที่ยวผู้เข้าร่วมก็ได้แยกย้ายกันกลับบ้าน ทางกลุ่มได้รวมตัวกันอีกครั้งเพื่อประชุมและสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรมเพื่อมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มในอนาคต และได้ปรึกษาหารือถึงกิจกรรมครั้งต่อไป คือเวทีปิดโครงการวิจัยและเปิดศูนย์การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก ที่ประชุมได้สรุปว่าจะจัดในวันที่ 21 ธันวาคม 2549

กิจกรรมที่ 13 เวทีร่างกฎระเบียบชุมชน

21 พฤศจิกายน 2549 เวทีร่างกฎระเบียบชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก ณ มัสยิดบ้านบ่อเจ็ดลูก ผู้เข้าร่วมประชุม นายกและคณะผู้บริหาร อบต.ปากน้ำ อีหม่ามและคณะกรรมการมัสยิดบ้านบ่อเจ็ดลูก ผู้ใหญ่บ้านและ อบต.หมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ แกนนำในชุมชน แกนนำกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนและชาวบ้านในชุมชนเปิดกล่าวการประชุมโดย โต๊ะอีหม่ามบ้านบ่อเจ็ดลูก เจ๊ะหัสนี สาหลัง ท่านกล่าวว่าที่ไหนมีการประชุมและพูดถึงเรื่องสิ่งที่ดี ๆ ของชุมชนต่างศาสนาถือว่าเป็นบรรยากาศ (นิมิตหมายที่ดี) และอีกไม่กี่วันจะเป็นวันฮารีรายอซึ่งปีนี้ตรงกับวันขึ้นปีใหม่ที่ผ่านมามีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย เช่น มีการตีฆ่าตามชายหาด ทั้งขยะตามชายหาดโดยไม่มีคนรับผิดชอบ ชาวชนในหมู่บ้านและมีปัญหากันมากมาย เกิดปัญหากับคนและเด็กในชุมชนมาและทะเลาะวิวาท มีการลักขโมยน้อย มีการแต่งกายล่อแหลม ซึ่งกระทบกันต่อหลักการศาสนาสิ่งเหล่านี้เราต้องร่วมกันคิดและแก้ปัญหาขอให้ทุกคนช่วยกันเสนอแนะข้อสรุปเพื่อใช้เป็นกฎระเบียบของชุมชนต่อไป

นายก อบต.ปากน้ำ ชูพงศ์ หวันสู เสนอว่าให้จัดเวรยามในช่วงเทศกาลชัวันสองวัน

นายหมาดหยา แลตอง ผู้ใหญ่บ้านบ่อเจ็ดลูกเสนอว่าน่าจะกำหนดหัวข้อหลัก ๆ เช่น ห้ามนำสุรามาดื่มในที่สาธารณะ ที่ประชุมได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และได้ข้อสรุปเป็นกฎระเบียบของชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกเป็น 4 ข้อ หลักๆ ดังนี้

- ห้ามนำอาวุธทุกชนิดเข้ามาในหมู่บ้าน
- ห้ามนำสุราหรือของมีเมาเข้ามาดื่มในชุมชน
- ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิด

- ห้ามนำพันธุ์ไม้ทุกชนิดออกจากพื้นที่

เมื่อได้ข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นหลักแล้ว ในเวทีประชุมให้กลุ่มจัดการท่องเที่ยวค่อยไป
แจกรายละเอียดในประเด็นหลักต่อไป อีหาม่าได้ปิดประชุมเวลา 10.30 น. โดยในที่ประชุมได้
ตกลงกันว่าเริ่มใช้กฎระเบียบนี้ในวันอาทิตย์และปีใหม่นี้เป็นต้นไป

กิจกรรมที่ 14 เวทีนำเสนอผลงานวิจัยต่อสาธารณะ

กิจกรรมสุดท้ายของโครงการ คือ เวทีสู่เส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน...ก้าวต่อไปของ
บ่อเจ็ดลูก กำหนดขึ้นในวันที่ 21 ธันวาคม 2549 เวทีนี้ถือโอกาสเปิดการท่องเที่ยวของชุมชนอย่าง
เป็นทางการ และนำเสนอผลการดำเนินงานของโครงการวิจัย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการสัมมนาทิศ
ทางการท่องเที่ยวของบ่อเจ็ดลูกด้วย ทางศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดสตูลได้ให้
เกียรติร่วมเป็นเจ้าภาพและรองผู้ว่าราชการเป็นผู้ออกหนังสือเชิญเข้าร่วมเวทีนี้ หน่วยงานจากทุก
แขนงและชาวบ้านในชุมชนเข้าร่วมกว่า 300 คน

เตรียมเวที

18 พฤศจิกายน 2549 หลังจากทางกลุ่มได้จัดกิจกรรมทดลองนำเที่ยวแล้วทางทีมได้นัด
กันประชุมเพื่อเตรียมการจัดงานปิดโครงการและเปิดศูนย์ท่องเที่ยวของบ้านบ่อเจ็ดลูก 19.30 น. ณ
ที่พักนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านบ่อเจ็ดลูกทางกลุ่มได้มีแนวทางในการจัดงานครั้งนี้ดังต่อไปนี้

หลังจากได้รูปแบบการจัดงานที่ยังไม่ชัดเจนนักแต่ทุกคนได้เสนอว่าต้องนัดประชุมกันอีก
ครั้งและได้นัดกันอีกครั้งในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 อีกครั้งวันนี้เห็นว่าสมควรกับเวลาแล้วก็ได้
ปิดการประชุมก่อน

10 ธันวาคม 2549 ประชุมเตรียมความพร้อมจัดเวทีปิดทางกลุ่มได้ประชุมเพื่อเตรียม
ความพร้อมในการจัดเวทีปิดงาน ปิดโครงการวิจัยโดยใช้ชื่องานว่า “สู่เส้นทางท่องเที่ยวโดย
ชุมชนก้าวต่อไปของบ่อเจ็ดลูก” โดยแบ่งหน้าที่ดังนี้

ประสานหน่วยงาน ฝ่ายเตรียมสถานที่ ฝ่ายต้อนรับและเตรียมเอกสาร ฝ่ายจัดเตรียม
อาหาร ฝ่ายประสานงานใน มี บังโอบ หมาน ยูหนา บังจำปา

ฝ่ายประสานงานหน่วยงานรัฐ ศูนย์ท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการสตูล ฝ่ายจัดเตรียม
สถานที่ มี อาดี เล็ก นื่องแกน นื่องนัน บังโอบ

คณะครูและนักเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ชาวบ้านในชุมชน เจ้าหน้าที่สถานที่พัฒนาป่าชายเลน
37 ฝ่ายต้อนรับและจัดเตรียมเอกสาร มี กะจันท์ นื่องนา กะเพ็ญ

20 ธันวาคม 2549 ทีมวิจัยและพี่เลี้ยงได้จัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอในเวที ฯลฯ และได้
ซักซ้อมการนำเสนอของแต่ละคน บังโอบนำเสนอในหัวข้อความเป็นมาขององค์กรบ้านบ่อเจ็ดลูก

บัญชาหนานำเสนอกระบวนการของงานวิจัย บังจำป่านำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใน
ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง บังหมานนำเสนอการบริหารการจัดการกลุ่ม นื่องบัวดินบริหารการ
จัดการกลุ่ม

ในเวที

21 ธันวาคม 2549 เริ่มเวทีสู่เส้นทางท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชนก้าวต่อไปของ
บ่อเจ็ดลูก 08.00 น.-09.00 น. ลงทะเบียน ดี 10 เพื่อเข้าพร้อมกันในเวทีสัมมนา ดี 10 ครั้ง รองผู้ว่า
ราชการจังหวัดสตูลและคณะ ได้ร่วมเดินทางมาถึง ดี 10.40 น. ทีมวิจัยได้นำเสนอข้อมูล
กระบวนการวิจัย ดี 11.10 น. กล่าวรายงานความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดเวที ดี 11.30
น. รองผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลกล่าวเปิดงานและบรรยายพิเศษ ดี 12.30 น. ได้รับประทานอาหาร
ร่วมกัน

13.30 น. เวทีเสวนาสู่เส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนก้าวต่อไปของบ่อเจ็ดลูก ดำเนิน
รายการโดย ดร.สินธุ์ สโรบล เป็นเกียรติในการให้ความรู้ในเรื่องแนวคิดการท่องเที่ยวโดย
ชุมชนและสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในและภายนอกในอนาคต ยังร่วมเป็นผู้ดำเนินการช่วง
เสวนาอีกด้วย ผู้ร่วมเสวนา มี ตัวแทนจากอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา รองนายก อบ.ต. ปากน้ำ
เจ้าหน้าที่ศูนย์ท่องเที่ยว ฯลฯ ตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก อาจารย์จิตศักดิ์ พุฒจรและผู้
ดำเนินรายการได้เปิดโอกาสให้ซักถาม-แลกเปลี่ยน ปิดการสัมมนาโดย ผ.อ.ศูนย์ท่องเที่ยวสตูล
เวลา 14.45 น.

นอกจากนี้ในเวที่ยังจัดให้มีซุ้มต่างๆด้วยเช่น ซุ้มอาหาร มีอาหารพื้นบ้านไว้บริการให้แขก
ชิมอย่างละเล็กละน้อย อาทิ หอยตะเภาทอดขมิ้น,หมึกผัดตำ,หอยทอดชุบแป้งทอด, ซุ้มหัตถกรรม มี
การโชว์ผลิตภัณฑ์ชุมชน เสื้อโปเตย, เรือจำลอง,เสวียนหม้อ,ดอกไม้ ฯลฯ และยังสาธิตการทำสื่อ
จากโปเตยพร้อมให้แขกร่วมทดลองทำด้วย โชว์ฝีมือวาดภาพสีน้ำมันจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซุ้ม
งานวิจัย จัดเป็นนิทรรศการกระบวนการ โครงการวิจัยและแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในชุมชน

กิจกรรมที่เข้าร่วมกับ node สตูล และองค์กรอื่นๆ

1. เวที“แนวทางการจัดการศึกษาท้องถิ่น”

วันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2548 หน่วยประสานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ได้จัดเวทีพูดคุยขึ้น ณ ห้องสมุดประชาชนอำเภอละงู เพื่อต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน กับครู และเพื่อให้เกิดการนำเครื่องมืองานวิจัยท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการศึกษา ทีมวิจัยบ้านบ่อเจ็ดลูกเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งในการจัดเวทีครั้งนี้ โดยมีคุณชูหนา หลงสมัน เป็นตัวแทนเข้าร่วม เมื่อได้ร่วมแลกเปลี่ยนกันทำให้เกิดความสุขที่หลายคนให้ความสนใจกับประเด็นที่อยากศึกษา

2. เวที“เครือข่ายท้องถิ่นภาคใต้”

ในวันที่ 21 เมษายน 2548 ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ นครศรีธรรมราช จัดขึ้นโดยเครือข่ายการท่องเที่ยว ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ของกลุ่มจัดการท่องเที่ยวในภาคใต้ โดยกลุ่มที่เข้าร่วม เป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์มาชวาวาน บางกลุ่มเริ่มจะทำ บางกลุ่มมีแนวคิดจะทำ จาก จ.ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง และสตูล เมื่อได้ร่วมเวทีมีโอกาสนำเสนอแนวการทำวิจัยของกลุ่ม โอกาสในการจัดการท่องเที่ยว ทรัพยากรที่มีอยู่ และเสร็จสิ้นการประชุมได้เดินทางต่อไปยังบ้านกรุงชิง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช เป็นชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ผลที่ได้ คือ การเรียนรู้รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มที่ผ่านการดำเนินงาน มีความหลากหลาย แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ไม่กระจุกสามารถกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนอย่างทั่วถึง และที่ประทับใจมากที่สุดได้เจอกับเพื่อนที่มีแนวความคิดเดียวกันรู้สึกมีเพื่อน

นอกจากนี้ยังได้เห็นการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มกรุงชิง ได้เห็นความหลากหลายในการจัดการกลุ่ม เช่น การต้อนรับ อาหารการกิน ที่พักอาศัย ซึ่งเป็นการกระจายรายได้ให้ทั่วถึงกันภายในชุมชน และให้ความสำคัญกับแขกที่มาเที่ยว

3. “เวทีงานวิจัยท้องถิ่นกับทิศทางการพัฒนาภาคใต้ จ.สุราษฎร์ธานี”

วันที่ 19 - 20 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 ทีมวิจัยบ้านบ่อเจ็ดลูก 4 คน ร่วมกับทีมวิจัยโครงการอื่นๆในพื้นที่สตูล มีทีมวิจัยบ้านห้วยหิน คลองลิติ ท่ามาลัย หลอมปิ่น ครู ร.ร.บ้านตะโละไส รวม 23 คน ได้เดินทางไปร่วมประชุม เพื่อรับฟังการสัมมนางานวิจัยท้องถิ่นภาคใต้ และร่วมศึกษาแลกเปลี่ยนการทำงานวิจัยร่วมกัน ทำให้ทีมได้รู้แนวทางการทำวิจัย ในเวทีประชุมมีการแบ่งประเด็นศึกษาให้กับผู้เข้าร่วมไปศึกษาตามประเด็นที่สนใจ ทีมวิจัยบ้านบ่อเจ็ดลูกเลือกลงศึกษาดู

งานที่หมู่บ้านตะเคียนทอง ต.ท่าทอง อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี เรื่องการฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน และ การอนุรักษ์พันธุ์ปูดำและการกำหนดขนาดของปูในการจับ ทีมได้วิธีการรู้แนวทางในการจัดการทรัพยากรของบ้านอื่น

4.เวทีรวมพลคนวิจัย

26-27 / พ.ย. / 2548 ทีมวิจัยได้เดินทางไปร่วมเวทีรวมพลคนวิจัย ณ ศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจังหวัดตรัง ซึ่งเป็นเวทีของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล เป็นการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของนักวิจัยในพื้นที่ จ.สตูล นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยจาก จ.ตรัง เข้าร่วมด้วย

ออกเดินทางจากบ้านบ่อเจ็ดลูก เวลา 09.30 น. โดยพาหนะรถยนต์ส่วนตัว ทั้งหมดจำนวน 10 คน ทีมวิจัยบ้านบ่อเจ็ดลูก 4 คน และเพื่อนๆ ทีมวิจัยท่ามาลัย 6 คน ถึงศูนย์วิจัย เวลา 11.30 น.

กล่าวเปิดประชุมโดยบังพงษ์ ในเวลา 13.00 น. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และบทเรียนและได้มีการแนะนำตัวอาจารย์สมเจตนา มณีโมไนย เป็นวิทยากร ท่านได้พูดถึงเรื่องการทำวิจัย ให้กำลังใจกับทีมงาน เวลาต่อมาได้แบ่งกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มนำเสนอสิ่งที่ได้ทำมาซึ่งมีทั้งทีมวิจัยรุ่นเก่าและรุ่นใหม่

ในการแลกเปลี่ยนครั้งนี้ทีมวิจัยได้รู้จักกับกลุ่มจัดการท่องเที่ยวน้ำตกสายรุ้ง จ.ตรัง ได้แลกเปลี่ยนจนได้ไปศึกษาต่อในพื้นที่ดังกล่าว

27 / พ.ย. / 2548 ผู้ร่วมเดินทาง จำนวน 4 คน เป็นทีมวิจัยทั้งหมด เข้ามกลุ่มจัดการการท่องเที่ยว น้ำตกสายรุ้ง จังหวัดตรัง ต่อเนื่องจากเวทีรวมพลคนวิจัย เสร็จแล้ว ทีมวิจัย ซึ่งมี 1. ยูหนา หลงสมัน 2. เต็มศักดิ์ มรมาศ 3. ขวภาพร แดหวัน 4. จำปา บังกะธู ได้ออกเดินทางไปเยี่ยมทีมวิจัยป่าต้นน้ำ น้ำตกสายรุ้ง พี่เสรี หนึ่งในทีมงานวิจัยที่นั่น ได้เล่าความเป็นมาว่า แต่ก่อนน้ำตกสายรุ้งนั้นเป็นอุทยานเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดการบริการให้กับนักท่องเที่ยว ต่อมาไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะเรื่องจิตสำนึก ได้นำเหล้าและอาหารเข้าไปรับประทาน หลังจากรับประทานแล้วได้ขว้างปาขวดเหล้าแตกพ่นพ่นและทิ้งเศษอาหาร ขยะ ไว้เต็มไปหมดสร้างความเสียหายให้กับสถานที่ท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และอีกเรื่องหนึ่งก็คือ รถจักรยานยนต์ของนักท่องเที่ยวมักจะสูญหายบ่อย เดือนละหลายคัน

หลังจากนั้นทีมวิจัยที่นั่นและชาวบ้านได้ขอแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้จากอุทยานมาดูแลรักษา และจัดการท่องเที่ยวเอง ปรากฏว่า ชุมชนสามารถดูแลเองได้ดี โดยเขียนป้ายบอก กฎกติการะเบียบ ในการท่องเที่ยว น้ำตกสายรุ้ง คุณภาพทัศนียภาพของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเป็นอย่างดี ทุก

คนที่มาเคารพภู ระเบียบ รถที่เคยสูญหายก็ไม่มี หลังจากฟังการบรรยายเสร็จ คณะทีมผู้ไปเยือน ก็ได้ลาผู้ใหญ่นบ้าน อบต. และคณะทีมวิจัยของที่นี่กลับบ้านบ่อเจ็ดลูก

5. กิจกรรมนักสืบชายหาดที่จังหวัดระนอง ระหว่างวันที่ 25-27 พฤษภาคม 2549

24 / พ.ค. / 2549 ออกเดินทางจากบ้านบ่อเจ็ดลูก เวลา 11.30 น. เพื่อเข้าอบรมนักสืบชายหาดที่ระนอง เดินทางไปถึงระนอง เวลา 03.30 น.

25 / พ.ค. / 2549 ได้เข้าร่วมกระบวนการนักสืบชายหาด ขั้นตอนแรกให้ทุกคนแนะนำตัวและกิจกรรมสัมพันธ์ หลังจากนั้นเข้าสู่กระบวนการอบรม ในวันสุดท้ายมีการมอบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้เข้าอบรม

คณะทีมวิจัยจากบ้านบ่อเจ็ดลูกกล่าวขอบคุณ สกว. ที่ช่วยประสานงานให้ได้เข้าร่วมในการประชุม อบรมกับมูลนิธิโลกสีเขียวในครั้งนี้ ได้รู้ถึงการที่คนเรายู่กับธรรมชาติเสียจนเคยชินตั้งแต่เล็กจนใหญ่มาถึงขณะนี้ไม่รู้คุณค่าว่าทรัพยากรเล็ก ๆ ที่อยู่ตามชายหาดจะมีค่ามากมายไม่สามารถนับได้หลังจากที่ทีมงานได้เข้าร่วมอบรมและร่วมทำกิจกรรมกระบวนการนักสืบชายหาด มีความรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่สนุกมาก พวกที่เข้ากิจกรรมในครั้งนี้เป็นครู เจ้าหน้าที่อุทยาน เจ้าหน้าที่ประมง มีกิจกรรมหนึ่งที่คณะของเราภูมิใจมากเป็นกิจกรรมสุดท้าย ที่ทางวิทยากรตั้งคำถามว่า สิ่งที่คุณท่านภูมิใจมากที่สุดในการเข้าอบรมจากสามวันที่ผ่านมา ให้ทุกคนได้พูด ทุกคนมีความหวงแหนกับทรัพยากรที่เป็นของส่วนรวม บัญหนา ได้พูดว่า “พวกเราเปรียบเสมือนเทียนถึงเป็นเทียนเล่มเล็ก ถ้าอยู่ในความมืดก็จะสว่างไปไกล” หลังจากพวกเราได้รับประกาศนียบัตรนักสืบชายหาดแล้วได้อำลากัน ในการอบรมครั้งนี้การที่ได้ความรู้เกิดจิตสำนึกการหวงแหนทรัพยากรมากขึ้นและได้เพื่อนที่มีอุดมการณ์เดียวกันหลายคน เวลา 13.00 น. วันที่ 27 พ.ค. 2549 ทีมวิจัยก็ได้เดินทางกลับบ้านบ่อเจ็ดลูก

6. กิจกรรมต้อนรับแขก เจ้าหน้าที่ node ภาคใต้ อบรมการเขียนบทความ

หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ได้มาปรึกษาว่าในระหว่างวันที่ 3-6 มีนาคม 2549 จะมีการฝึกอบรมการเขียนบทความงานวิจัยท้องถิ่นให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งภาคใต้ และเข้าพักที่รีสอร์ทบ่อเจ็ดลูก ในขณะนี้ทางทีมวิจัยมีคณะทำงานที่มาร่วมจัดการท่องเที่ยว จึงอยากให้รับทำอาหารให้ในครั้งนี้เพื่อเป็นการขิมสางการจัดการท่องเที่ยว เพราะต่อไปพวกเราก็ต้องทำอาหารให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวด้วย สรุปว่าพวกเรายินดีอย่างยิ่งเพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนล่วงหน้า พวกเราได้มาประชุมกันว่าใครบ้างอาสาที่จะมาทำครั้งนี้และมาคิดเมนูอาหารกัน

ในการจัดทำอาหารครั้งนี้ขลุ่ยหลักข้างพอสมควร เรามีบทเรียนมากมายอย่างยิ่ง เช่น การเตรียมอุปกรณ์ สัมภาระ มีปัญหามากเพราะเรามีไม่พร้อมต้องยืมของที่รีสอร์ทบ้าง การจัดวางคนเพื่อบริการก็ไม่เพียงพอ เพราะว่าเราต้องขนของจากที่บ้านมาที่รีสอร์ททุกวันทำให้คนไม่พอ แต่ที่พวกเราภาคภูมิใจเป็นอย่างมากด้วยเรื่องของอาหารที่นำมาบริการเป็นของสดๆจากทะเลและวาก็ไม่แพง

7. กิจกรรมจัดทำโครงการขอสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

บังพษ์ ผู้ประสานงาน ร่วมกับคุณวัชร ทิพทอง ผู้ประสานงานโครงการฟื้นฟูชุมชนชายฝั่ง จ.สตูล ได้แนะนำให้รู้ว่ามีมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแหล่งทุนสนับสนุนกลุ่มชาวบ้านที่ประสบภัยจากสึนามิเพื่อพัฒนาชุมชนในประเด็นการท่องเที่ยว และได้ทำความเข้าใจถึงการสนับสนุนว่าต้องขอในนามองค์กรพัฒนาเอกชนหรือว่าภาคประชาสังคม ในฐานะที่บ้านบ่อเจ็ดลูกซึ่งเป็นเครือข่ายของชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จึงไม่ยากในการขอสนับสนุน และทางชมรมฯก็ยินดีช่วย

ในการนำเสนอโครงการต้องเสนอกับชมรมฯก่อนหากชมรมฯเห็นชอบ ก็จะพาเข้าเสนอกับทางมูลนิธิศุภนิมิตต่อไป

เมื่อคณะทำงานบางส่วนได้รับฟังก็ได้ประชุมกับสมาชิกที่มาลงหุ้น เล่าให้ฟัง ซึ่งทุกคนก็บอกว่าเป็นการดีถ้าหากมีทุนมาสนับสนุนตรงนี้เพราะว่าเงินทุนที่ได้มาในแต่ละเดือนทำอะไรไม่ได้มากนักต้องรอเดือนถัดไป จึงตกลงกันว่าเราร่วมเขียนโครงการกัน

วันที่ 12-13 พฤษภาคม 2549 พวกเราเริ่มกันตั้งแต่เช้า 09.00น.จนถึงตี 1 ตี 3 ทั้งสองคืนจนเขียนโครงการเสร็จ โดยที่มีพี่เลี้ยงมาช่วย ในวันที่ 14 พวกเราได้นำเสนอโครงการกับชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล จากการเสนอโครงการมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงการหลายส่วนด้วยกัน

ดังนั้นคณะทำงานก็มาร่วมปรับปรุงกันต่อในวันที่ 21,25 พฤษภาคม 2549 โดยที่มีพี่เลี้ยงมาช่วยอย่างเดิม จนได้โครงการที่ผ่านการปรับปรุงมา 1 ชุด จึงส่งให้กับชมรมฯเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งทางชมรมฯจะเข้านำเสนอต่อมูลนิธิศุภนิมิตในวันที่ 15 มิถุนายน 2549

ส่วนที่ 4

ผลการดำเนินงาน

ตำนานบ่อเจ็ดลูก

บ่อเจ็ดลูก ชื่อนี้ชวนสงสัย....ถามต่อว่า....ทำไมต้องชื่อนี้....มีความเป็นมาอย่างไร เกิดจินตนาการต่างๆ นานา.....

อดีตอันยาวนานยังมีชาวเลตีนแดงผ่านมอแกนซึ่งอาศัยไม่ค่อยเป็นหลักแหล่งได้เดินทางมา ณ ที่เกาะหนึ่งซึ่งเป็นเกาะเล็กๆอยู่ทางตอนใต้ของทะเลอันดามัน และได้เดินทางน้ำดื่ม จนเกิดเป็นตำนานเจ็ดบ่อขึ้นมา แต่จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่บอกว่ามีสามตำนานด้วยกันที่ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเรื่องไหนคือเรื่องที่ถูกต้องที่สุดและเรื่องใดไม่เป็นความจริง

ชาวเลเมื่อเดินทางน้ำดื่มจนมาพบบ่อน้ำผุดมาจากใต้ดินจำนวน 7 บ่อด้วยกัน บ่อแรกใหญ่หน่อยเรียกกันว่าบ่อพ่อ ที่เหลือก็เป็นบ่อแม่และบ่อลูก ขนาดลดหลั่นกันไป เชื่อกันว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ขอหรือกล่าวอะไรไว้ก็ได้ดังใจ มีการร้องรำทำเพลงบ้าง นำไก่ขาวมาเชือดบ้างเพื่อแก้บน

อีกนัยหนึ่งก็ว่าเมื่อชาวเลต้องการน้ำก็ได้ทำการขุดบ่อน้ำขึ้นมา 1 บ่อ ใช้มาตลอดจนกระทั่งมีลูกจำนวน 6 คน จำนวนคนในครอบครัวเพิ่มขึ้นจึงใช้กันไม่พอเกิดมีปากเสียงกัน พ่อก็เรียกลูกมาปรึกษาหารือจนมีข้อสรุปว่าให้แต่ละคนขุดบ่อมาคนละบ่อ ขุดใกล้ๆกับพ่อนี้แหละ จาก 1 บ่อ ก็เป็น 7 บ่อ

ยังมีอีกตำนานที่บอกว่าชาวเลเมื่อได้รอนแรมมาพักที่เกาะแห่งนี้ก็ได้ตั้งรกรากที่นี่ และได้ขุดบ่อน้ำเพื่อใช้กัน บ่อแรกที่ขุดพบว่าน้ำเค็มใช้ไม่ได้ก็ขุดต่ออีกก็เค็มอีก จนขุดมาจนถึงบ่อที่ 7 ปรากฏว่าน้ำจืด จึงได้ใช้กันเรื่อยมา

ก่อนสงครามโลกครั้งที่สองมีชายคนหนึ่งเดิมเป็นคนในพื้นที่บ้านตะโละโสะชื่อว่่านายอับดุลรอหมาน ปากบารา มีอาชีพทำการค้ากับรัฐปีนังสินค้าจะมี แป้ง สบู่ น้ำตาล ได้เข้ามาอาศัยที่แห่งนี้ ด้วยเป็นคนที่มีความรู้ด้านศาสนาอิสลามก็เป็นผู้บุกเบิกสร้างมัสยิดขึ้นมาและได้สอนให้กับชาวเลที่อาศัยอยู่ก่อนด้วย และดูแลความสงบของที่นี่ อยู่มาระยะหนึ่งก็ได้ชักชวนเครือญาติมาอยู่ด้วยคนก็เพิ่มขึ้นทำให้ชาวเลต้องอพยพจากเกาะแห่งนี้หาที่อยู่อาศัยใหม่เพราะพวกเขาไม่ชอบที่มีคนเยอะๆ

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 นายอับดุลรอหมาน ได้รับการแต่งตั้งเป็นขุน(เทียบกับปัจจุบันคือกำนัน)และได้รับพระราชทานนามสกุล เป็น ขุนบารา บุรีรักษ์ ท่านได้ขึ้นปกครองที่นี่ และได้เรียก

สถานที่แห่งนี้ตามสัญลักษณ์ ว่าศาลาภาณุโหะ ซึ่งเป็นภาษามลายู (ศาลาภา แปลว่า บ่อ / ตูโหะ แปลว่า 7 แปลรวมกันว่า บ่อเจ็ดลูก) ไปขึ้นกับทางราชการเพื่อเป็นชื่อเรียกหมู่บ้าน แต่ชื่อเรียกยาก จึงเปลี่ยนเป็นชื่อภาษาไทยว่า บ้านบ่อเจ็ดลูก มาจนถึงปัจจุบัน

ขุนบารา บุรีรักษ์มีลูกสาวทั้งหมด 4 คน ไม่มีทายาทผู้สืบสกุล ทำให้นามสกุลบุรีรักษ์ขาดหายไป ปัจจุบันยังมีลูกสาวอีกคนที่ยังมีชีวิตอยู่และอาศัยในบ้านบ่อเจ็ดลูก คือคนที่ 4 มีชื่อว่านาง ไชยหนูณ ถิ่นกาเบง

บ่อเจ็ดลูกวันนี้

บ้านบ่อเจ็ดลูก มีประชากร 788 คน จาก 190 ครัวเรือนนับถือศาสนาอิสลาม ชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกประมาณ 90 % มีอาชีพประมงเป็นหลัก ใช้เรือหัวโทงออกทะเล ใช้อุปกรณ์ประมง คือ อวน ปลา อวนกุ้ง ลอบ จับสัตว์น้ำตั้งแต่เริ่มชายฝั่ง ถึง 5 ไมล์ทะเล สัตว์น้ำที่จับได้มี ปลาชู ปลาทราย ปลาจวด หมึกและอื่นๆ ส่วนกุ้งจะเป็นกุ้งแชบ๊วย นอกจากนั้นทำไชปลาเก๋า อวนปลา(อวนถ่วง) การออกทะเลอาศัยปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ฤดูกาลของสัตว์น้ำเป็นตัวกำหนดเครื่องมือประมง เปลี่ยนแปลงหมุนเวียนแต่ละปี การทำประมงของชาวบ้านเหมือนการอนุรักษ์ธรรมชาติในตัว คือ เครื่องมือของชาวประมงพื้นบ้านเป็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำเฉพาะอย่าง เฉพาะขนาด และอยู่กับที่ไม่เคลื่อนไหว เช่น อวนกุ้ง ได้กุ้งเป็นหลักสัตว์น้ำชนิดอื่นไม่ค่อยมี กุ้งที่ได้มีขนาดใหญ่ ช่วงมรสุมเป็นช่วงที่มีกุ้งชุกชุม ชีวิตมีความเป็นอยู่แบบหาเช้ากินค่ำ แต่คนในชุมชนบอกว่า เป็นอาชีพที่มีความสุข เพราะได้อยู่ท่ามกลาง ธรรมชาติ

เลี้ยงปลา หรือเลี้ยงหอยในกระชัง เช่น ปลาเก๋า ปลากะพง ปลาเก๋าแก(ดอกหมาก) หอยแมลงภู่ บางส่วนเลี้ยงปลาโดยการซื้อพันธุ์ปลา บางส่วนได้มาจากการดักลอบมาเลี้ยงในกระชัง เป็นอาชีพเสริมของชาวบ้านในชุมชน นอกจากการออกทะเลเพื่อจับสัตว์น้ำ สามารถสร้างรายได้ แต่บางครั้งก็ขึ้นกับราคาลาดสินค้าสัตว์น้ำ ซึ่งไม่แน่นอน

ว่างเว้นจากการทำประมงในช่วงเดือน พฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ของทุกปีมีการปลูกแตงโม ในระยะเวลา 90 วัน เป็นอาชีพเสริม ในช่วงนั้นชาวประมง จับสัตว์น้ำไม่ค่อยได้ ทะเลน้ำใส ช่วงมรสุมตะวันออก จะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงในหมู่บ้าน มีพันธุ์แตงโมที่ขึ้นชื่อ คือ พันธุ์กินรี จินตหรา แตงลาย และคำกา ชาวบ้านจะปลูกสละกันไปตามความนิยมของลูกค้า และตามความถนัดของผู้ปลูก พันธุ์แตงโมส่วนใหญ่ที่ได้รับความนิยมคือ พันธุ์กินรี จะให้ผลผลิตดี ลูกหนึ่งหนัก 5 - 7 กิโลกรัม เนื้อแน่น เปลือกบาง รสหวาน สีแดงเนื้อเป็นทราย ราคาขายกิโลกรัมละ 8-10 บาทได้ราคาดี ปีหนึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านเป็นกอบเป็นกำ เป็นรายได้เสริมของชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สืบต่อมาจากบรรพบุรุษ

ชาวบ้านบางส่วนจะปลูกลูกไปพร้อมกับปลูกเตงโม เช่นแดงกวา บวม ฟักเขียว ถั่วฝักยาว เริ่มปลูกประมาณ 6 ปี เป็นช่องทางหนึ่งในการเสริมรายได้ของคนในชุมชนที่เห็นว่าเตงโมไม่สามารถปลูกลงในพื้นที่เดิม จึงหมุนเวียนมาปลูกลูก ในปีต่อไปกลับมาปลูกเตงโม หมุนเวียนนี้เรื่อยไปทุกปี

นอกจากนั้นเลี้ยงวัว ในที่ของตัวเอง และทุ่งเลี้ยงสัตว์ของหมู่บ้าน ที่ว่างเว้นจากการปลูกเตงโม มีวัวเลี้ยงประมาณ 80 ครั้วเรือน ทุละ 4-5 ตัว และมีการจัดตั้งกลุ่มเลี้ยงวัวขึ้น มีสมาชิก 40 คน

นอกนั้นก็มีรับจ้างทั่วไป การหาหอยขายท้ายเกาะขายในช่วงฤดูกาล การเจาะหอยนางรม เพื่อเสริมรายได้ให้กับครัวเรือน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจับปลา เพราะชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกส่วนใหญ่มีอาชีพประมง เมื่อออกทะเลจับปลา ชาวประมงมักคุ้ยหาตามลต ระดับน้ำในท้องทะเล ซึ่งในแต่ละวันไม่เหมือนกัน น้ำจะเดินเปลี่ยนทิศทางไปทุกๆ 10 นาที ในการวางอวนแต่ละครั้งชาวประมงจะต้องรู้ลักษณะการเดินของน้ำ ซึ่งทำให้ฝูงของปลาเปลี่ยนไป การวางอวนต้องวางแบบขวางน้ำจึงจะได้ปลาเป็นลักษณะของธรรมชาติ และต้องรู้แหล่งอาศัยของปลาแต่ละชนิด ปลามักจะอยู่ที่ดอนทราย ถ้าเป็นกุ้งมักอาศัยดินที่เป็นโคลน ชาวบ้านมักจะจำลักษณะที่อยู่ของปลา และบอกต่อกันไปสู่ลูกหลานซึ่งเป็นวิธีการหาปลาของคนสมัยก่อนที่ใช้กันมา แต่ถ้าเป็นในปัจจุบันการจับปลาในเชิงพาณิชย์มักใช้ดาวเทียมค้นหาที่อยู่ของฝูงปลา และสามารถจับได้ง่าย

ผูกอวนกุ้ง อวนลอย ในการผูกอวน การวางตาอวนต้องคุ้ยหาช่วงของการจับอวน (เม็ดเตง) การผูกอวนถ้าห่างเกินปลาจะไม่ติดอวน ถ้าผูกชิดกันเกินไป (เขาหรือหอยอน) ปลาจะติดคิปลดง่าย เพราะฉะนั้นต้องผูกให้พอดี จะได้ปลาและปลดง่าย อวนก็ไม่พันกัน และการผูกอวนเพื่อวางปลาแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน

นวดแผนโบราณ ผู้มีความรู้ในด้านนี้มีอยู่ 2 คน คือ นายถวิล หมั่นดี และนายรณเจด ขุนพล ทั้งสองเป็นคนพิการทางสายตา ได้ผ่านการอบรมจากศูนย์การศึกษาคนตาบอดโรงเรียนจังหวัดสตูล ใช้เวลา 3 เดือน เป็นหลักสูตรจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จุดประสงค์ในการนวด คือ เพื่อคลายเครียด คลายเส้น รักษาอัมพฤกษ์ รักษาโรคเมื่อย การนวดฝ่าเท้า นวดขา และนวดทั้งร่างกาย เพื่อให้เส้นตึงตัว ค่าบริการต่อครั้ง 100 บาท ใช้เวลา 1 ชั่วโมงกับ 45 นาที

นอกเหนือจากนั้นยังมีภูมิปัญญาในเรื่องหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น เย็บจาก เอาใบจากมาเย็บเพื่อนำไปมุงหลังคา ผู้ที่เย็บจากเพื่อขายเป็นประจำ คือ นางมาหวัน วิจิตร นางอำเะ หวังสนู นาง

มะ หวังสนู จากมีขนาดของต้นความยาว 2 สอก กับ 1 กำ ใช้ใบจากจำนวน 100 ใบ การเย็บจากแต่ละครั้ง 2 ใบ หรือ 1 คู่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเย็บ หวายเป็นความยาวประมาณ 3 สอก ไม้ไผ่ผ่าซีก ความยาวประมาณ 2 สอก และใบจาก ขยวดราคาต้นละ 4 บาท

ทำตุ๊กต หรือจอบ จากใบจาก เสวียนหม้อ จากก้านจาก ก้านปดหรือที่สำหรับใส่ยาเส้น เสื้อกระจงใส่ของ ดอกไม้ แจกัน จากใบเตย และการทำเรือหัวโทงจากเศษไม้

ขนบธรรมเนียมประเพณี

วันอาริยา ในปีหนึ่งมี 2 ครั้ง คืออีดิลฟิดตรี และอีดิลอัฎฮา วันอีดิลฟิดตรี เป็นวันรื่นเริงของชาวมุสลิมที่หลังจากที่ถือศีลอดมาตลอดเดือนรอมฎอนครบ 1 เดือนแล้ว เป็นวันที่ทุกคนมีความสุขและรื่นเริง ทุกคนจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดสวยงาม และใช้ของที่มีกลิ่นหอมปราศจากแอลกอฮอล์ แล้วไปละหมาดร่วมกันที่มัสยิดในหมู่บ้านพร้อมกันทั้งหญิงและชาย ในวันนั้นมุสลิมจะมีการไปเยี่ยมเยียนและขอภัยโทษต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และเพื่อนบ้าน เด็กๆจะได้รับการเลี้ยงอาหารและแจกขนม

วันอีดิลอัฎฮา เป็นวันรื่นเริงอีกวันหนึ่งคล้ายกับวันอีดิลฟิดตรี การปฏิบัติพิธีกรรมในมัสยิดก็เหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ตรงที่ในวันนั้นจะมีการ " เชือดกระบือ " ถือการเชือดสัตว์เพื่อพลีทานแจกจ่าย (ต้องเชือดในวันนี้โดยเฉพาะ) เป็นทาน (ขอตาเกาะห์) แก่มุสลิมที่มีฐานะยากจน ญาติ เพื่อนบ้าน เป็นการปฏิบัติที่องค์พระศาสดามีประสงค์ที่จะขัดเกลา จิตใจมนุษย์ให้เป็นผู้มี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

สำหรับวันอีดิลอัฎฮา จะนับวันอีดิลฟิดตรีผ่านไป ครบ 70 วัน ตรงกับวันที่ 10 เดือนซุลฮิจญะฮ์ (ของปฏิทินอิสลาม) เป็นวันที่มุสลิมทั่วโลกที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ส่วนผู้ที่มิได้ไปก็ให้ประกอบพิธีละหมาดอีดิลอัฎฮาที่มัสยิด หรือสถานที่จัดขึ้นในภูมิลำเนาของตนในส่วน of ชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกเมื่อถึงวันนั้นชาวบ้านจะไปรวมกันที่มัสยิด เพื่อทำการละหมาดพร้อมกัน และร่วมรับประทานอาหาร

วันเมาลิด เป็นวันคล้ายวันประสูติของนบีมุฮัมมัด (ศ็อลฯ) ซึ่งตรงกับวันที่ 12 เดือนรอบีลอุลเฏาะวาล์ (เดือนที่3 ตามปฏิทินอิสลาม) ทุกปีเมื่อถึงโอกาสนี้ ชาวมุสลิมจะประกอบพิธีเนื่องในวันเมาลิดขึ้น อาจจะมีการจัดกันที่บ้าน หรือมัสยิด หรือที่จัดไว้เป็นกรณีพิเศษก็ได้ ทำได้ตลอดทั้งเดือน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อระลึกถึงคุณงามความดีของนบีมุฮัมมัด (ศ็อลฯ)

ในการจัดงานเมาลิด เมื่อรับประทานอาหารแล้วจะมีการอ่าน " บัรซัลญี " เสร็จแล้วมีคำกล่าวสรรเสริญท่านนบี (ศ็อลฯ) เรียกว่า ซอลาวัตนาบี ในขณะที่อ่านซอลาวัตนี้ ทุกคนจะอยู่

ร่วมในพิธีและขึ้นขึ้น เมื่ออ่านเสร็จแล้วก็นั่งลง แล้วร่วมกันขออูอา(ขอพร)ต่อองค์อัลเลาะห์ เป็นอันเสร็จพิธี

การเข้าสู่นิต หรือคิตาน คือการขลิบหนังอวัยวะสืบพันธุ์ของเพศชายที่มีอายุ ระหว่าง 5 - 15 ปี บางแห่งเรียกว่าเข้าแขก การเข้าสู่นิต หรือสูหนัตมาจากคำว่า ซุนนะฮ์ หมายถึงแนวทางหรือ การเข้าสู่วิถีชีวิตปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบี มุฮัมมัด(ศ็อลฯ) เป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนมุสลิม ถือกันว่าคนมุสลิมที่แท้จริงต้องเข้าสู่นิต ถ้าไม่เข้าถือว่าเป็นมุสลิมที่ไม่สมบูรณ์

การเข้าสู่นิตอาจทำเพียงคนเดียว หรือบางที่เจ้าภาพจัดงาน อาจจะหาเด็กซึ่งเป็นญาติ มาทำการขลิบ พร้อมๆ กันหลายคน เพื่อทำให้เกิดความอบอุ่นแก่ผู้ที่จะต้องถูกทำการขลิบ

กิจกรรมชักลากเรือ เป็นการชักลากเรือจากในทะเลขึ้นมาช้อมที่อยู่ โดยมีชาวบ้านครั้งละประมาณ 10-20 คนช่วยกัน ชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกส่วนใหญ่มีอาชีพประมง การทำประมงต้องใช้เรือ ออกหาปลา พอทานเช้าเรือเกิดชำรุด เจ้าของเรือต้องนำเรือขึ้นมาช้อมแซม จำต้องลากเรือขึ้นมา เป็นกิจกรรมที่ทำกันมานาน โดยคนในชุมชนเป็นคนกำหนดและมีการประชุมเป็นข้อตกลง ร่วมกันในชุมชนว่า ถ้าชาวบ้านคนใดชักเรือขึ้นมาช้อมแซม เจ้าของเรือจะต้องบริจาคเงิน ให้กับ มัสยิดอย่างน้อยคนละ ๒๐๐ บาทเพื่อการกุศล หรือมากกว่านั้นแล้วแต่ความศรัทธา การชักเรือนิยม ทำกันในวันศุกร์ เพราะทุกคนหยุดงานเป็นวันที่ผู้ชายในชุมชนต้องปฏิบัติศาสนกิจร่วมกัน (ละหมาดวันศุกร์) เมื่อหลังจากเสร็จการปฏิบัติศาสนกิจแล้ว ก็มารวมตัวกัน ชักเรือขึ้นมาช้อม เมื่อช้อมเสร็จชาวบ้านจึงรวมกันอีกครั้งหนึ่งเพื่อลากเรือลง และเจ้าของเรือจะต้องบริจาคเงินให้กับ มัสยิด อีก 200 บาท รวมเป็น 400 บาท เป็นอันว่าเสร็จกิจกรรม

ข้อมูลพื้นฐานบ้านบ่อเจ็ดลูก

สภาพทั่วไปของชุมชน

บ้านบ่อเจ็ดลูกตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นหมู่บ้านที่ติดกับ ทะเลอันดามัน คนในชุมชนยึดอาชีพประมงเป็นหลัก รองลงมาคืออาชีพค้าขาย อยู่ห่างไกลจาก ชุมชน ห่างจากอำเภอละงูประมาณ 18 กิโลเมตร เป็นชุมชนชนบท ชาวบ้านในชุมชนเป็นคนมี น้ำใจ เป็นกันเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อดิศาชัยไมตรีที่ดีต่อผู้พบเห็น การเป็นอยู่เรียบง่าย ทุกคน ในหมู่บ้านจะรู้จักกันหมด มีความเป็นอยู่แบบพี่น้องกัน ได้มาก็แบ่งกินกัน มีความเคร่งครัดในเรื่อง ของศาสนา มีการสอนการอ่านอัล-กุรอาน ในชุมชนมีโต๊ะครู (นักวิชาการอิสลาม) ที่มีความ เชี่ยวชาญทางด้านศาสนา และมีการแลกเปลี่ยนกันในเรื่องของศาสนา ชาวบ้านจึงใช้หลักการทาง ศาสนาอิสลามเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดหมู่ที่ 6	บ้านสนใหม่ ต.แหลมสน อ.ละงู จ.สตูล
ทิศใต้	จดหมู่ที่ 2	บ้านปากบารา ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล
ทิศตะวันออก	จดหมู่ที่ 7	บ้านปีใหญ่ ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล
ทิศตะวันตก	จดทะเลอันดามัน	

การคมนาคม

การเดินทางสู่บ่อเจ็ดลูกมี 2 เส้นทาง ประกอบด้วยทางรถ จากอำเภอละงูประมาณ 18 กิโลเมตร นั่งรถใช้เวลาเดินทางประมาณ 20 นาที และทางเรือ จากท่าเทียบเรือบ้านปากบาราถึงท่าเทียบเรือบ้านบ่อเจ็ดลูกระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินเรือประมาณ 15 นาที

การปกครอง

มีผู้ใหญ่จากอดีตจนถึงปัจจุบันเรียงตามลำดับดังนี้

1. นายบุญชัย เอ็มดู
2. นายเย็น หลงสลำ
3. นายจอ หลงสลำ
4. นายคะ มัจฉา
5. นายหยัน เต็นเนียม
6. นายเอนก นิ่งสระ
7. นายคะ มัจฉา
8. นายคะ มัจฉา
9. นายดู โต๊ะหมื่น
10. นายหมาดหย่า แลตอง (คนปัจจุบัน)

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน คือ

1. นาย อาดี หลงสมัน
2. นายทวีศักดิ์ หวังสนู

โต๊ะอีหม่าม

1. ชุนบารา นูรีรักษ์
2. นายละ (ไม่ทราบนามสกุล)

3. นายหวัง หีบวหม
4. นายหมาน โต้ะจี
5. นายเย็น หลงสลา
6. นายกาหมัน จะสมัน
7. นายสูติ หวังสบู
8. นายเจ๊ะหัตนี สาหลัง (คนปัจจุบัน)

การศึกษาของคนในชุมชน

มีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง มัสยิด และมัสยิดอะฮ์ อย่างละ 1 แห่ง ศูนย์อบรมจริยธรรมอิสลาม 1 แห่ง มีการอบรมจริยธรรมอิสลามทุกคืน มีสถานีนอนาบี 1 แห่ง ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 1 แห่ง เด็กนักเรียนในชุมชนเมื่อจบการศึกษาแล้วมักนิยมไปศึกษาต่อที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านบูโบซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แต่ส่วนใหญ่จะเรียนในโรงเรียนมัธยมในอำเภอ เช่น โรงเรียนกำแพงวิทยา และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และส่วนหนึ่งเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (การศึกษานอกโรงเรียน)

ข้อมูลทรัพยากร

แหล่งหอย ตั้งอยู่ระหว่าง หมู่ที่ 1 ตำบล ปากน้ำ อำเภอละงู และหมู่ที่ 5 ตำบลกำแพง ซึ่งชาวบ้านในชุมชนเรียกว่า หอยปะ มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ พื้นหาดเป็นดินทรายสลับโคลน เวล่าน้ำแห้งเต็มที่จะเป็นแหล่งหากินของชาวบ้านในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง สำหรับการเดินทางจากท่าเรือบ่อเจ็ดลูกมาประมาณ 25 นาที ซึ่งจะมีจำนวนหอยมากมายหลายอย่าง เช่น หอยปะ หอยแครง หอยเสียบ หอยรอก หอยก้าม และหอยต่างๆ ปะปนกันไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หอยท้ายเขา(หอยตะเภา) ส่วนท้ายของหอยมีลักษณะคล้ายท้ายเรือสำเภา ตัวสีเทาเข้ม อยู่บริเวณหาดกะสังตามดินทรายละเอียด(ทรายขี้เป็ด) ออกจากชายหาดประมาณ 150-200 เมตร

วิธีการหา สังเกตจากมีรู 2 รู คล้ายรูจุมูก ขนาดเท่ากันไม่ชิดสองรูติดกัน วิธีการหาได้สองวิธี คือ ดำน้ำ โดยใช้หน้ากาก ใช้เหล็กแหลมขุดลงไปประมาณ 2 นิ้ว หรือในช่วงน้ำลดสามารถเดินหาได้แต่จะหายากกว่า การนำมาประกอบอาหาร ทำแกงเลียง แกงกะทิ ย่าง เปลือกนำมาทำของจิ้มหรือเครื่องประดับ

การหาหอยตะเภาให้ยั่งยืน คือการใช้ดำนน้ำแบบดั้งเดิม ไม่ควรใช้เครื่องช่วยหายใจ เนื่องจากสามารถดำน้ำได้นาน และเก็บหอยตัวเล็กๆมา ทำให้พันธุ์หอยจะหมดได้ หรือสูญพันธุ์

ข้อจำกัดในการหาหอยท้ายเขา ใน 1 ปีจะหาได้ช่วงเดียวเท่านั้นคือ หาได้ในช่วงฤดูมรสุม ตะวันออกระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

หอยปะ หอยปะชอบอยู่บริเวณคอนทรายน้ำทะเลขึ้นถึง ช่วงน้ำกร่อยมีตะกอนมาทับถม ขนาดที่สามารถนำมารับประทานประมาณขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร นิยมทำแกงส้มโดยการนำมาผ่า ผักฉ่ำ ผักกะเพรา แกลงซึ่งจะแกงทั้งเปลือก ถ้าหากตัวเล็กกว่าก็จะทำหอยส้ม (ตอง) โดยผ่าแล้วผสมกับน้ำข้าวข้าว ใส่ภาชนะที่มีฉีดยอดไว้ประมาณหนึ่งอาทิตย์ นำมากินโดยหอยหอมแดง หอยพริกปีบมะนาวนิดหน่อย วิธีการหาหอยรากสามารถหาได้มีหลายวิธีคือ

- ใช้เท้า หรือมือขุด
- ใช้ชungkoo มีลักษณะไม้ไผ่สานกันคล้ายบั้งก็ ใช้ร่อนสำหรับน้ำลึก
- ใช้คราด ช่วงเวลาที่น้ำลดลงน้ำแห้ง

วิธีที่เก็บหอยให้ยั่งยืน คือใช้มือเก็บอย่าใช้เรือลาก เพราะจะทำให้หอยหมดเร็ว เนื่องจากไม่ทันต่อการเจริญเติบโต ส่วนเปลือกหอยสามารถนำมาเป็นของประดับ ของชำร่วย และนำมาทำปูนขาวหรือปูนที่ใช้กินหมาก ใช้ถมแทนดินทำบ้าน

หอยเสียบ มีสีเหลืองแก่(สีขมิ้น) ความยาวประมาณ 1 นิ้ว อยู่บริเวณที่เป็นดินทราย หรือชายหาด การประกอบอาหารนำมาดองน้ำปลา ต้มตะไคร้ ผักฉ่ำ ผักน้ำมัน เปลือกนำมาทำโมบาย วิธีการหา ใช้มือขุดความลึกประมาณ 2 นิ้ว ก็จะพบกับตัวหอยที่ขึ้นมาเรียงรายสลับกันไป หอยเสียบมี 3 ลักษณะ

หอยเสียบเทศ ตัวใหญ่ ขึ้นอยู่บริเวณดินทราย คอนทราย มีอยู่ทั่วไปรอบเกาะบ้านบ่อเจ็ดลูก

หอยเสียบเล็บบาง ชอบขึ้นบริเวณตามชายหาดปะการัง ตัวสีเหลืองอ่อนและมีมากบริเวณรอบเกาะเขาใหญ่

หอยเสียบทั่วไป ชอบขึ้นอยู่ทุกพื้นที่บริเวณชายหาดทั่วไป

หอยราก ลักษณะของหอยจะแบนมีสีเขียวขี้เา ลักษณะคล้ายกับลูกเหริ่ง เม็ดสะตอ ชอบอยู่บริเวณดินโคลนปนทราย ในการหาต้องสังเกตดูรูความกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ชาวบ้านนิยมชูดกับเสียมความลึกประมาณ 4 นิ้วจากหน้าดิน

นิยมนำมาประกอบอาหาร เช่น แกงกะทิ ผักฉ่ำ ผักน้ำมันเจียว แกลง แกลงจืด นอกจากนี้ยังมีรากของมันนำมากินดิบๆแล้วทำน้ำจิ้ม ส่วนเปลือกนำเป็นของชำร่วย

หอยแครง มีลักษณะสีน้ำตาลแก่เป็นร่องตามตัว(เหมือนขนมครกแครง) อยู่ตามพื้นที่ป่าชายเลนสลับกับดินทรายและป่าเลนโดยเฉพาะ หอยแครงเรียกหลายชนิด เช่นหอยแครงเลือดเมื่อ

ผ่าเปลือกออกจะเป็นเลือด ตัวใหญ่ หอยแรงถึงไม่มีเลือดและมีตัวเล็ก นิยมมาทำกิน เช่น ลวกทำ น้ำจิ้ม แกงกะทิ หรืออื่นๆ เปลือกหอยนำมาของข้าวสวย

หอยกายนั้ ตัวหอยสีดำสลับเหลือง ลำตัวยาวรีประมาณ 1 นิ้ว อยู่บริเวณคอนทราย

วิธีการหา ใช้มือสำหรับน้ำดิน และคราดโดยใช้ชูงอกในน้ำลึก นำมาประกอบอาหาร ลวกกินกับ น้ำจิ้ม ข่า แกงจืด ข่า ผักฉ่ำ ผักเผ็ด ต้มกะทิ เปลือกนำมาทำปูนขาว และเครื่องประดับ มีมากที่สุดในบ้านอำเภอเจ็ดลูก หาได้ตลอดทั้งปี

แหล่งตกปลา การตกปลาเป็นที่นิยมของชาวบ้านในชุมชนมากพอสมควร และเมื่อนักท่องเที่ยวมาก็เป็นสัตว์ที่โรงเรียนได้เยี่ยมชมเช่นกัน ชาวบ้านมีคอกหมันหมายถึงพื้นที่ที่ชาวบ้านไปและรู้ว่า ณ ที่ตรงนั้นมีปลาอะไรชุกชุม ทีมวิจัยได้สัมภาษณ์ชาวบ้านที่มีข้อมูล ดังนี้

อ่าวเมตตา เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 10 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ คือ ปลาจวดเทียน ปลาทราย ฯลฯ

ดูแลตั้ง เป็นที่อยู่ของปลาตุแลตั้ง ที่มีน้ำหนักตัวประมาณ 200-300 กิโลกรัม อยู่ในเพิงถ้ำ ได้น้ำลึกประมาณ 8 เมตร ชาวบ้าน พบครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนตุลาคม 2547 โดยนายคนรอนเจด มณีโชติ เดินทางโดยเรือจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 20 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - พฤษภาคม ปลาที่ได้ คือ ปลาทุหระ ปลากระพงแดง ปลากระพง ปลาเก๋า ฯลฯ และบริเวณนั้นยังเป็นแหล่งของหอยเมลงภู

หินพัง เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 5 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - พฤษภาคม ปลาที่ได้ คือ ปลานกเขา ปลาตุกทะเล ลาภู ปลาหมิลหลัง ฯลฯ

ตูกนมาหนี เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 20 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - พฤษภาคม ปลาที่ได้ คือ ปลากระพงขาว ปลากระพงแดง ปลากระเบน ฯลฯ

หินเขียน เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 15 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ คือ ปลากระพงแดง ปลาเก๋า ปลาฉลาม ฯลฯ

แหลมชี เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 30 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ คือ ปลาทุหระ ปลากระพงแดง ฯลฯ

ช่องเขาใหญ่ เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 40 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ คือ ปลานกเขา ฯลฯ

สีหนัน เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 50 นาที ช่วงเวลาการตกปลาดังแต่เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ คือ ปลาหมึก ปลาฉลาม ปลามง ฯลฯ

เกาะบุโหลน เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 1 ชั่วโมง 20 นาที ช่วงเวลาการตกปลาเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม ปลาที่ได้ มีหลากหลายชนิด ฯลฯ

ป่าชายเลนชุมชน

จากปากคลองบ่อเจ็ดลูก ถึงป่าชายเลนชุมชน ใช้เวลาประมาณ 5 นาที จากป่าชายเลนชุมชนถึงคลองท่าแฉัตรประมาณ 1 ชั่วโมงไปจนถึงด้านในป่า เป็นพื้นที่ป่าชุมชน 400 ไร่ มีความหลากหลายของพันธุ์ไม้ มีพันธุ์ไม้เสม ไม้โกงกางใบใหญ่ ไม้โกงกางใบเล็ก ไม้ตะบูน ไม้ถั่ว(ไม้ลังกาไค) ไม้มูตา(ไม้คุ่ม) ฯลฯ มีทั้งสัตว์น้ำ และสัตว์บก ประกอบไปด้วย ปูเปี้ยว ปูดำ ถึง ค่าง นก พังก้า สัตว์ที่นำมาเป็นอาหารของชาวบ้าน เช่น หอยดาแดง(จูบแฉง) หอยเข็ม หอยแครงมัน หอยล่อกัน หอยลิโกง (สันขวาน)

นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือชมป่าชายเลน และเก็บหอยนำมาประกอบอาหารได้ แต่ต้องตระหนักถึงการอนุรักษ์ ดูแลรักษาป่า ทางชุมชนได้จัดกิจกรรมปลูกป่าในวันสำคัญปีละ 2 ครั้ง มีป้ายบอกแนวเขตอนุรักษ์ตลอดแนว และมีการนำเสนอโครงการทำสะพานเดินเท้า(วอร์คเว)กับสถานีพัฒนาป่าชายเลนที่ 37 เป็นแผนของหน่วยงานที่จะจัดทำในอนาคต เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวชนในชุมชน และนอกชุมชนได้ศึกษาระบบนิเวศในป่าชายเลน และสามารถชมปู หลากสีได้ในป่าชายเลน มีปูก้ามดาบ ปูก้ามใหญ่ ปูก้ามมือ ปูแสม ถึงแสม ฯลฯ

คลองรอบๆชุมชน

คลองบ่อเจ็ดลูก มีความกว้าง 10 เมตร ความยาวประมาณ 10 กิโลเมตรเป็นคลองที่ใช้หลบคลื่นในช่วงสึนามิ ใช้เวลาเดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกประมาณ 7 นาที จุดสถานโบราณบ้านบ่อเจ็ดลูก

คลองคลองบ่อเจ็ดลูก - บูดอย เดินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูกถึงปากคลองบ้านบูโดประมาณ 1 ชั่วโมง คลองกว้างประมาณ 10 เมตร สองฝั่งคลองมีพันธุ์ไม้ป่าชายเลน บางจุดเป็นดอนหอย มีหินรูปร่างคล้ายไก่ชาวบ้านเรียกว่า หินไก่ และฝั่งตรงข้ามมีหินที่ซ้อนกันเป็นชั้นๆ เหมือนผ้าพับชาวบ้านเรียกว่า หินพับผ้า ซึ่งหินทั้งสองเชื่อมโยงกับตำนานภเวศรา สามารถเดินทางผ่านบ้านกาเบง บ้านบูโดออกสู่ทะเลใหญ่ และอีกทางหนึ่งผ่านบ้านสนกลางกลับมายังบ้านบ่อเจ็ดลูก

คลองท่าแฉัตร ลักษณะของคลองคเคี้ยว ความกว้างประมาณ 15 เมตร ความยาวประมาณ 4 กิโลเมตรจดเขาถูกช้าง สองฝั่งคลองเต็มไปด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลนนานาชนิด และสัตว์ต่างๆ ระยะเวลาดำเนินทางจากหัวสะพานบ่อเจ็ดลูก ประมาณ 10 นาที จดภูเขา

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก ปัจจุบันเนื้อที่ 2 ไร่ ได้บูรณะ ซ่อมแซมบางส่วน สร้างศาลาโดยงบประมาณจากศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดสุล และจัดทำป้ายโบราณสถาน ปลุกมะพร้าวสองยอด

เข้าง หรือเข้างมีน (ขมีน) มีชายคนหนึ่งของหมู่บ้านเดินทางไปหาขมีนที่หมู่บ้านสบกลาง (ปัจจุบันเป็นบ้านสนใหม่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ต.แหลมสน ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านบ่อเจ็ดลูกมากนัก) พอไปถึงเข้าง ก็เหมือนกับมีเทพองค์หนึ่งมาบอกกับชายคนนั้นว่า มึงไม่ต้องไปหาขมีน มึงไปกับกูดีกว่า ชายคนนั้นก็เดินตามไป และชายคนที่ชวนไปได้ขุดขมีนให้ พอกลับถึงบ้านเปิดดูปรากฏว่า ในกระสอบที่ใส่ขมีนนั่นได้กลายเป็นทองไปหมด ซึ่งทำให้ชายคนนั้นเป็นคนที่ร่ำรวยในเวลาต่อมา คนในสมัยก่อนจึงเรียกขานกันว่า เข้างมีน คราวจนถึงปัจจุบัน เข้างมีนนี้เป็นสัญลักษณ์ของบ้านบ่อเจ็ดลูก อยู่ตรงทางเข้าบ้านบ่อเจ็ดลูก ลักษณะคล้ายกับเข้างกำลังหมอบเมื่อมองออกจากบ้านบ่อเจ็ดลูก

ถ้ำลอดเสือสันลาย ชาวบ้านในชุมชนเล่าว่า มีเสือลายพาดกลอนตัวใหญ่ เป็นเสือที่ดุร้าย และมาชอบกินแพะของชาวบ้านอยู่เป็นประจำ อาศัยอยู่ในถ้ำในหมู่บ้าน ในคืนวันหนึ่งเป็นคืนเดือนมืด ฝนตกมาก เสือตัวนี้ได้ออกมาที่คอกแพะ พวกชาวบ้านก็ได้ใช้ปืนยิงแต่ยิงไม่ถูก เสือได้วิ่งหลบเข้าไปในถ้ำ รออยู่นานเสือก็ไม่ออกมา ชาวบ้านเลยนำซากแพะที่ตายแล้วมาวางล่อปากถ้ำ ครู่ใหญ่ต่อมาเสือจึงออกมาอีกครั้งหนึ่ง จนในที่สุดก็สามารถยิงเสือตัวนี้ได้ รุ่งเช้าชาวบ้านแห่กันไปดูเสื่อว่าตายแล้วหรือยัง เพราะเสื่อนอนหมอบอยู่ปากถ้ำคล้ายกับว่ายังมีชีวิตอยู่ จึงเรียกบริเวณที่เสื่อตายนี้ว่า ถ้ำลอดเสือสันลาย

ถ้ำฤๅษี ปี พ.ศ. 2506 มีชายคนหนึ่งชื่ออุทัย สุวรรณฤกษ์ เป็นคนจังหวัดพัทลุง ได้เดินทางลงไปยังเกาะอาดัง เพื่อไปจุดธูป และอาศัยอยู่บนเกาะอาดังเป็นเวลานาน หลังจากนั้นจึงได้อพยพมาอยู่ในถ้ำบ้านบ่อเจ็ดลูก สมัยก่อนชาวบ้านเรียกถ้ำนี้ว่า ถ้ำเสือ เมื่อนายอุทัยมาพักจำศีลที่ถ้ำแห่งนี้ จึงเรียกถ้ำนี้ว่าถ้ำฤๅษี จนถึงปัจจุบัน นายอุทัยจำศีลเป็นฤๅษีอยู่ในถ้ำเป็นเวลานาน ลักษณะของถ้ำเป็นโคม ความกว้างในถ้ำประมาณ 10 X 10 เมตร ภายในถ้ำเป็นอุโมงค์มีค้างคาว มีนกเข้าไปอาศัย พื้นของถ้ำเป็นดินเหนียว ฝนตกจะไม่เปียก คนสมัยก่อนเชื่อว่าสถานตรงนี้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีคนมาขอจากเจ้าที่ให้หายป่วย ให้หายเจ็บ หายไข้ เมื่อกลับไป ก็หายเป็นปกติทั้งเป็นความเชื่อของชาวบ้านที่เล่าขานกันมา

ถ้ำทอง ถ้ำแห่งนี้อยู่ด้านหลังโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ห่างจากโรงเรียนไปประมาณ 200 เมตร ด้านใน มีหินย้อย สีเหลืองอร่ามสวยงามมาก มีความกว้างประมาณ 6 เมตร สองข้างทางที่เดินเข้าไปภายในถ้ำเป็นหินย้อยอยู่ทั้ง 2 ด้าน ความยาวจากปากถ้ำจนทะลุประมาณ 15 เมตร

หาดกะสัง เมื่อก่อนหาดนี้จะเกิดลมหมุนตลอด ชาวบ้านเรียกหาดนี้ว่าหาดลมหมุน ต่อมาเรียกกันว่า กะสัง (ลูกข้าง) เป็นชายหาดยาวประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นแหล่งหอยตะเกา หอย จะมีช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี คนทั่วไปนิยมมานั่งล้อมวงกินข้าว เล่นน้ำทะเล ตั้งแคมป์พักแรม เป็นจุดชมวิวมองเห็น เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี เกาะบูโหลน เกาะลิบง เกาะสุกร จ.ตรัง เกาะเล็กเกาะน้อยคือเกาะหม้อ เกาะเลาเหลียง เกาะกล้วยในบริเวณใกล้เคียงได้ มองเห็นชาวประมงหาปลาอย่างชัดเจน

หาดนุ้ย เป็นชายหาดที่มีความยาว 500 เมตร เป็นหาดทรายปกคลุมด้วยป่าไม้มี ทิวทัศน์ที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว ชายหาดมีหินสลับกันทั้งก้อนเล็กก้อนใหญ่ คนใน สมัยก่อนเมื่อหาหอยแล้วนำมาแกะที่ตรงนี้เรียกกันว่าทับหอย ชายหาดนุ้ยเป็นส่วนหนึ่งของ หาดกะสังเพราะมีแนวอาณาเขตติดต่อกันเพียงแต่มีเขาขวางกัน สามารถเดินถึงกันได้เมื่อเวลาน้ำ ลด ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของปากน้ำรีสอร์ท

เขาหาดนุ้ย อยู่ติดกับหาดนุ้ยมีทางขึ้นที่ปากน้ำรีสอร์ท เป็นจุดชมวิวมองทิวทัศน์ รอบๆทั้งในทะเล และหมู่บ้าน ความยาวชายหาด 500 เมตร ลักษณะชายหาดมีหินสลับซับซ้อน เป็นชั้นและเป็นแท่น นักท่องเที่ยวสามารถนั่งดูธรรมชาติและลงเล่นน้ำได้ตลอดเวลา

ผาไฉ่นี เป็นตำนานที่เล่ากันว่า มีชายวัยกลางคนไม่ทราบชื่อ ทำอาชีพประมง ออกทะเลหาปลา เป็นลูกน้องของเจ้าแก้ง มีหนี้สินมาก ไม่มีปัญญาที่จะไฉ่นีให้หมดได้ จึงไป ประึกษากับเจ้าแก้งเพื่อหาหนทางปลดหนี้ จะยอมทำตามทุกอย่าง เจ้าแก้งจึงใช้ให้ไปกระโดดหน้า ผา ถ้าถ้ากระโดดลงมาไม่จะเป็นหรือตายก็จะยกหนี้สินทั้งหมดให้ ชายคนดังกล่าวจึงรับคำท้า แล้วขึ้นไปบนหน้าผากระโดดลงมาในช่วงที่เป็นลมมรสุมตะวันตก หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าลมเล ลมได้พัดเขาไปตกในบริเวณอ่าวหนึ่งในท่านั่งสันทา(นั่งขัดสมาธิ)ชีวิตรอดปลอดภัย หนี้สินที่ค้าง อยู่ก็หมดไป นี่คือที่มาของผาไฉ่นี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสตูล เป็นที่เพาะเลี้ยงพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์สัตว์น้ำ มี พันธุ์สัตว์น้ำหลายชนิด เพื่อนำไปขยายพันธุ์ เป็นปลาขนาดใหญ่ สัตว์น้ำหายาก น้ำหนักประมาณ 20 กิโลกรัม เช่น ปลากะพงแดง ปลามง ปลาเก๋า ปลาช่อนทะเล ปลากะพงหิน ฯลฯ ตั้งอยู่เกาะเขา ใหญ่ใช้เวลานั่งเรือจากท่าเรือบ่อเจ็ดลูกประมาณ 20 นาที

ปราสาทหินพันยอด อยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือเกาะเขาใหญ่ มีหินสลับซับซ้อน กันคล้ายยอดปราสาทเป็นยอดมากมาย จึงเรียกประสาทพันยอด ผู้พบเห็นสามารถจินตนาการเป็น รูปต่างๆได้ เช่น สัตว์ ปราสาท นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือชมวิวด้านล่างของปราสาทหินเป็น ชายหาดกว้างประมาณ 20 ตารางเมตร เล่นน้ำ พักผ่อนได้ตามชอบ

เกาะเขาใหญ่ เป็นเกาะที่ใกล้กับชายฝั่ง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 20 นาที ที่สำคัญเป็นที่หลบมรสุมของชาวประมงยามที่ออกทะเล เป็นแหล่งทำมาหากิน แหล่งตกปลาและยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่พิเศษในบริเวณอ่าวสามารถมาเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ภายในเกาะเขาใหญ่มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งด้วยกัน คือ

อ่าวมะขาม 1 เป็นชายหาดมีความยาวประมาณ 300 เมตร พื้นที่บนเกาะมีเนื้อที่ 2 ไร่ ลักษณะชายหาดเป็นทรายปนซากปะการัง และถัดจากชายหาดลงไปเป็นแหล่งหอย เช่น หอยเสียบเล็บบง จากชายหาดลงไปจากฝั่งประมาณ 70 เมตรเป็นแหล่งปะการัง กัลปังหา ปะการังต้น ถ้าวัดใต้อากาศดี น้ำทะเลใสจะเห็นปะการัง 7 สี จากชายหาดเป็นทางลาดชันไปเป็นจุดชมวิวมองออกไปในทะเลเห็นเกาะต่างๆ ด้านหน้าจุดชมวิวงจะเป็นที่ที่ชาวบ้านนิยมมาตกปลา

บ่อน้ำช่องขลาด เป็นแหล่งน้ำจืดที่ไหลผ่านมาจากชอกหินจากภูเขาใหญ่ไหลลงสู่ทะเล ในช่วงน้ำขึ้นบริเวณดังกล่าวจะจม เมื่อน้ำลงชาวประมงจะนำเรือเข้าไปเอน้ำมาใช้ในการบริโภค อุปโภคในช่วงที่หาปลา และพัก ช่วงหลังกลุ่มชาวบ้านได้เข้าไปก่ออิฐเพื่อทำเป็นแอ่งน้ำรองรับน้ำไว้ใช้

อ่าวโละกระระ อยู่ด้านทิศตะวันออกของเกาะใหญ่ เป็นชายหาดแนวยาวประมาณ 400 เมตร มีเทือกเขาชันชันเป็นแนวยาว เหมาะแก่การเล่นน้ำ ตั้งแคมป์ สามารถเที่ยวได้ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-พฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงปลอดมรสุม

ลักษณะพิเศษของอ่าวมีพีชน้ำชนิดหนึ่งเป็นไพร่น้ำที่ขึ้นตามแนวหินที่บดบดกันเป็นเวลาหลายปี ไพร่น้ำเหล่านี้ ชาวประมงนำมากินได้ คล้ายรังนก มองแล้วคล้ายกับการปูพรมีความยาว 10 เมตร กว้าง 3 เมตร มีสีเขียวอมเหลือง เมื่อเดินย่ำลงไปจะรู้สึกนุ่มทั้งเวลาที่มึนน้ำ และช่วงที่น้ำแห้งจะมองเห็นทิวทัศน์ตลอดแนวชายฝั่ง

อ่าวหินงาม ติดกับอ่าวตะโล๊ะบินเต ลักษณะของอ่าวเป็นหินขนาดต่างๆ เล็กใหญ่ เรียงรายกันอยู่เป็นหินลื่น มีสีขาว สีเขียว สีแดง ด้านบนหินงามเป็นแท่นเหมาะสำหรับนั่งชมวิวมีกลิ้นชดเข้ามาเป็นระลอก สามารถมองเห็นทิวทัศน์ในทะเล เห็นเกาะต่างๆ ได้ทั้งหมด ช่วงที่น้ำลดสามารถเดินทะลุไปที่อ่าวตะโล๊ะบินเตได้

อ่าวกำปู (อ่าวแดหลา) เป็นอ่าวคล้ายรูปเกือกม้า มีความยาวประมาณ 700 เมตร ช่วงฤดูฝนภายในอ่าวมีน้ำตกไหลเป็นลำธาร เป็นแหล่งจับน้ำ 4 แหล่ง เป็นอ่าวที่สงบ ปราศจากคลื่นลมสามารถเดินทางได้ตลอดปี ช่วงน้ำลงต่ำสุด จะเห็นปะการังตลอดแนว มีเตาจะขึ้นมาวางไว้ในอ่าวนี้เป็นประจำ ขึ้นจากชายหาดไปประมาณ 200 เมตร มีเพิงถ้ำยาวประมาณ 20 เมตร กว้าง 5 เมตร จะเห็นซากของเปลือกหอยนางรมในเพิงถ้ำนั้น

ยังมีแหล่งท่องเที่ยวบางส่วนมีตำนานมาจากเรื่องของเรือเกตราที่ล่ม ที่เกิดจากคำสาปแห่ง
ของผู้เป็นแม่ ที่โกรธลูกรัก ที่ไม่ยอมรับบุพการีผู้ให้กำเนิด ดังเพลงที่เล่าประกอบสถานที่ต่างๆ ที่
แต่งเนื้อร้อง และทำนองโดย นายคาฝัน หุ่ยฮิด ชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง ตามเนื้อเพลงมีว่า

ผมจะกล่าวเล่าเรื่องตะเกาเกตรา ตามที่เขาเล่าว่าเกาะเกตราก่อนเป็นเรื่องจริง

คุณปู่คุณยายเล่าไว้คงไม่เอบอิง

นิทานพื้นเมืองทุกสิ่งอาจเป็นจริงดังเขาเล่ามา

เกาะเกตราเกาะนี้ที่เขาบอก

นั่นเป็นเรือเมืองนอก ทุกสินค้า

มีเศรษฐีคนหนึ่งซึ่งกลับมา

เป็นลูกคาตากยายแถวบ้านเรา

ประวัตินั้นมีมาแต่ช้านาน

มีขอทานยากจน หมั่นอับเภา

อยู่สามคนคาตาก ลูกชายเรา

จึงส่งเขาให้เรียน เพียรวิชา

จะตัดความแต่เพียงย่อ ต่อไปนี้

ลูกชายที่ไปเรียน เพียรนั้นหนา

พอได้ดิบได้ดี มีวิชา

จนมีภรรยา ที่ร่ำรวย

ต่างทำมาหากิน ทุกสินค้า

อยู่กับภรรยา ที่แสนสวย

จนล้มดาหลิมยาย เมื่อได้รวย

หลงความสวยของเมีย จนเสียคน

อยู่วันหนึ่งกังวลจิตร คิดขึ้นมา

นึกถึงบิดมารดา ให้สับสน

จึงเอ่ยชวนภรรยา เมียหน้ามน

ลงเรือยนต์ที่ชื่อ ชื่อเกตรา

เมื่อพ่อแม่รู้ข่าวว่า ลูกเจ้ากลับ

นั้นไปรับจับหมู นั้นมาฆ่า

ทำด้วยความสับสนของ คนชรา

ลงเรือมาด้วยรัก ปักดวงใจ

เมื่อเรือน้อยลอยถึง เรือเกตรา

เรียกลูกจ้าลูกแม่ อยู่ที่ไหน

แม่เรียกลูกด้วยรัก ปักดวงใจ

ด้วยห่วงใยแต่ลูก ทุกเวลา

ฝ่ายลูกเมื่อนองเห็นแม่

ก็คิดว่าอ๊ะเกที่ไหนหนา

ไม่ไหนแม่พี่หรรษาบอกกับภรรยา

เหตุเพราะความอายเมียสายใจ

แม่เสียใจรำร้องมองเห็นลูก

พูดไม่ถูกเห็นลูกลื้มข้างเลือนหาย

ฝ่ายพ่อโกรธลูกยาใจ

จึงสาปให้เรือลูกล่มจมวารี

สิ้นคำสาปของพ่อก็มีคลื่น

พายุคลื่นพัดมาอย่างเร็ววารี

เกตราใหญ่ก็ได้ล่มจมวารี

สิ่งก็มีทั้งสัตว์กระจัดกระจาย

ทั้งแมว ไก่กล้วยเต่าสิ่งเหล่านี้

ทั้งผ้าที่มีมาราคาหลาย

ลอยจากเรือเกตรามาเรียงราย

เอาไว้เป็นเกาะทุกวันนี้ยังง

อยากขอเตือนฝูงชนทั้งชายหญิง

คำทุกสิ่งของพ่อแม่แน่นแคไหน

ดูแลเรือเกตราที่ไว้ไ

ต้องมากมายเป็นเกาะเพราะพ่อแม่เอ๋ย....

จากเรือเกดราลุ่มจึงเกิดเป็นที่มาของเกาะและหินต่างๆดังนี้

หินดาหินยาย (โต๊ะหีโต๊ะคอ) เมื่อเรือแตก สองคนผัวเมีย ก็ได้เกาะกระดานเรือมาติดอยู่บริเวณคลองราโห๊ะ(ปัจจุบัน) ในสภาพที่ไม่ได้สวมใส่เสื้อผ้าเดินเปลือยกาย ได้พบกับโต๊ะจาใหม่ซึ่งกำลังรูกุ้งอยู่ โต๊ะจาใหม่เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ด้วยความที่เห็นสภาพของสองเมียที่ไม่มีเสื้อผ้าใส่ เลยทักขึ้นว่าพวกเจ้าเป็นคนสกปรก หุดอยู่ตรงนั้นแหละไม่ต้องขำมาฝั่งนี้ จึงสาปให้คนทั้งสองคนกลายเป็นหิน จึงกลายเป็นที่มาของหินดาหินยาย หินยายที่มีลักษณะคล้ายกับอวัยวะเพศหญิง และหินดาก็มีลักษณะคล้ายอวัยวะเพศชาย ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามกันคนละฝั่งคลอง หินเหล่านี้ อยู่บริเวณหน้าผาใช้หิน และหินต่างๆ เช่น หินพิบผ้า หินเขียน หินเภา หินไก่ หินลูกช้าง หินเหล่านี้เกิดจากตำนานเกาะเกดราทั้งหมด

แหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกับชุมชนในเขตทะเล จ.สตูล

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกดรา

เกาะบูโหลน อยู่ห่างจากบ้านบ่อเจ็ดลูก 22 กิโลเมตรเป็นเกาะที่มีหาดทรายงาม น้ำใส สามารถมองเห็นปะการังใต้น้ำด้วยตาเปล่ารวมถึงบริเวณใกล้เคียงเกาะสามารถดำน้ำดูปะการังน้ำลึก เช่น ปะการัง เจ็ดสี

เกาะลิคี่ อยู่ห่างจากบ้านบ่อเจ็ดลูก 8 กิโลเมตร มีน้ำผา ถ้ำ เป็นที่อยู่ของนกนางแอ่น เกาะลิคี่มีเนื้อที่ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร มีชายหาดทรายขาว ทอดยาว เว้าเข้าไป เหมาะกับการเล่นน้ำ เป็นมุมสงบที่น่าพักผ่อน

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา

พุทธศักราช 2479 มีการประกาศพระราชบัญญัติกักกันผู้ร้าย หรือโจรผู้ร้าย กรมราชทัณฑ์ จึงหาสถานที่ที่มีภูมิประเทศที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดเลือกเกาะตะรุเตา และจัดตั้งเป็นทัณฑสถาน โดยได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบนเกาะ เพื่อประโยชน์แก่ราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2482 จนกระทั่งปี 2491 กรมราชทัณฑ์ได้ยกเลิก ต่อมากรมป่าไม้ได้เสนอ เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี และหมู่เกาะน้อยใหญ่ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูลทั้งสิ้น 51 เกาะ รวมเนื้อที่ประมาณ 1,490 ตารางกิโลเมตร เป็นอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา เป็นอุทยานลำดับที่ 8 ของประเทศไทย

เกาะตะรุเตา เป็นเกาะขนาดใหญ่ มีภูเขาสูง เป็นป่าดงดิบ ที่มีพันธุ์พืชหลากหลาย ป่าชายหาด และป่าชายเลน มีสัตว์ เช่น กระเจง หมูป่า ค่างแว่น และควายปละที่คนนำมาเลี้ยงจน

กลายเป็นควายป่า ถึงแสม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ และนกหลากหลายชนิด นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ปลาโลมา ปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลาทุ ปลานิล ตรี ฯลฯ อีกทั้งเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ สถานที่ฝึกอาชีพ และกักกันนักโทษทั่วไป นักโทษการเมือง

จุดน่าสนใจ อ่าวพันตะมะสะกา เป็นที่ตั้งที่ทำการกลางอุทยาน มีหาดทรายขาวสะอาด เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ ทางเดินที่พักแรม **คลองพันตะมะสะกา** มีความสมบูรณ์ป่าชายเลน ถ้าจระเข้ ตั้งอยู่สุดคลองพันตะมะสะกา มีหินงอก หินย้อย ฝายโตะบู เป็นทางเดินศึกษาธรรมชาติ และจุดชมวิว ความงามของอ่าวพันตะมะสะกา **อ่าวตะโลละวาว** เป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ เคยเป็นที่ตั้งกองอำนวยการนิคมฝึกอาชีพตะรุเตา เป็นที่กักกันนักโทษทั่วไป มีร่องรอย หลักฐานให้เห็นอยู่ **อ่าวตะโลละอูด้ง** อยู่ปลายแหลมทางด้านใต้ เป็นที่กักกันนักโทษอุกฉกรรจ์ และนักโทษการเมือง

เกาะอาดัง เป็นชายหาดบริเวณแหลมสนเหมาะแก่การพักผ่อน มีทางเดินเท้าไปสู่จุดชมวิวน้ำตกหลายแห่ง เช่น น้ำต้อ 1-7

เกาะกลาง อยู่ระหว่างเกาะตะรุเตาเกาะอาดัง รอบๆเกาะเป็นแหล่งปะการัง เหมาะในการดำน้ำดูปะการัง

เกาะไข่ อยู่ระหว่างเกาะตะรุเตา กับเกาะอาดังเป็นที่วางไข่ของเต่าทะเลนอก มีซุ้มประตูดิน ประติมากรรมจากธรรมชาติจริงใจผู้มาพบเห็น

เกาะหินงาม อยู่ทางทิศตะวันตกเกาะอาดัง ไม่มากนัก เป็นลักษณะหาดหิน ก้อนกลม รี ขนาดใหญ่ เล็กต่างกันวางเรียงราย ดูลึ้นเงาแวววาว ยังมีคลื่นซัด สะท้อนกับแสงแดดเปล่งประกาย แสง งดงาม

เกาะยาง อยู่ทางทิศเหนือเกาะหินงาม เป็นแหล่งปะการัง ดอกไม้ทะเลหลายชนิด ขามน้ำ ลอดจะเห็นแนวปะการัง โผล่เหนือผิวน้ำ เป็นที่อาศัยของปลา และสัตว์น้ำหลากหลาย

เกาะจาบัง เป็นเกาะเล็กอยู่ระหว่างเกาะอาดังกับเกาะหินงาม เป็นจุดรวมของปะการังอ่อน ปลาสวยงามอาศัยอยู่ร่วมกัน

เกาะลิบ๊ะ อยู่ทางทิศใต้เกาะอาดัง เป็นพื้นที่สงวนไว้เพื่อเป็นที่อยู่ของชาวเล

สภาพการท่องเที่ยวของชุมชนในปัจจุบัน

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกในปัจจุบันมักมาเที่ยวชายหาดที่บังกะ โลปากน้ำรี สอร์ท ชายหาดกาสิง โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก ผู้มาเที่ยวมักนิยมเข้าพักที่ปากน้ำรี สอร์ท ซึ่งมีห้องพัก 3 ระดับคือ ชั้นหนึ่งเป็นห้องแอร์ ในราคา 600 , 450 , 400 บาท ตามลำดับ ชั้น 2 ห้องรวม

สามารถพักได้ 12 คน ในราคา 1,000 บาท ชั้น 3 เป็นห้องพัสดุ ราคา 250 บาท นอกนั้นพักเดินที่
คิ่นละ 100 บาท

นอกนั้นนักท่องเที่ยวมักนิยมคือไปเที่ยวทางทะเล ไปเกาะบุโหลน เกาะตะรุเตา มีเรือ
ท่องเที่ยวซึ่งชาวบ้านเช่าบริการ เป็นการทำกินในหมู่พรกพวก เครือญาติ โดยมีการจัดการ
คือ เที่ยวเกาะบุโหลน เกาะตะรุเตา 2 คิ่น 3 วัน ค่าบริการ 6,000 บาท เจ้าของเรือจะบริการอาหารเช้า
ละ 2 มื้อ หรือเรียกบางลำจะให้นักท่องเที่ยวนำอาหารมาเอง โดยเจ้าของเรือจะบริการหุงหาให้สรรพ
เสร็จ อาหารว่างบริการตลอด และนักท่องเที่ยวบางส่วนที่มาเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกในวันหยุดจะมา
พักผ่อนตามชายหาดและกลับ ซึ่งไม่มีการค้างคืน

พาไปชมรอบเกาะ นั่งเรือชมวิวยรอบเขาใหญ่ ดำน้ำ ในเวลา 3 ชั่วโมง คิดค่าบริการ 700
บาท ไปเกาะบุโหลน เช่า กลับเย็น เลี้ยงอาหาร 1 มื้อ ราคา 2,000 บาท (ต่อทีมไม่เกิน 5 คน) เที่ยว
รอบเกาะบ่อเจ็ดลูก 1 รอบ (4 ชั่วโมง) ค่าบริการ 500 บาท (ราคาค่าบริการ อาจเปลี่ยนแปลงได้
ตามความเหมาะสม)

ในชุมชนบ่อเจ็ดลูกมีผู้ทำอาชีพการท่องเที่ยว 6 เดือน และทำการประมง 6 เดือน อยู่ 3 ราย
มีอุปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น ชูชีพ แวนดำน้ำ เต้นท์อาหาร น้ำดื่ม กาแฟ ทำธุรกิจท่องเที่ยวทั้งปี 1 ราย
และอีกจำนวน 20 รายที่วิ่งเรือพานักท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว ตามโอกาส มีเฉพาะเรือบรรทุก

ผู้ที่มีความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในชุมชน

- นายอนุชา หวังสนุ
- นายหาด แด่ตอง
- นายกาหมัน โลกตุ
- นายชัยรินทร์ เทียนวิวัฒน์ ทำธุรกิจรีสอร์ท และเรือนำเที่ยวของปากน้ำรีสอร์ท
- นางชวนชม เทียนวิวัฒน์ ทำธุรกิจรีสอร์ท และเรือนำเที่ยวของปากน้ำรีสอร์ท
- นายอาทิตย์ เทียนวิวัฒน์ ทำธุรกิจรีสอร์ท และเรือนำเที่ยวของปากน้ำรีสอร์ท

กิจกรรมศึกษาดูงาน ณ ชุมชนแม่กำปอง,แม่กลางหลวง จ.เชียงใหม่ ทำให้ทีมวิจัยและ
คณะทำงานมีแรง มีพลัง ที่อยากจะพัฒนา จัดการท่องเที่ยวของชุมชนบ่อเจ็ดลูกให้ดีขึ้น ยั่งยืนตรา
ชั่วลูกชั่วหลาน ถ้าหากับความรู้ที่ได้จากการดูงานครั้งนี้ สิ่งที่จะเดินต่อเมื่อกลับถึงบ้าน พอจะสรุป
ได้ดังนี้

ในการคิดการจัดการท่องเที่ยวของบ้านบ่อเจ็ดลูก ทีมวิจัยและคณะทำงานก็อยู่เสมอว่าทำอย่างไรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและสามารถสร้างให้คนในชุมชนเกิดการพัฒนาขึ้น

ทรัพยากรอยู่กับชุมชน

ไม่กระทบขนบธรรมเนียม
ประเพณีของชุมชน

เป้าหมายการท่องเที่ยวบ้าน
บ่อเจ็ดลูก

สร้างการเรียนรู้
และเผยแพร่วิถีชุมชน

เสริมสร้างอาชีพ/รายได้

สร้างความสามัคคีของคนในชุมชน
เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนร่วมกัน

กลุ่มกลางที่มองภาพรวมในการจัดการท่องเที่ยว และคิดแผนการพัฒนาชุมชนโดยรวม ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการข้อมูล ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวต่างๆ และมีกลุ่มย่อยร่วมบริหาร คือ กลุ่มจัดการที่พัก ที่คอยให้บริการที่พัก บริการอาหาร กลุ่มเรือหางยาวนำเที่ยว รับบริการเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวในทะเล ซึ่งรับออเดอร์มาจากกลุ่มกลาง กลุ่มหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในชุมชน เช่น หมวกจากใบจาก เสวียนหม้อจากก้านมะพร้าว เรือจำลองจากเศษไม้ นำวางจำหน่ายที่ศูนย์

คณะกรรมการบริหาร มาจากกลุ่มย่อยทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อบริหารกลุ่มกลาง เมื่อทุกกลุ่มย่อยมีรายได้จะเป็นผลส่วนหนึ่งให้กับกลุ่มกลาง และกลุ่มกลางนำมาจัดสรรกำไร ให้กับกองทุนซากาด จัดสรรให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น คนชรา คนพิการ เด็กกำพร้า เด็กนักเรียนด้อยโอกาส ฯลฯ กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการในเรื่องของการจัดการทรัพยากร การกีฬา พัฒนามัสยิด โบราณสถาน ฯลฯ กองทุนหมุนเวียน เป็นกองทุนเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอื่นๆ ในชุมชนได้ใช้ประโยชน์

โปรแกรมและบริการนำเที่ยว

โปรแกรม	แหล่งท่องเที่ยว	อัตราค่าบริการ
บนบก	โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก,ถ้ำถ้ำ,ถ้ำเสือสัน ถาย,จุดชมวิว,	ค่ามัคคุเทศก์นำเที่ยวและให้ข้อมูล 1คน/10 คน 200 บาท 3 ชั่วโมง
1	ภูมิปัญญาชาวบ้าน การเกษตร ปลูกแตงโม (พฤศจิกายน -มกราคม) , เยี่ยมจาก , หัตถกรรม ,ทำกะปิ	
2	เจาะหอยนางรม ,ชมแหล่งกล้วยไม้	300 บาท 1 ชั่วโมง
3	หาหอยตะเกา	200 บาท 3 ชั่วโมง
4	ลากอวน	300 บาท 3 ชั่วโมง
5	โละแมงดา	300บาท
ทางเรือ	ชมวิถีชีวิตชาวประมง การออกทะเลหาสัตว์ น้ำ เช่น อวนปลาทราย ,อวนกุ้ง	300บาท (1 ลำ / 2 คน)
1	หาหอยปะ	500 บาท 3 ชั่วโมง (เรือ 1 ลำ / 7-8 คน)
2	ตกปลาใกล้ชุมชน เช่นปลาจวด ปลาทราย	500 บาท 3 ชั่วโมง(เรือ 1 ลำ / 5 คน)
3	หินตาหินยาย,ศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ,อ่าว มะขาม,จุดชมวิว,ปราสาทหินพันยอด	600 บาท 3 ชั่วโมง (เรือ 1 ลำ / 7-8 คน)
4	หินแมว,หินลูกช้าง,หินไก่,หินพิบผ้า,เขา รังเกียจ,ป่าชายเลน	950 บาท 4 ชั่วโมง(เรือ 1 ลำ / 7-8 คน)
5	เกาะลิตี	1,200 บาท 5 ชั่วโมง (เรือ 1 ลำ / 7-8 คน)
6	เกาะบุโหลน	1,200 บาท / 1 วัน 3,000 บาท/2วัน1คืน(เรือ 1 ลำ / 5 คน) ไม่รวมค่าอาหาร
7	เกาะตะรุเตา	2,000 บาท / 1 วัน3,500 / 2วัน 1 คืน (เรือ 1 ลำ / 5 คน) ไม่รวมค่าอาหาร
8	เกาะอาดัง,เกาะไข่,เกาะหินงาม,เกาะหลีเป๊ะ	แล้วแต่จะตกลง
9		

การบริการที่พัก

- ห้องพักรู้นัก ราคา 380 บาท / คืน
 - ห้องพักรวม หลังละ 1,000 บาท/10 คน/1คืน
 - เต้นท์
 - ขนาด 2 คน
หลังละ 50 บาท/คืน
 - ขนาด 3 คน หลังละ 70 บาท/คืน
 - ขนาด 5 คน หลังละ 100 บาท / คืน
- หมายเหตุ ค่าเช่าเต้นท์ไม่รวมหมอน และผ้าห่ม

กฎและการให้บริการเรือนำเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก

1. ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม
2. เรือต้องมีความพร้อมในการให้บริการดังนี้
 - 2.1 มีวิธียุสสื่อสาร(มดดำ)
 - 2.2 สภาพเรือต้องผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการ
 - 2.3 ต้องผ่านการอบรมในหลักสูตรดังนี้
 - ในการให้ข้อมูล การนั่งเรือ สถานที่ท่องเที่ยว
 - การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในยามฉุกเฉิน
 - มารยาทการพูดคุย และอื่นๆที่จำเป็นต้องปฏิบัติ
3. มีการจัดลำดับ(คิว)ในการวิ่งเรือของสมาชิกภายใต้เงื่อนไข ดังนี้
 - 3.1 กำหนดจำนวนคนนั่งเรือตามขนาดเรือ(ต้องลงรายละเอียดเพิ่มเติม)
 - 3.2 กำหนดสถานที่ไปตามขนาดเรือ(ต้องลงรายละเอียดเพิ่มเติม)
4. ก่อนลงเรือต้องมีการให้ข้อมูลการนั่งเรือแก่นักท่องเที่ยว
5. เมื่อเสร็จสิ้นต้องมีการประเมินความพึงพอใจ ประทับใจ ในการให้บริการเรือนำเที่ยว
6. ให้สมาชิกทุกคนยึดถือระเบียบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

รายนามคณะที่มาเยี่ยมกลุ่ม ตั้งแต่เดือนเมษายน 2549 – เดือนมิถุนายน 2550

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	บุคคล/หน่วยงาน	วัตถุประสงค์
1.	27-28 เมษายน 2549	ผู้อำนวยการ สกว. อ.ปิยะวัติ บุญ-หลง และ คณะจากส่วนกลาง สกว.ภาค	มาเยี่ยม โครงการวิจัย
2.	13 พฤษภาคม 2549	คณะอุตสาหกรรมเกษตร ม.อ.หาดใหญ่ อ. สุธีระ ประเสริฐสรณ์	มาเยี่ยม โครงการวิจัย
3.	1-2 มิถุนายน 2549	โครงการวิจัยป่าชายเลนในทอน จ.ตรัง	ศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยน
4.	4 มิถุนายน 2549	ทีมงานโครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนผู้ เป็นจุดคานงัด เพื่อฟื้นฟูพลังชุมชนและ ระบบนิเวศท้องถิ่น บัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	มาเยี่ยมกลุ่ม
5.	14 มิถุนายน 2549	ทีมลงตรวจบัญชีของ สกว.ภาค (ตะวัน ปอ) และ โครงการวิจัยพื้นที่สตูล	มาเยี่ยม โครงการวิจัย
6.	15 มิถุนายน 2549	คุณลาหนา อนันต์ศรี	มาเยี่ยมกลุ่ม
7.	16-18 มิถุนายน	นักศึกษาจากราชภัฏยะลาจำนวน 160 คน	ใช้สถานที่/ร่วมกิจกรรม สร้างศูนย์ข้อมูล
8.	28 มิถุนายน 2549	ศูนย์พัฒนาการประมงฯ (SEAFDEC) และ (SIDA)	ใช้สถานที่ประชุม/ แลกเปลี่ยน
9.	29 มิถุนายน 2549	คณะ อบต.ปากน้ำ	ใช้สถานที่ประชุม
10.	5 กรกฎาคม 2549	ศูนย์ช่วยเหลือสิทธิและกฎหมายแก่ ผู้ประสบภัยสึนามิ (มูลนิธิเอเซีย TLAD)	ใช้สถานที่ประชุม
11.	12 กรกฎาคม 2549	ทีมสถาปนิก นักวางแผนพัฒนา สำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	ลงเยี่ยมกลุ่ม /ประเมินพื้นที่
12.	17-19 กรกฎาคม 2549	JSN ภาคเหนือ	ใช้สถานที่/ศึกษาดูงาน พื้นที่สตูล
13.	25 กรกฎาคม 2549	คณะนักสืบชายหาด มูลนิธิโลกสีเขียว	มาเยี่ยมกลุ่ม
14.	25 กรกฎาคม 2549	เจ้าหน้าที่มูลนิธิศุภนิมิต	มาเยี่ยม /ประเมินพื้นที่
15.	26 กรกฎาคม 2549	คณะ อบต.ปากน้ำ	ใช้สถานที่ประชุม
16.	5-6 สิงหาคม 2549	โครงการวิจัย กสน.ปัตตานี	ศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยน

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	บุคคล/หน่วยงาน	วัตถุประสงค์
17.	16-17 กันยายน 2549	ชุมชนบ้านหัวทาง จัดโดยวิทยาลัยชุมชนสตูล	ศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยน
18.	18 กันยายน 2549	ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ จ.สตูล	จัดอบรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้กับกลุ่มและชุมชนใกล้เคียง
19.	25 กันยายน 2549	โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนผู้เป็นจุดถนัด เพื่อฟื้นฟูพลังชุมชนและระบบนิเวศท้องถิ่น คณะชมรมบัณฑิตอาสาสมัครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ใช้สถานที่ประชุม/แลกเปลี่ยนกับกลุ่ม
20.	18 ตุลาคม 2549	คณะผู้ศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดสตูล ปัตตานี สงขลา ของมอ.หาดใหญ่	แลกเปลี่ยนกับกลุ่ม
21.	9 พฤศจิกายน 2549	ครูและเด็กชั้น ป.5 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	ให้ทางกลุ่มเป็นวิทยากร
22.	10 พฤศจิกายน 2549	คณะ ผกก.สภอ.ละงู	มาเยี่ยมกลุ่ม
23.	20 พฤศจิกายน 2549	มูลนิธิพัฒนารักษ์ภาคใต้	มาเยี่ยมกลุ่ม
24.	29-30 พฤศจิกายน 2549	คณะ กศน.ละงูและกศน.มะนัง	ใช้สถานที่ประชุม
25.	14 ธันวาคม 2549	คณะครูและ นักเรียน ร.ร.ท่าแพผดุงวิทย์	มาพัฒนาชายหาดกะสัง
26.	15 ธันวาคม 2549	คุณกุลธิดา สามะพุทธิ นสพ.บางกอกโพสต์	ใช้สถานที่/มาทำรายงาน
27.	16-17 ธันวาคม 2549	โครงการสังเคราะห์งานวิจัยชุมชนชายฝั่งภาคใต้	ใช้สถานที่เพื่อประชุม
28.	18 ธันวาคม 2549	คุณสุรัชย์ จันทร์สถานะ ผอ.กศน.สตูล	มาเยี่ยมกลุ่ม
29.	31 ธันวาคม 2549 - 2 มกราคม 2550	แขกสำคัญจร	เที่ยวพักผ่อน
30.	10 มกราคม 2549	คณะกรรมการโลก ผู้สนับสนุน โครงการจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก โดยมูลนิธิสุกนิมิตรแห่งประเทศไทย	มาเยี่ยมชมความคืบหน้าของกลุ่ม
31.	11 มกราคม 2550	คณะนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ สาขา นโยบายและการวางแผนสังคม	ศึกษาวิถีชีวิตและการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน
32.	13 มกราคม 2550	คณะนักศึกษาจาก จ.ยะลา	ใช้สถานที่

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	บุคคล/หน่วยงาน	วัตถุประสงค์
33.	14-18 มกราคม 2550	มชกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
34.	25 มกราคม 2550	ครูและเด็กนักเรียน โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	มาเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านและการท่องเที่ยว
35.	28 มกราคม 2550	ศูนย์ช่วยเหลือสิทธิและกฎหมายแก่ผู้ประสบภัยสึนามิ (มูลนิธิเอเซีย T-LAC)	ใช้สถานที่ประชุม
36.	1-2 กุมภาพันธ์ 2550	คณะจาก จ.ชุมพร	ใช้สถานที่ประชุม
37.	2 กุมภาพันธ์ 2550	คณะนักศึกษาปริญญาโทและ อาจารย์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ สาขาพัฒนาการเกษตร มอ.หาดใหญ่	ศึกษาดูงาน/ แลกเปลี่ยน
38.	7-9 กุมภาพันธ์ 2550	โครงการวิจัยท่องเที่ยว จากวันพะเยา	ศึกษาดูงาน/ แลกเปลี่ยน
39.	9-11 กุมภาพันธ์ 2550	เครือข่ายเด็กรักษ์ป่าภูโค กสน.สุโขทัย	ใช้สถานที่จัดค่ายเด็ก
40.	16 กุมภาพันธ์ 2550	ทีมงานประกันชีวิตตะกั่วพลู วางแผนการออมเพื่อเป็นทุนประกอบพิธีฮัจญ์	มานะนำการทำประกันชีวิต/ใช้สถานที่ประชุม
41.	17 กุมภาพันธ์ 2550	คณะกรรมการอิสลาม จ.สตูล	ใช้สถานที่ประชุม
42.	23-24 กุมภาพันธ์ 2550	คณะแขกสัญจร	พักผ่อน
43.	23-26 กุมภาพันธ์ 2550	คณะวิศวกรทางหลวงชนบท	ใช้สถานที่กิน-นอน
44.	3-4 มีนาคม 2550	คณะครู โรงเรียนพัฒนาการศึกษา จ.สงขลา	เที่ยว พักผ่อน
45.	5 มีนาคม 2550	คณะคุณกอยะ	เที่ยว พักผ่อน
46.	7 มีนาคม 2550	ครูและเด็กนักเรียน โรงเรียนบ้านในเมือง	ใช้สถานที่ประชุม
47.	10-11 มีนาคม 2550	คณะเด็กเข้าค่าย อ.ยะหา จ.ยะลา	ใช้สถานที่เข้าค่าย
48.	12 มีนาคม 2550	คณะแขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
49.	17-18 มีนาคม 2550	คณะคุณเชิดศักดิ์ หาดใหญ่ (แขกสัญจร)	เที่ยว พักผ่อน
50.	19 มีนาคม 2550	คณะครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา อ.ควนโดน จ.สตูล	เที่ยว พักผ่อน
51.	22-25 มีนาคม 2550	คณะถ่ายทำสารคดี บริษัทบีอินสไปร์ด์ จำกัด VCD ประเด็นท่องเที่ยว	ถ่ายทำ VCD
52.	24 มีนาคม 2550	กลุ่มขนมพื้นบ้านท่ามาลัย	ใช้สถานที่ประชุม
53.	4 เมษายน 2550	คุณอับดุลเลาะ ปิงเลมาปูเลา ครูใหญ่ โรงเรียนคารุลูรัม	เที่ยว พักผ่อน

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	บุคคล/หน่วยงาน	วัตถุประสงค์
54.	4-5 เมษายน 2550	คณะวิทยากรสถานพัฒนาป้าชายเลนที่ 37 มาจัดอบรม ทสปช.ให้กับบ้านบ่อเจ็ดลูก	ใช้บริการอาหารและที่พัก
55.	5-7 เมษายน 2550	คณะ กศน.ปัตตานี	ศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยน
56.	7-8 เมษายน 2550	คณะบังละปะปัตตานี	เที่ยว พักผ่อน
57.	10-11 เมษายน 2550	คณะสงขลา (แขกสัญจร)	เที่ยว พักผ่อน
58.	11-14 เมษายน 2550	คณะแขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
59.	13-15 เมษายน 2550	คณะอาจารย์ฉลวยวรรณ ปัญญา หอมมีและ ครอบครัว	เที่ยว พักผ่อน
60.	15-16 เมษายน 2550	คณะแขกสัญจร ส.โดยสัมพันธ์	ใช้สถานที่ประชุม
61.	17-21 เมษายน 2550	คณะค่ายเยาวชนต่อต้านยาเสพติด จ.ยะลา	ใช้สถานที่ประชุม
62.	21-23 เมษายน 2550	คณะค่ายเยาวชนต่อต้านยาเสพติด จ.ยะลา	ใช้สถานที่ประชุม
63.	24-25 เมษายน 2550	แขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
64.	25-26 เมษายน 2550	แขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
65.	26 เมษายน 2550	คุณแสนอ จันทรา ผู้ตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย นายอำเภอละงูและ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย จ.สตูล	มาเยี่ยมกลุ่ม
66.	28 เมษายน 2550	แขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
67.	29 เมษายน 2550	แขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
68.	3 พฤษภาคม 2550	“การฝึกอบรมโครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน” จัดโดย อบต. ปากน้ำ	จัดอบรมให้กลุ่ม
69.	4-6 พฤษภาคม 2550	คณะสมาคมครูอิสลามศึกษา จ.สตูล	ใช้สถานที่ประชุม
70.	8-9 พฤษภาคม 2550	คณะอบต.เขาขาว	ใช้สถานที่ประชุม
71.	9 พฤษภาคม 2550	คุณสายสุดา สุขแสง จนท.มูลนิธิพลังชุมชน ไทย ใต้ตอนล่าง	มาเยี่ยมกลุ่ม
72.	13 พฤษภาคม 2550	สมาคมขุมมุสลิมแห่งประเทศไทย สาขาสตูล	ใช้สถานที่ประชุม
73.	14 พฤษภาคม 2550	แขกสัญจร	เที่ยว พักผ่อน
74.	19-20 พฤษภาคม 2550	คณะครูครูสัมพันธ์ จ.สตูล	ใช้สถานที่ประชุม

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	บุคคล/หน่วยงาน	วัตถุประสงค์
75.	28 พฤษภาคม 2550	เจ้าหน้าที่ศูนย์นิมิตแห่งประเทศไทย	ลงเยี่ยมเพื่อปิดโครงการ
76.	2-3 มิถุนายน 2550	นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรี ธรรมาสโกราช ศูนย์สงขลา	ให้บริการที่พัก
77.	14 มิถุนายน 2550	ทีมสำนักงาน กพร./ทีมบริษัท TRIS /ทีม สำนักนายกฯ	มาเยี่ยมกลุ่ม

แผนกิจกรรมที่ต้องดำเนินการต่อไป

ด้านการศึกษาอบรม(พัฒนาคน)

1. มีการอบรมภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากผู้รู้
2. อบรมการต้อนรับ การจัดที่พัก การรับรอง และเรื่องอาหาร สำหรับนักท่องเที่ยว
3. อบรมการให้ข้อมูล การช่วยเหลือ มารยาท ที่ต้องปฏิบัติกับนักท่องเที่ยว
4. อบรม และส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน ตามความสนใจ (ต้องลงรายละเอียดเพิ่มเติม)

พัฒนาสถานที่

1. ทำป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยว
2. พัฒนาทำความสะอาด ตกแต่ง โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก
3. พัฒนาคกแต่ง ทางเข้า ปากถ้ำเขาช้าง (ช้างสามเศียร)
4. พัฒนาคกแต่ง ทางเข้า และภายในถ้ำเขาบ้านอี
5. จุดชมวิวยุทธศาสตร์
 - ปรับปรุงทางขึ้นให้สะดวก
 - กำหนดจุดสำหรับถ่ายภาพ พร้อมกับมีรั้วกัน
6. อ่าวมะขาม 1
 - ปรับสภาพต้นไม้ในบริเวณชายหาด เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน หรือกางเต็นท์
 - ทำเส้นทางเดินขึ้นจุดชมวิว
 - จัดทำป้ายบอกสถานที่บริเวณอ่าว หรือจุดอื่นๆที่สามารถเดินได้ด้วยความปลอดภัย
 - จัดทำหุ้นเพื่อผูกเรือในอ่าว
7. ชายหาดกาสิง

- กำหนดเขต และดูแลที่สาธารณะ
- เก็บ ทำความสะอาด ขยะ เศษไม้
- ส่งเสริมนักท่องเที่ยวปลูกต้นไม้บริเวณชายหาด

8. ถนนในหมู่บ้าน

- ปลูกต้นไม้สองข้างทาง
- ตัดถนนไปสู่แหล่งท่องเที่ยวใหม่

9. ความสะอาดของชุมชน

- สร้างเตาเผาขยะในหมู่บ้าน
- จัดหาที่รองรับขยะสำหรับครัวเรือน
- พัฒนาหมู่บ้านเดือนละครั้ง

ส่วนที่ 5

สรุปผลโครงการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกนี้มี
วัตถุประสงค์โครงการ 3 ข้อด้วยกัน คือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน/ ทนุชุมชน /ทรัพยากร เพื่อไป
ใช้ในการท่องเที่ยวและจัดการท่องเที่ยว
2. พัฒนารูปแบบ และวิธีการการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม
ชุมชนแบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อให้คนในชุมชนได้รู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และร่วมกันจัดการดูแล
แหล่งท่องเที่ยว

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน,ทนุ
ชุมชน,ทรัพยากร เพื่อไปใช้ในการท่องเที่ยวและจัดการท่องเที่ยว

พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์ชุมชนที่เป็นตำนานตั้งแต่รุ่นปู่ย่าซึ่งเกี่ยวเนื่อง
กับโบราณสถานบ่อเจ็ดลูกนั้นมีด้วยกัน 3 กระแส แต่ละกระแสก็จะมีชาวเลเป็นตัวแทนทั้งหมด
เพียงแต่ต่างกันในส่วนเนื้อหาเท่านั้นเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ไม่อาจหาข้อสรุปได้ว่ากระแสไหนที่ถูกต้อง
มากที่สุดเพราะผู้ที่ให้ข้อมูลมีอายุไล่เลี่ยกันและผลจากการสรุปวิเคราะห์ในเวทีก็ให้เป็นมติของเวที
ว่าต้องนำมากล่าวทั้ง 3 กระแส

ยังค้นพบว่าทุนของชุมชนทั้งด้านภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านแหล่งท่องเที่ยว มีเยอะมากมายนัก ซึ่งเป็นศักยภาพของชุมชนในการ
จัดการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

• ด้านภูมิปัญญาและวิถีชีวิต

การจับปลา เพราะชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกส่วนใหญ่มีอาชีพประมง เมื่อออกทะเลจับ
ปลา ชาวประมงมักดูทิศทางลม ระดับน้ำในท้องทะเล ซึ่งในแต่ละวันไม่เหมือนกัน น้ำจะเดิน
เปลี่ยนทิศทางไปทุกๆ 10 นาที ในการวางอวนแต่ละครั้งชาวประมงจะต้องรู้ลักษณะการเดินของ
น้ำ และต้องรู้แหล่งอาศัยของสัตว์น้ำแต่ละชนิดด้วย

การมาดอวน หรือเข้าตาอวน ในการผูกอวน การวางตาอวนต้องดูระยะห่าง ช่วง
ของการจับอวน (เม็ดแดง) การผูกอวนถ้าห่างเกินไปปลาจะไม่ติดอวน ถ้าผูกชิดกันเกินไป (เซาหรือ

หย่อน) ปลาจะติดดีปลดง่าย เพราะฉะนั้นต้องผูกให้พอดี จะได้สัตว์น้ำมาเยอะและปลดง่าย อวนก็ไม่พันกัน และการผูกอวนเพื่อวางสัตว์น้ำแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน

ปลุกแดงโม วางเว้นจากการทำประมงในช่วงเดือน พฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ของทุกปี เป็นรายได้เสริมของชาวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สืบต่อมาจากบรรพบุรุษ และปลุกผักไปพร้อมกับการปลุกแดงโม เช่นแดงกวา บวบ ฟักเขียว

เก็บหอยตะเภา หอยชนิดนี้อาศัยอยู่บริเวณหาดกะสังตามดินทรายละเอียด ห่างจากชายหาดประมาณ 150 – 200 เมตร สามารถหาได้ 2 วิธี คือดำน้ำโดยใช้หน้ากาก หรือเดินเก็บในช่วงน้ำลด สังเกตได้จากหน้าดินจะมี 2 รู ติดกันคล้ายรูจิ้งจอก ขนาดเท่ากำปั้นไม้ขีด ในปีหนึ่งจะหาได้ช่วงมรสุมตะวันออก (ธค.-กพ.)เท่านั้น

ลากอวนปลากระบอก จะใช้เวลาในช่วงน้ำขึ้น นำอวนลงไปปักปลาบริเวณชายหาด สามารถหาได้ทุกฤดูกาล

นวดแผนโบราณ ผู้มีความรู้ในด้านนี้มีอยู่ 2 คน คือ นายถวิล หมั่นดี และนายรอเจด ขุนพล ทั้งสองเป็นคนพิการทางสายตา ได้ผ่านการอบรมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสตูล เป็นหลักสูตรจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จุดประสงค์ในการนวด คือ เพื่อคลายเครียด คลายเส้น รักษาอัมพฤกษ์ รักษาโรคเมื่อย การนวดฝ่าเท้า นวดขา และนวดทั้งร่างกาย เพื่อให้เส้นคืนตัว

หัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น เย็บจาก ทำตุ๊กต หรือออบ เสวียนหม้อ กำแปดหรือที่สำหรับใส่ยาเส้น เสื่อ กระจงใส่ของ ดอกไม้ แจกัน เรือหัวโทง

ทำกะปิ ยังมีชาวบ้านในชุมชนที่รณรงค์มาทำกะปิอยู่ หากแต่ว่ากะปิที่ทำไม่มีส่วนผสมอื่นใดนอกจากกุ้งอย่างเดียว ซึ่งหาซื้อกินได้ยาก เพราะตามท้องตลาดจะมีส่วนผสม เช่น เฝือก มัน กุ้งยว อยู่ด้วย

• ขนบธรรมเนียมประเพณี

วันฮารีรายา ในปีหนึ่งมี 2 ครั้ง คืออีดิลฟิตรี และอีดิลอัฎฮา

1. **วันอีดิลฟิตรี** เป็นวันรื่นเริงของชาวมุสลิมที่หลังจากที่ถือศีลอดมาตลอดเดือนรอมฎอนครบ 1 เดือนแล้ว

2. **วันอีดิลอัฎฮา** เป็นวันรื่นเริงอีกวันหนึ่งคล้ายกับวันอีดิลฟิตรี แต่เพิ่มการ " เชือดกุรบาน " คือการเชือดสัตว์เพื่อพลีทานแจกจ่าย เป็นทาน (ชอคาเกาะห์) แก่มุสลิมที่มีฐานะยากจน ญาติ เพื่อนบ้าน ประสงค์ที่จะขัดเกลา จิตใจมนุษย์ให้เป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

วันมาลิด เป็นวันคล้ายวันประสูติของนบีมุฮัมมัด (ศ็อลลา) ซึ่งตรงกับวันที่ 12 เดือนรอบีลอุลเฏาะวัน (เดือนที่3 ตามปฏิทินอิสลาม) ทุกปีเมื่อถึงโอกาสนี้ ชาวมุสลิมจะประกอบพิธีเนื่องในวันมาลิดขึ้น

การเข้าสู่นิต หรือคิदान คือการขับหนัองวัยวะสีบพันธ์ของเพศชายที่มีอายุระหว่าง 5 - 15 ปี บางแห่งเรียกว่าเข้าแซก การเข้าสู่นิต เป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนมุสลิม ถือกันว่าคนมุสลิมที่แท้จริงต้องเข้าสู่นิต ถ้าไม่เข้าถือว่าไม่เป็นมุสลิมที่ไม่สมบูรณ์

กิจกรรมชักลากเรือ เป็นการชักลากเรือจากในทะเลขึ้นมาซ่อมที่อู่ โดยมีชาวบ้านครั้งละประมาณ 10-20 คนช่วยกัน เป็นกิจกรรมที่ทำกันมานาน ถ้าชาวบ้านคนใดชักเรือขึ้นมาซ่อมแซม เจ้าของเรือจะต้องบริจาคเงินให้กับมัสยิดอย่างน้อยคนละ ๒๐๐ บาทเพื่อการกุศล นิยมทำกันในวันศุกร์ เพราะทุกคนหยุดงานเป็นวันที่ผู้ชายในชุมชนต้องปฏิบัติศาสนกิจร่วมกัน(ละหมาดวันศุกร์) และเจ้าของเรือจะต้องบริจาคเงินให้กับมัสยิด อีก 200 บาท รวมเป็น 400 บาท เป็นอันว่าเสร็จกิจกรรม

• ด้านแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนก็มีเยอะมาก เป็นจุดขายที่น่าสนใจ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นสองแหล่ง คือบนบก และในทะเล

บนบกก็จะมี อาทิโบราณสถานบ่อเจ็ดลูก เขาช้าง หรือเขาจัมมึน (จัมมึน) ถ้ำลอดเสือสันลาบ ถ้ำฤาษี ถ้ำทอง หาดกะสัง หาดนุ้ย เขาหาดนุ้ย

ในทะเล เช่น ฝ่าใ้หนี่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสตูล ปราสาทหินพันยอด เกาะเขาใหญ่ซึ่งจะมีทั้งจุดชมวิว น้ำทะเลใส สามารถเห็นปะการัง 7 สีได้ด้วยตาเปล่า บ่อน้ำช่องขลาด คือบ่อน้ำที่อยู่ในทะเลเมื่อน้ำทะเลขึ้นก็จะจมแต่เมื่อใดที่น้ำทะเลลดก็จะเห็นน้ำทะเลก็ออกมาจากซอกหิน ชาวประมงใช้เป็นอุปโภคบริโภคเวลาค้างคืนในทะเล และจะมีอ่าวต่างๆที่สามารถตั้งแค้มป์พักแรมได้ เช่น อ่าวโละกระระ อ่าวหินงาม อ่าวก้ามปู (อ่าวเตลสา)

ยังมีแหล่งท่องเที่ยวบางส่วนมีตำนานมาจากเรื่องของเรือเกตราที่ล่ม ที่เกิดจากคำสาปแช่งของผู้เป็นแม่ ที่โกรธลูกรัก ที่ไม่ยอมรับบุพการีผู้ให้กำเนิด มี หินดาหินยาย (โต๊ะหี โต๊ะคอ) หินยายที่มีลักษณะคล้ายกับอวัยวะเพศหญิง และหินดาก็มีลักษณะคล้ายอวัยวะเพศชาย ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามกันคนละฝั่งคลอง หินเหล่านี้ อยู่บริเวณหน้าฝ่าใ้หนี่ และหินต่างๆ เช่น หินพับผ้า หินเขียน หินเกา หินไก่อ หินลูกช้าง

นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกับชุมชนในเขตทะเล จ.สตูล ที่ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยว และเป็นที่ยื่นชื่อ คือ

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา มี เกาะบูโหล่น เกาะลิคี่ อยู่ห่างจากบ้านบ่อเจ็ดลูก

8 กิโลเมตร มีหน้าผา ถ้ำ เป็นที่อยู่ของนกนางแอ่น เกาะลิดมีเนื้อที่ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร มีชายหาดทรายขาว หาดยาว เว้าเข้าไป เหมาะกับการเล่นน้ำ เป็นมุมสงบที่น่าพักผ่อน

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา รวมเนื้อที่ประมาณ 1,490 ตารางกิโลเมตร เป็นอุทยานลำดับที่ 8 ของประเทศไทย เป็นเกาะขนาดใหญ่ มีภูเขาสูง เป็นป่าดงดิบ ที่มีพันธุ์พืชหลากหลาย ป่าชายหาด และป่าชายเลน มีสัตว์ เช่น กระเจง หมูป่า ค่างแว่น นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ปลาโลมา ปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลาทุ ปลานินทรี ฯลฯ อีกทั้งเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ สถานที่ฝึกอาชีพ และกักกันนักโทษทั่วไป นักโทษการเมือง มีจุดน่าสนใจ อ่าวพันเตมะละกา คลองพันเตมะละกา ถ้าจะเข้ ฝาโต๊ะบู อ่าวตะโลละวาว อ่าวตะโลละอูด้ง เกาะอาดัง เกาะกลาง เกาะไข่ เกาะหินงาม เกาะยาง เกาะจาบัง เกาะลิเป๊ะ

• ด้านข้อมูลทรัพยากร

แหล่งหอย ตั้งอยู่ระหว่าง หมู่ที่ 1 ตำบล ปากน้ำ อำเภอละงู และหมู่ที่ 5 ตำบล กำแพง ซึ่งชาวบ้านในชุมชนเรียกว่า หอยปะ มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ พื้นที่เป็นดินทรายสลับโคลน เวลาน้ำแห้งเต็มที่จะเป็นแหล่งหากินของชาวบ้านในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง สำหรับการเดินทางจากท่าเรือบ่อเจ็ดลูกมาประมาณ 25 นาที ซึ่งจะมีจำนวนหอยมากมายหลายอย่าง เช่น หอยท้ายเกาะ (หอยตะเภา) หอยปะ หอยเสียบ หอยราก หอยแครง หอยก้าม

แหล่งตกปลา การตกปลาเป็นที่นิยมของชาวบ้านในชุมชนมากพอสมควร และเมื่อนักท่องเที่ยวมาก็เป็นคำขวัญที่ได้เยี่ยมชมกัน ชาวบ้านมีคอกหมันหมายถึงพื้นที่ที่ชาวบ้านไปและรู้ว่า ณ ที่ตรงนั้นมีปลาอะไรชุกชุม ซึ่งมีที่ดังนี้ อ่าวเมตตา ตูแลตัง หินพัง ตูกนมาหนี หินเขียนแหลมชี ช่องเขาใหญ่ ลีหนัน เกาะบูโหล่น

ป่าชายเลนชุมชน เป็นพื้นที่ป่าชุมชน 400 ไร่ มีความหลากหลายของพันธุ์ไม้ มีพันธุ์ไม้แสม ไม้โกงกางใบใหญ่ ไม้โกงกางใบเล็ก ไม้ตะบูน ไม้ถั่ว (ไม้ลังกาไค) ไม้มูตา (ไม้คุ่ม) ฯลฯ มีทั้งสัตว์น้ำ และสัตว์บก ประกอบไปด้วย ปูเปี้ยว ปูดำ ลิง ค่าง นกพังก่า สัตว์ที่นำมาเป็นอาหารของชาวบ้าน เช่น หอยดาแดง (จ๊ับเจง) หอยเข้ หอยแครงมัน หอยลอกัน หอยลิโกง (ลันชวาน)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนารูปแบบ และวิธีการการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนแบบมีส่วนร่วม

จากเดิมที่ชาวบ้านในชุมชนได้แต่นั่งมองนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวแล้วกลับออกไป โดยที่บางครั้งยังได้นำทรัพยากรในชุมชนไปด้วย เช่น พรรณไม้ ปะการัง หรือแม้กระทั่งได้ทิ้งเศษขยะไว้

ให้กับชุมชน แต่เมื่อชุมชนได้ลุกขึ้นมาทำวิจัยแล้ว มีข้อมูล มีองค์ความรู้ ทำให้เกิดกลุ่มที่มาจัดการ
ท่องเที่ยวของชุมชนในรูปแบบใหม่ ที่เป็นเจ้าภาพเอง คิดเอง ทำเอง ร่วมรับผลประโยชน์เองและที่
สำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีมุสลิม

เดิมทีทีมได้คิดในรูปแบบของการทำโฮมสเตย์ แต่เมื่อวิเคราะห์ดูแล้วไม่เหมาะสมหลาย
ประการด้วยกัน เช่นว่า ชาวบ้านนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนมากคงไม่เหมาะกับการที่ให้แขกมา
พักด้วย เพราะจะต้องมีแขกที่มาทั้งไทยพุทธ ชาวต่างชาติ อีกอย่างมุสลิมจะมีลูกเขอะเดิมบ้านไป
หมดคงวุ่นวาย และที่สำคัญอีกอย่างบ้านที่มีความพร้อมหาได้น้อยมาก จึงสรุปกันว่าไม่สามารถทำ
ได้

เมื่อได้ไปศึกษาดูงานเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน ณ แม่กำปอง แม่กลาง
หลวง ทำให้ให้ทีมที่ไปเห็นว่าบ้านเราก็น่าจะทำได้ เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวตั้งเขอะ สวยด้วย มีคน
รู้จักก็เขอะแล้ว จึงมีการหาพรรค หาพวก โดยการจัดเวที ทำใบปลิวเพื่อรับสมัครสมาชิกที่จะ
มาร่วมลงหุ้นด้วย จนเกิดเป็นริสอร์ทชุมชนขึ้นมา

ทั้งนี้ได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยว โดยเน้นการ
ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชนที่เป็นชาวประมงและนับถือศาสนาอิสลาม และอนุรักษ์
ทรัพยากรที่มีอยู่ด้วย มีรายละเอียดดังนี้

1. การให้บริการ

ด้านนำเที่ยว

บนบก จะให้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านการเกษตร เช่น การปลูก
แตงโม ปลูกผักสวนครัว ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน การเย็บจาก การทำตุ๊กต การทำกะปิ พาชมแหล่ง
ท่องเที่ยว เช่น โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก ถ้ำถาญี ถ้ำเสือสันทราย จุดชมวิว ฯลฯ

ทางเรือ ก็จะมีหลายโปรแกรมด้วยกัน เช่น เรียนรู้วิถีชาวประมงด้วยการออก
ทะเลจับสัตว์ เช่น การออกอวนปลาทราย อวนกุ้ง พาชมแหล่งท่องเที่ยว หินดาหินยาย ปราสาทหิน
พันยอด ศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ฯลฯ หรือว่าจะนอนค้างตามเกาะแก่ง อาทิ เกาะตะรุเตา อาดัง ราวี
 ฯลฯ และสุดท้ายคือการลากอวนปลากระบอกหน้าชายหาด โตะแมงดา

ด้านที่พัก

สำหรับที่พักมีบ้านพักแบบห้องรวมสามารถพักได้ห้องละ 10 คน จำนวน 2 ห้อง
และบ้านพักห้องเดี่ยวสามารถพักได้ 2-3 คน จำนวน 5 หลัง สำหรับคนที่ต้องการความเรียบร้อย
สบายๆ ก็จะมีเตียงให้กางด้วย

ด้านอาหาร

วัตถุดิบก็จะหาในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา หรือแม้แต่ผัก ซึ่งจะหาวันต่อวันเพื่อความสดของอาหาร และความมั่นใจของผู้บริโภค

2. การบริหารจัดการ

ด้านกฎระเบียบ

เนื่องจากเป็นชุมชนมุสลิมดังนั้นกฎข้อที่หนึ่งจึงห้ามการนำเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เข้ายังสถานที่แห่งนี้ บุคคลที่มาใช้บริการที่นี้ต้องอยู่ในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และทุกครั้งที่มีการติดต่อมาใช้บริการทางกลุ่มจะอธิบายให้ฟังก่อนเสมอหากรับได้ก็เข้ามาได้ หากรับไม่ได้ทางกลุ่มก็ไม่รับ

ด้านความปลอดภัย

สมาชิกจะผลัดกันมาเฝ้าเวรยามทุกคืนคืนละ 2 คน เป็นอย่างน้อย เพื่อสอดส่องดูแลทรัพย์สินของกลุ่มและนักท่องเที่ยว

ด้านการจัดสรรผลประโยชน์

สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้น ลงแรง ในการร่วมทำ ร่วมสร้าง รีสอร์ทชุมชน มาตั้งแต่ต้น ในการรับนักท่องเที่ยวแต่ละครั้งก็จะมีการแบ่งภาระกันมี (1)ผู้ที่ให้ข้อมูล (2)แม่ครัว (3)จัดการบ้านพัก (4)กลุ่มเรือนำเที่ยว ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละคนจะว่ามาพักผ่อน หรือว่าต้องการข้อมูล

ในการจัดสรรผลประโยชน์มีว่ารายได้จากค่าที่พักและค่าอาหารหักค่าใช้จ่ายเป็นเงินกำไรสุทธิหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์แบ่งค่าตอบแทนให้แม่ครัวและผู้จัดการที่พักอัตราส่วนเท่าๆกันที่เหลือเข้ากลุ่ม ถ้าหากมีการให้ข้อมูลก็แบ่งตามสมควร หรือหากมีการใช้เรือเพื่อนำเที่ยวกลุ่มเรือก็จะได้ 10 % ของรายได้ทั้งหมดที่ตกลงกัน

นอกจากสมาชิกในกลุ่มที่มีรายได้แล้วคนในชุมชนเองก็ได้รับผลประโยชน์เช่นกัน ในทางตรงได้ขายวัตถุดิบสดๆจากทะเล พืชผักสวนครัวให้กับกลุ่ม ในทางอ้อมทางกลุ่มจัดให้มีสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสตามหลักศาสนา 8 ประเภท

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อให้คนในชุมชนได้รู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และร่วมกันจัดการดูแลแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าสิ่งที่ทำให้คนในชุมชนรู้คุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนและหันมาร่วมจัดการอย่างเป็นระบบนั้นต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจในสิ่งที่คิดจะทำและชักชวนมาร่วมกิจกรรมเป็นระยะ ซึ่งมีทั้งหมดหลายเวทีด้วยกัน ดังนี้

1. ตั้งแต่เวทีบอกเล่างานวิจัยที่กำลังจะทำ ทำอย่างไร ทำกับใครบ้าง ได้งบประมาณมาเท่าไร จากไหน และชุมชนมีความคิดเห็นเป็นอย่างไร
2. รวบรวมนำเสนอเรื่องราวที่ได้ศึกษามาทั้งหมดให้ชุมชนได้รับรู้ ซึ่งจัดหลายครั้งด้วยกัน เวทีวิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว หลังจากทีมวิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้อธิบายให้กับพี่น้องชาวบ้านได้รับรู้ ทุกคนที่ได้เห็นตกใจว่าบ้านบ่อเจ็ดลูกมีของดีมากมายขนาดนี้เลยหรือ จากการสังเกตดูเห็นทุกคนมีความสุขที่ได้เห็นภาพต่าง ๆ ที่เอมานำเสนอ ชาวบ้านทุกคนล้วนเป็นเจ้าของทรัพยากรที่มีในชุมชนด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน เกิดการเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นความรู้สึกรักที่ดื่มด่ำกับธรรมชาติ เกิดความรู้สึกหวงแหน อยากอนุรักษ์ทรัพยากร และการพึ่งพาทรัพยากรอย่างยั่งยืนของคนในชุมชน ไม่ใช่มองเห็นแค่เพียงสิ่งที่อยู่รอบๆตัวไม่มีประโยชน์อันใด
3. การชักชวนแกนนำในชุมชนศึกษาดูงานเรื่องจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เวทีระดมสมองเพื่อร่างการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งในแต่ละเวที สามารถสร้างความเข้าใจให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว เกิดการกระตุ้นคิด ว่าถ้าหากเราไม่ร่วมกันดูแล จัดการ อนาคตข้างหน้าทรัพยากร วิถีชีวิต วัฒนธรรม ในชุมชนคงถูกกระแสนการท่องเที่ยวทำให้เสื่อมโทรมแน่นอน เพราะไม่มีกฎ กติกาคอยควบคุม
4. จนกระทั่งมีแกนนำส่วนหนึ่งร่วมกับทีมวิจัยระดมทุนเพื่อสร้างศูนย์ข้อมูล ที่พักตลอดจนวางแผนการบริหารจัดการ

การสร้างตงนี้ขึ้นมาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชนได้บ้าง อย่างเช่นว่า

1. คนที่ไม่เคยสนใจสังกมรอบด้านก็หันหน้ามารู้ว่าเขาทำอะไรกัน ให้ความสนใจคนที่ทำอยู่แล้วก็มีกำลังใจทำต่อเพราะมีการเพิ่มจำนวนสมาชิกที่เห็นด้วยมากขึ้น
2. หลายคนคอยเป็นหูเป็นตาช่วยสอดส่อง ดูแล บอกกล่าวเวลาที่มีการลักลอบนำพรณไม่ออกจากชุมชน ซึ่งรับรู้ได้ถึงารเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

3. เกิดแรงจูงใจในการร่วมกันจัดการท่องเที่ยวของชุมชน อย่างเช่นว่ามีชาวบ้านได้สร้างห้องน้ำ บ้านพักในพื้นที่ของตัวเองเพื่อคอยบริการนักท่องเที่ยว หลังจากที่เกิดกลุ่มขึ้นมา โดยที่เข้ามาปรึกษากับกลุ่มถึงการจัดการร่วมกันอย่างเป็นระบบ

การประสานงานทั้งในชุมชนและนอกชุมชน

1. ประสานงานผู้นำทางศาสนา ผู้นำท้องถิ่น เข้ามาร่วมกระบวนการสร้างกฎระเบียบชุมชนทำให้มีแรงขับเคลื่อนอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง
2. ประสานงานกับผู้ประกอบการรีสอร์ทเอกชนที่มีอยู่แล้ว เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างสันติสุข โดยการนำกฎระเบียบของชุมชนในเรื่องการนำเครื่องคัมผสมแอลกอฮอล์เข้ามาในชุมชน ซึ่งครั้งนี้ทางผู้ประกอบการจะเข้มงวดด้วยการ ไม่ขายให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แต่จะบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่ซื้อแล้วกินในขอบเขตของรีสอร์ท เพื่อกันความวุ่นวายที่จะเกิดขึ้น
3. ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สกอ.ละงู เพื่อช่วยเหลือด้านความปลอดภัยในช่วงฤดูการท่องเที่ยวหรือเทศกาลต่างๆ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากงานวิจัยและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ต่อตัวเอง

- ได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย จากที่ไม่เคยรู้ว่าจะต้องทำอะไร เคยนึกว่าคนที่จบการศึกษา ระดับปริญญาเท่านั้นถึงจะทำได้
- ได้รับประสบการณ์ในความผิดพลาดนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ถูกต้องยิ่งขึ้น
- เกิดความมานะ อดทน (ชอบ) มากขึ้น
- ได้รู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น
- ได้องค์ความรู้ ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญา
- ได้รู้จักหน่วยงานและองค์กรต่างๆ มากขึ้น
- ตัวเองสามารถนำกระบวนการ ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่นเด็กในโรงเรียน นักศึกษา เช่น การตั้งโจทย์ การหาข้อมูล
- นำเสนอข้อมูลเก่งขึ้น เพราะมีข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์จากชุมชนแล้ว รู้สึกมั่นใจขึ้น
- ฟังคนอื่นมากขึ้น รู้จักการวิเคราะห์มากขึ้น เชื่อว่าคนอื่นก็ทำได้

- คิดละเอียดรอบคอบขึ้น เช่นว่าจะไปเก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ต้องหาก่อนว่ามีใครบ้างที่สามารถพาเราไปได้ ต้องพาอะไรไป ต้องทำอะไร
- รู้จักการคิดเป็นขั้น เป็นตอนแบบเนียน สะเอียด รู้จักการแก้ปัญหา
- ได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในชีวิตประจำวันภายในครอบครัว อย่างเช่น ต้องมีการปรึกษาหารือ เกิดประชาธิปไตย วางแผนก่อนทำ จากเมื่อก่อนทำแล้วค่อยมาคิด คิดคนเดียวไม่ได้ปรึกษาคคนในครอบครัว
- รักการอ่านมาก การเขียนมากขึ้น ที่ไม่ชอบอ่าน ไม่ชอบเขียน เมื่ออยากรู้เรื่องอะไรก็อยากที่จะค้นคว้าด้วยตนเอง
- สามารถเขียนรายงานของโครงการวิจัยได้แต่ไม่ทั้งหมด
- รับผิดชอบงานสังคมมากขึ้น ชอบที่จะเข้าไปดูว่าเขาทำอะไรกัน อยากมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มทุกกลุ่ม

ต่อกลุ่ม

- ในหมู่คณะมีการเข้าใจกันในการทำงาน
- เห็นเพื่อนในทีมงานมีความสามารถเพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อนที่ไม่เคยเห็น อย่างเช่น การจดบันทึก การนำเสนอมีเนื้อหาที่ชัดเจน
- ความตั้งใจของทีมงาน ในเรื่องการทำความเข้าใจกับชุมชน โดยเปรียบเทียบกับชุดแรกที่ตั้งใจจะทำงานวิจัยมาแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ แต่เมื่อมาชุดนี้เห็นว่าไปได้
- สามารถขยายผลไปหาคนอื่นที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม พัฒนาเป็นอาชีพที่จับต้อง เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน
- นำข้อมูลจากงานวิจัยไปประสานเพื่อพัฒนาชุมชนได้ เช่น มูลนิธิต่างๆ ศูนย์กีฬา การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดสตูล สอบค. ส่วนจังหวัด เพื่อดึงงบประมาณสนับสนุนกลุ่มได้
- รู้จักการวางแผน รู้ทันสถานการณ์การท่องเที่ยวมากขึ้น มีวิสัยทัศน์กว้างขึ้นในการพัฒนาชุมชน
- มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีระดับการพัฒนาที่ขึ้นกว่าเดิม
- งานวิจัยช่วยให้พบกันบ่อยขึ้น รู้จัก รู้ใจมากกว่าเดิม
- กลุ่มสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กในชุมชนได้
- สามารถวิเคราะห์ได้ว่าจะไปประสานงานกับหน่วยไหนในแต่ละเรื่องราว เรื่องไหนหาใคร ติดต่อกับใคร

ต่อชุมชน

- คนในชุมชนมีจิตสำนึกที่ดีในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น
- ทำให้คนอื่นๆที่ไม่เคยเข้ากลุ่มเลย หันมาดูแลสังคมชุมชน เป็นห่วงชุมชน (หมาบน)
- กับด้านศาสนาสามารถเดินด้วยกันได้ ต้องอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนตามหลักการของศาสนา ชักชวนคนมาทำความดี กระบวนการสร้างสังคมซึ่งเป็นแนวทางเดียวกัน
- งานวิจัยก่อให้เกิดกลุ่ม ที่พัก หัตถกรรม เรือนำเที่ยว สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน คนหาหอย คนขายผัก ชาวประมง
- สามารถสร้างเกณฑ์ในชุมชนได้ เช่น เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆได้ เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตุรา โรงเรียน กลุ่มหรือองค์กรต่างๆ
- เกิดระเบียบชุมชนที่คลี่คลายเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ เช่น การนำเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เข้ามาดื่มในชุมชนช่วงเทศกาลท่องเที่ยว เพราะมีการจัดการอย่างเป็นระบบและคนในชุมชนมีส่วนร่วม
- คนในชุมชนเกิดความหวงแหนทรัพยากรในชุมชนเนื่องจากการพูดกันตลอดระยะเวลาของงานวิจัย จากคนที่ไม่สนใจ กลับมาช่วยเป็นหูเป็นตา
- กลุ่มสามารถประชาสัมพันธ์ให้สังคมภายนอกเข้ามาเรียนรู้ แลกเปลี่ยน
- ชุมชนได้เตรียมรับการท่องเที่ยวที่จะเข้ามา เช่น กลุ่มหัตถกรรมได้พัฒนาฝีมือของกลุ่มที่จะผลิตผลิตภัณฑ์
- กลุ่มสามารถจุดประกายให้คนในชุมชนเกิดความคิดในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กล่าวคือ มีคนในชุมชนได้สร้างที่พักไว้เพื่อรับรองแขกอีกที่หนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ๆกันกับกลุ่มแต่เป็นของตัวเอง ซึ่งก็เป็นนิมิตอันดีที่ก่อให้เกิดพลังในการจัดการมากยิ่งขึ้น
- มีเวทีแลกเปลี่ยน พูดคุยกัน สร้างความสามัคคีขึ้นในชุมชน

มุมมองต่องานวิจัย

- งานวิจัยไม่ยากอย่างที่คิด เมื่อมาสัมผัสจริง เมื่อก่อนมองงานวิจัยเป็นเรื่องที่ยากเกินตัว
- ทีมงานมีความสามัคคี ทุกคนให้ความสำคัญกับการทำงาน เข้ากันได้ดี
- ได้พบปะผู้คนและได้พัฒนาในเรื่องการเรียบเรียง การเขียน การนำเสนอ มีความกล้าที่จะพูด นำเสนอ กล้าตัดสินใจ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง
- มีความสุขกับการทำงานและอยากให้คนอื่นรับรู้เหมือนที่ตนเองรู้ อยากเผยแพร่ให้สังคมได้รู้ด้วย ถึงความรู้สึกและความรู้ที่ได้มา
- มีประสบการณ์จากการดูงาน มีเพื่อนมากขึ้น

- พยายามให้ความอบอุ่นในการทำงาน ความรู้หลายอย่าง เช่น เรื่องการเขียน การพูด การนำเสนอ
- งานวิจัยเป็นขั้นตอน วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล หาข้อมูล มีการเรียบเรียงข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 เวทีนำเสนอโครงการ

- การนำเสนอบางครั้งไม่ปะติดปะต่อ ไม่ค่อยชัดเจน เพราะเป็นเวทีแรกทำให้ไม่มั่นใจในการพูด ขาดข้อมูลในการนำเสนอ กลัวว่าข้อมูลที่นำเสนอไม่ถูกต้อง
- การเรียบเรียง การบันทึกการประชุมทำได้ไม่ค่อยดี เขียนสับสนเพราะขาดประสบการณ์
- ชาวเลไม่เคยจับปากกา และไมล์โครโฟน ทีมวิจัยไม่มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าภาพที่ต้องเตรียมทุกอย่าง ที่ผ่านมาเป็นแต่ผู้ร่วมแต่ไม่เคยเป็นเจ้าภาพ ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นเวทีแรกของทีมวิจัย ทีมต้องเตรียมพร้อมทางด้านข้อมูลให้มากกว่านี้ในเรื่องการนำเสนอ และหมั่นฝึกพูดบ่อยๆ ให้มากกว่าที่ ทำอยู่ คือจะต้องทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะพูด รู้รากเหง้าของชุมชนก่อน ก่อนที่จะพูดในแต่ละเวที

กิจกรรมที่ 2 สอบถาม สัมภาษณ์ ประวัติชุมชน

- บางคนให้ข้อมูลไม่ชัด หลงๆ ลืมๆ ข้อมูลที่ได้ไม่เหมือนกัน ถ้าข้อมูลได้คนละแบบ อย่างเรื่องตำนานบ่อเจ็ดลูก

กิจกรรมที่ 3 ดำรวจแหล่งท่องเที่ยว

- การเตรียมตัวยังไม่พร้อม อย่างเช่นว่าจะเข้าถ้าต้องนำพาอะไรมาด้วย ไฟฉาย มีด เชือก หรืออื่นๆ ไฟฉายที่เตรียมไปนั้นแบตเตอรี่หมด ไม่สามารถเข้าไปในถ้ำได้ แต่สำหรับครั้งหลังก็ชัดเจนขึ้น
- ในช่วงที่ลงสำรวจเป็นช่วงที่น้ำทะเลขึ้นสูง ปิดปากถ้ำ ทีมไม่สามารถเข้าไปในถ้ำได้ ขาดการวางแผนไม่ได้ดูช่วงเวลาน้ำขึ้น – ลง

กิจกรรมที่ 10 ทดลองนำเที่ยว

- บางเรื่องไม่ได้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เช่น การพาท่องเที่ยวทะเล มีकुเทศก์ในแต่ละลำไม่มั่นใจที่ให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว เข้าฝั่งก่อนเวลาอันควรซึ่งยังมีกิจกรรมที่เหลือที่ได้ทำ เนื่องจากว่านักท่องเที่ยวบางรายต้องการกลับเข้าฝั่งทีมจึงส่งขึ้นฝั่งแต่ขาดการสื่อสารที่ชัดเจนจึงพากันขึ้นฝั่งทุกลำเรือ
- การเตรียมความพร้อมในด้านในการทำกิจกรรมพื้นบ้าน อย่างเช่น เรื่องของเวลาที่เหมาะสมในการสาธิต สถานที่กับแค้นไปหน่อย บางอย่างไม่มีการให้ข้อมูลให้นักท่องเที่ยวดูอย่างเดียว

ด้านการบริหารจัดการ

- ไม่ค่อยเข้าใจเอกสารการเงิน สับสน มีหลายใบ
- มีความวิตกกังวลในการจัดเวทีแต่ละครั้ง กลัวชาวบ้านไม่มาประชุม
- ด้านการให้ข้อมูล มีคนที่นำเสนอข้อมูลกับคนภายนอกได้ไม่กี่คน
- การนัดประชุม (คนในชุมชน) บางครั้งก็ยากเหมือนกันในการจัดเวทีใหญ่ๆ ต้องหาจังหวะ หาโอกาส แต่ที่ผ่านมาไม่มีปัญหาอะไร
- การจดบันทึก ทีมวิจัยยังมีทักษะน้อยในการจดบันทึก แต่ในงวดนี้ทีมวิจัยสามารถเรียบเรียงรายงานความก้าวหน้าโดยไม่ต้องรบกวนพี่เลี้ยงมากนัก
- เรื่องของเวลา ทีมประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน เช่น ทำประมงบ้าง ค้าขายเกษตรกร การประสานงานจึงไม่ค่อยลงตัวในบางครั้งบางคราว และบางครั้งส่งผลภายในครอบครัว แต่เมื่อได้เวลาที่ลงตัวกันแล้วก็ต้องประสานกันก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 1-2 วัน

ประวัติทีมวิจัย

ชื่อ นายยูหนา หลงมัน หัวหน้าทีมวิจัย

อายุ 38 ปี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 180 หมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ

อ.ละงู จ.สตูล โทรศัพท์ 06-2907072

ประวัติการศึกษา

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อ.ละงู
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อ.ละงู

ตำแหน่งหน้าที่ด้านสังคม/ชุมชน

- กรรมการประชาคมบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการมัสยิดบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการกลุ่มเลี้ยงโคบ้านบ่อเจ็ดลูก

ชื่อ นายทวีศักดิ์ หวังบุญ ทิมวิชัย

วัน เดือน ปีเกิด 7 ธันวาคม พ.ศ. 2495 อายุ 57 ปี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 192 หมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล

ประวัติการศึกษา

- ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

ตำแหน่งหน้าที่ด้านสังคม/ชุมชน

- ประธานประชาคมบ้านบ่อเจ็ดลูก
- ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการโรงเรียนครูสัมพันธ์บ้านบ่อเจ็ดลูก
- สมาชิกอบต.ต.ปากน้ำ

ชื่อนายจำปา มั่งกะลู ทิมวิชัย

วัน เดือน ปีเกิด 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 อายุ 38 ปี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 166 หมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล

ประวัติการศึกษา

- ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กำลังศึกษาต่อระดับมัธยมปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

ตำแหน่งหน้าที่ด้านสังคม/ชุมชน

- กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านบ่อเจ็ดลูก
- ประธานกลุ่มป่าชายเลนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- ตำแหน่งเหรัญญิกกองทุนหมู่บ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- อ.ส.ม. บ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการประชาคมบ้านบ่อเจ็ดลูก

ชื่อนายเดิมศักดิ์ มรมาศ

อายุ 37 อายุ

ที่อยู่ 45 หมู่ 1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล

ประวัติการศึกษา

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร.ร.บ้านในเมือง

ตำแหน่งหน้าที่ด้านสังคม/ชุมชน

- กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- อ.ศ.ม. บ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการประชาคมบ้านบ่อเจ็ดลูก

ชื่อนายภาพร แดหวัน

อายุ 34 ปี

ที่อยู่ 201 หมู่ 1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล

ประวัติการศึกษา

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนละงู
- ชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนกำแพงวิทยา

ตำแหน่งหน้าที่ด้านสังคม ชุมชน

- กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- กรรมการประชาคมบ้านบ่อเจ็ดลูก